

klímop

Kwartaaltijdschrift van Natuur.koepel vzw
jaargang 26 nummer 3
juli - augustus - september 2016

natuur.koepel
zuid-west-vlaanderen vzw

I N H O U D

4 OPSTAPJES 5 BELEID • <i>Beleid in de regio</i>• <i>Stop de beton</i>• <i>Spiegeltje, spiegeltje aan de boom</i> 10 MILIEU EN BEDRIJVEN • <i>Werken met renovatiecoaches werkt</i> 12 ONDERWEG • <i>Katje mie katje were</i> 14 DE ZOMER VAN DE TEUNISBLOEM 16 HET DNA VAN DE BRAMENPLUKKER • <i>Slim, slimmer, slinst</i> 18 DE VORTE GROENE • <i>Des winters als het regent</i>	20 VOGELWERK GROEP • <i>Vogels in onze streek - zomer 2015</i>• <i>Uitzonderlijke voorjaarstrek van wouwen</i> 22 IN BEELD • <i>zomer</i> 24 PLANTEN • <i>Grassen doorgronden de Marionetten in Kortrijk</i> 26 PADDENSTOELEN • <i>Paddenstoelenvondsten in het voorjaar</i> 29 TRAGE WEGEN • <i>Vlinderen rond Vichte</i> 33 SCHEEF BEKEKEN • <i>Het zal nu snel gaan</i>	34 INSECTEN • <i>Soortjes in de kijker</i> 36 SPEELNATUUR IN EIGEN STREEK • <i>Schrammen en blauwe plekken toegelaten</i> 38 UIT DE VERENIGINGEN • <i>Natuurpunt Kortrijk</i>• <i>Natuurpunt Waregem</i>• <i>Natuurpunt Krekel-Anzegem</i>• <i>Natuurpunt Avelgem</i>• <i>Natuurpunt Gaverstreke</i>• <i>Natuurpunt Zwevegem</i>• <i>Natuurpunt De Buizerd</i> 52 ACTIVITEITENKALENDER 59 COLOFON

✿ Even voorstellen / DIRK VERHAEGHE //

Februari 2009: Dirk Verhaeghe komt voor de eerste keer naar een bestuursvergadering van Natuurpunt De Vlasbek. Juni 2016: Dirk Verhaeghe is niet meer weg te denken bij Natuurpunt De Vlasbek. Al zeven jaar zet Dirk zich met veel enthousiasme in voor verschillende aspecten van onze werking. Hij is lid van de milieuraad in Lendeledede, is een van de trekkers van de Trage Wegen werkgroep aldaar, en toen we in Lendeledede steenuilen gingen inventariseren was hij er als de kippen bij om ook daar zijn ei kwijt te kunnen. Nog voor er van de Steenuilenwerkgroep sprake was! Het spreekt vanzelf dat Dirk nu af en toe een steenuilennestkast helpt ophangen. En alsof het allemaal nog niet genoeg was vertegenwoordigt hij ons bij de WMF. Toen Natuur.koepel een

oproep lanceerde voor vrijwilligers voor de zomerse ledenwervingscampagne was zijn interesse onmiddellijk gewekt. Dirk is zich inderdaad aan het omscholen tot ledenwerper eerste klas, zelfs al moet hij daarvoor festivals afdweilen. Loopt Dirk dan van vergadering naar vergadering? Zo iets...maar dat neemt niet weg dat hij ook een heel trouwe gast is op onze excursies. Want zo begon het allemaal: met de liefde voor onze natuur, en het besef dat er vrijwilligers nodig zijn om te zorgen dat het allemaal wel goed komt met die natuur. Februari 2009, het was het begin van een fijne vrijwilligerscarrière... Juni 2016: laat ons hopen dat die carrière nog lang en enthousiast mag duren! Bedankt Dirk!

Natuur verrast je steeds weer. Dat mochten ook Christian Vandeputte en andere vogelkijkers in de kijkhut van de Gavers ervaren toen zij vorige zomer pal voor hun neus plots een bedelend vossenjong met één van zijn ouders zagen opdruiken. Om van te lijkebaarden!

Foto: Christian Vandeputte

Vanaf 2016 gebruikt Natuur.koepel afneembare etiketten. Zo kun je nog meer genieten van deze mooie coverfoto!

Natuurkoepel/
facebook

Natuurkoepel/
twitter

Dag Klimoplezers,

Money, money... Ja, dat is waar wij ook met Natuurpunt in Zuid-West-Vlaanderen naar op zoek zijn. Je kan het wel lezen in deze Klimop. We willen kost wat kost ook hier in de streek natuur realiseren, al is de grondprijs heel duur. We hebben dus jullie hulp hard nodig. Zo hebben we een nieuw aankoopproject langs de Leie in Bissegem en langs het kanaal in Ingelmunster, maar er zijn nog aankopen in het verschiet o.a. in Zwevegem. Kleine stukjes natuur, lapjes, die mee zorgen dat we groene, waardevolle linten kunnen realiseren. "Natuur van bie oes voor ieder van oes!"

Voor mensen die feestjes organiseren, voor verjaardagen, jubilea en andere vieringen hebben we een prima suggestie: waarom de cadeaudenten niet eens storten op een aankoopproject in Zuid-West-Vlaanderen. We weten wel dat we hiermee de wereld niet redden, maar zelf iets kunnen doen voor de natuur van bie oes, geeft heel veel voldoening.

Over naar het milieu- en beleidswerk. Bij het ter perse gaan van deze Klimop liep in Europa nog de discussie over de vergunning voor het gebruik van glyfosaat – beter gekend onder de naam van Roundup. De vereniging Velt is hiertegen een nationale campagne gestart. Ik moet hier waarschijnlijk niet meer uitleggen dat het gebruik van Roundup zowel het bodemleven als ons grondwater vergiftigt en dat we het daarom uit de handel moeten nemen. Nu is het al verboden om dit te gebruiken op de stoep en op openbare domeinen. Nochtans kleurt menige wegberm geel. Onwetendheid? We vragen onze gemeentebesturen verantwoordelijkheid te nemen en hun burgers hierop aan te spreken.

De voorbije maanden heeft ons bestuur van Natuur.koepel vzw hard gewerkt aan een nieuw beleidsplan voor de volgende 5 jaar. Speerpunten van onze vereniging blijven o.a. de samenwerking opzetten voor meer en betere natuur in de regio en werken aan transitie naar een groene, duurzame samenleving. Traditiegetrouw blijven we sterk inzetten op beleidswerk en sensibilisatie rond natuur- en milieugerelateerde thema's. De klimaatproblematiek staat ook met stip bovenaan in ons beleidsplan. Geleidelijk zien we hoe onze thema's erkenning krijgen en opgenomen worden in het lokale beleid. Met de klimaatconvenanten op gemeentelijk niveau wordt een eerste stap gezet naar een klimaatneutrale regio. Het project om renovatiecoaches aan het werk te zetten in de gemeenten past daar

mooi in. Maar het is nog veel te weinig, te traag en te fragmentair.

Echte vooruitgang komt er maar als men de samenhang gaat zien tussen processen. Zoals bv. de wisselwerking tussen ruimtelijke ordening en klimaatbeleid. We verwijzen daarom graag naar het werkstuk van de Bond Beter Leefmilieu over kernversterking in de gemeente om te komen tot een klimaatneutrale regio.

Als afsluiter verwijs ik alle ouders en grootouders in de streek naar de lijst van de avontuurlijke natuurspeelterreinen in de regio. Met dank aan alle gemeentebesturen en de provincie West-Vlaanderen die hier werk hebben van gemaakt zodat de kids zich kunnen uitleven waar het hoort!

Nog een goeie vakantie! ■

KRISTINA NAEYAERT
VOORZITTER
NATUUR.KOEPEL VZW

"Nee jongen, papa heeft net tegen onkruid gespoten."

Laat je kinderen spelen in een gezonde tuin.

Pesticiden horen niet thuis in de tuin, ze maken meer kapot dan je denkt. Wij willen ze uit de winkelrekken. Jij ook? Registreer jouw giftvrije tuin, vraag je tuinbodem aan en steun ons op www.2020pesticidevrij.nu

2020 PESTICIDE VRIJ

Mijn vriend de pimpelmees

KATRIEN
VANDENBERGHE

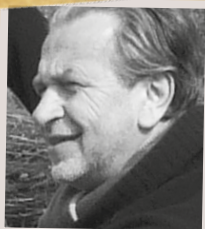
Oktober... Ik geniet van het herfstzonnetje tot ik een dof geluid hoor. Eerst geef ik er geen aandacht aan, maar dan ga ik op onderzoek. Schuldgevoelens overvallen me, want buiten ligt een pimpelmeesje. Pardoes tegen het keukenraam gevlogen. Is het dood? Een kleine stuip trekking leert me dat er nog leven in zit. Zachtjes laat ik het vogeltje rusten op mijn hand. Zo mooi! Nog nooit had ik een pimpelmeesje van zo dichtbij kunnen observeren. Vlug een aantal kiekjes gemaakt. En nu? Hier sta ik dan met een vogeltje dat het misschien niet zal halen. Maar hoop doet leven...

Mijn brein draait op volle toeren. Ik wil en zal de pimpelmees redden. Op de keukentafel staat een grote vaas. Ik plaats het vogeltje eronder en zorg ervoor dat het zuurstof krijgt. Met mijn ene oog op het pimpelmeesje en mijn ander op mijn pc-scherm begin ik aan een uitnodiging voor Natuurpunt Avelgem. Tot ik een teken van leven zie onder de vaas: het pimpelmeesje beweegt en probeert zelfs te vliegen. Ik aarzel niet lang en geef het vogeltje zijn vrijheid terug. Met alle kracht vliegt het weg. "Vliegen, lieve schat!"

April... Voor het eerst bouwen twee pimpelmeesjes een nestje in de tuin. Leuk om te zien hoe ze voor elkaar en later wellicht ook voor hun jongen zorgen. Is dit mijn vriend die teruggekomen is? Wil hij me bedanken? Leeft het geredde vogeltje nog? Ik wil het graag geloven. Tot ziens vriend.

Een ontdekking: de Marquenterre

Jaarlijks trekken we er met vrienden voor een paar dagen op uit. Traditiegetrouw is ons programma een mix van verschillende activiteiten: de eerste middag een uitgebreide picknick op een mooie plekje in een groene omgeving, af en toe een terrasje doen, iets cultureels of iets waardevol van de regio bezoeken, overnachten in een authentiek hotel en 's avonds een lekkere maaltijd met een glaasje wijn.

CHRIS BENOÎT

De cultuurfunkaris van Deertijk is pas op pensioen en hij heeft zijn diensten al aangeboden aan Natuurpunt. Als nieuwe bestuurder van afdeling Gaverstreke zet hij zich in voor meer en betere natuur in de regio.

Dit jaar trokken we via kleine wegen door de prachtige landschappen van Picardië om uiteindelijk in de vooravond onze eindbestemming te bereiken: Saint-Vallery-Sur-Somme. We checkten in in het rustige hotel 'Le Relais Guillaume de Normandy' met zicht op de zonovergoten baai van de Somme.

Na een rustige nacht en een lekker ontbijt in ons hotel stond een bezoek aan het natuurpark de Marquenterre in Saint-Quentin-en-Tourmont op het programma.

Een ware ontdekking. Het natuurpark de Marquenterre is gelegen in het hart van het nationale natuurreservaat van de baai van de Somme. Dit beschermde gebied van 200 ha is al 40 jaar een mekka voor vogels kijken in Europa. In elk seizoen kun je er duizenden vogels observeren zonder ze te verstoren. Er zijn drie wandelroutes in het natuurpark met 12 observatieposten waar gidsen klaarstaan om de levensstijl van hun gasten uit te leggen. Je vindt er een caleidoscoop aan fauna: steltlopers, water- en zangvogels, alsook roofvogels, maar ook insecten, amfibieën en zoogdieren. Gezien het natuurpark de Marquenterre beschikt over een educatief pakket voor scholen, is een bezoek met kinderen zeker de moeite waard.

(Voor meer info www.parcduamarquenterre.com)

Beleid in de regio

Beaucarne - Kortrijk

Het handelsbedrijf Beaucarne in Kooigem wou met 1 ha uitbreiden in landschappelijk waardevol agrarisch gebied: We hebben bezwaar ingediend tegen de gevraagde uitbreiding bij de stad Kortrijk - zie Klimop 2.2016. Voorlopig werd de aanvraag geweigerd.

Windmolens in Bellegem

Met Natuur.koepel vonden we de locatie van deze aanvraag aanvaardbaar. De uitbouw van wind-energie is belangrijk als onderdeel van het Vlaams klimaatbeleid. De stad Kortrijk heeft zijn advies over de bouwvergunning in beraad gehouden en bijkomende garanties gevraagd om hinder voor omwonenden te voorkomen. De provincie heeft de milieuvergunning een positief advies gegeven.

Ikea in Wevelgem

We hadden een gesprek met de verantwoordelijken van Ikea.

Ons standpunt is dat de gewenste inplanting in de zone ter Biest onverantwoord is wegens het aansnijden van een nieuwe open ruimte zone van 100 ha in het stedelijk gebied.

Dit gebied heeft zeker de potentie tot "duurzamer" en voor de gemeenschap belangrijker invullingen. We menen dat dit soort bedrijven eerder thuishoort op reeds aangeduide industriezones in de regio, of

zelf kan zoeken naar lege beschikbare bedrijfssites. Momenteel wordt hun keuze voor de site Ter Biest hoofdzakelijk bepaald door de grondprijs: landbouwgrond is immers veel goedkoper dan industriegrond. Een multinational als Ikea met een jaarlijkse winst van enkele miljarden Euro kan dit echter aan en zou daarin een voorbeeld kunnen zijn. We hebben ook grote onbeantwoorde vragen bij de milieupact van het bedrijf. De voorziene milieu inspanningen richten zich tot nu toe alleen op de impact van het bedrijf zelf. Ikea gaat echter voorbij aan de gevolgen van de verkeersstroom die elke site op gang brengt: dit betekent een zeer grote CO2 uitstoot. De klimaatimpact wordt in het huidige stadium van hun plannen compleet genegeerd. Een bedrijf dat qua duurzaamheid aan de wereldtop wil staan moet hier zijn verantwoordelijkheid nemen.

Nog een interessant weetje: 1% van alle hout-productie in de wereld gaat als grondstof naar producten die verkocht worden bij Ikea. De zoektocht naar gebruik van veel duurzamere en hernieuwbare grondstoffen zou dus voor Ikea prioritair moeten zijn.

Maar of Ikea er wel of niet komt, is uiteindelijk afhankelijk van de goodwill van het gemeentebestuur van Wevelgem naar dit bedrijf, hoewel ze dit steeds willen ontkennen.

Meer achtergrond over het Ikea dossier kan je vinden op http://users.skynet.be/fc298377/IKEA_Overzicht.htm ■

HERMAN NACHTERGAELE
NATUUR.KOEPELVZW

De locatie waar Ikea z'n pijlen heeft op gericht
© Kristina Nayaert

■ Stop de beton - naar een nieuwe ruimtelijke ordening in Vlaanderen

KERNVERSTERKING, DE HOEKSTEEN VAN DE GEMEENTE VOOR DE TOEKOMST

↑ Zelfs het spaarbekken op de Geluwebeek kon het vele water eind mei niet slikken en liep over

➤ Groengebieden zoals de Geluwebeekvallei in Menen hebben een grote waarde als waterbuffer bij overstromingen
© Kristina Nayaert

Vlaanderen raakt aan een snel tempo volgebouwd en wordt daarbij minder en minder leefbaar. Het dagelijks fileleed, de slechte luchtkwaliteit, de leegstand in de centra, de dure bouwgronden en de recente overstromingen zijn hier allemaal het gevolg van. De voorbije 20 jaar is de overheid er niet in geslaagd om deze trend te keren ondanks vele ronkende beleidsplannen. Integendeel zelfs, nog dagelijks worden ruimtelijke beslissingen genomen die deze negatieve trends versterken (genre Uplace).

De West-Vlaamse Milieufederatie berekende dat in West-Vlaanderen de laatste 25 jaar 9.600 ha aan woningen werden bijgebouwd. Er kwam 4.000 ha bedrijfsgebouwen (ook stallen) bij in open ruimte, samen met nog een 1000ha aan appartementsgebouwen. Tegelijk daalde het areaal aan grasland, dat makkelijker water opvangt met 10.000 ha en verdwenen

er ook haal wat waterbergende kleine landschapselementen zoals bomen, poelen en grachten. Het wordt bovendien meer en meer duidelijk dat ook een echt klimaatbeleid onmogelijk is zonder een betere ruimtelijke ordening.

Minister Schauvliege haalde de pers met een oproep voor een betonstop tegen 2050... Maar alweer wil de politiek de échte maatregelen die nodig zijn zover mogelijk voor zich uitschuiven. We moeten **vanaf nu** anders gaan bouwen en wonen.

De gemeente van de (nabije) toekomst

Stel je dit even voor: een bruisend centrum waar iedereen te voet of met de fiets van zijn woning naar werk, winkels of school kan. Waar burens de auto's die ze af en toe nog nodig hebben, onder elkaar delen. Waar kinderen op straat spelen. Waar we minder energie

verspillen en duurzame stroom en verwarming voor iedereen mogelijk is. Waar er voldoende ruimte is voor natuur, bossen en landbouw in je woonomgeving... Kortom, een gemeente waar het fijn wonen is voor jong en oud. Een gemeente die klaar is voor de toekomst. Een onmogelijk droombeeld?

Om die droom waar te maken, moeten we anders bouwen en wonen. Wonen in het stads- of dorpscentrum staat daarbij centraal: zo worden we minder afhankelijk van de auto. Door woningen en werkplaatsen te voorzien nabij knooppunten van openbaar vervoer, maken we dit tot een volwaardig alternatief voor de (bedrijfs)wag. Door dicht bij elkaar te bouwen, gaat er minder energie verloren dan bij vrijstaande woningen. In compacte woonwijken zijn collectieve energienetten op basis van geothermie of zonne-energie haalbaar en betaalbaar.

Een kernversterkende ruimtelijke ordening vormt zo de basis voor een klimaatneutrale gemeente.

Niet voor niets was een boeiende uiteenzetting over deze nieuwe ruimtelijke ordening één van de belangrijkste topics van de eerste Klimaatconferentie die de Vlaamse regering op 19 april heeft gehouden. De lezing van de spreker, prof. Leo Van Broeck kan integraal bekeken worden op volgende link: <http://www.vlaamseklimaatop.be/de-vlaamse-klimaatop-op-19-april-2016>. Een aanrader voor iedereen!

30 recepten – vijf sporen

Bond Beter Leefmilieu lanceerde onlangs een receptenboek met dertig concrete voorstellen voor gemeenten, om werk te maken van klimaatvriendelijke kernversterking. We raden alle beleidsmakers aan om dit werk integraal te lezen: zeer veel is perfect toepasbaar op onze regio en via Klimop willen we deze ideeën mee bekend maken. Eén van de basisproblemen van de ruimtelijke ordening in Vlaanderen is dat er in de jaren 70 **veel te veel bouwzones op de gewestplannen werden ingekleurd**. Om de bevolkingsgroei op te vangen, hebben we daarvan maar een derde nodig. Het komt er dan ook op aan alleen die gronden te gebruiken die goed gelegen zijn: nabij openbaar vervoer, winkels, scholen en andere voorzieningen. Daarom worden concrete instrumenten aangereikt om als gemeente overbodige bouwzones om te vormen (tot bvb. een park) of om slecht gelegen bouwgronden te verplaatsen naar het centrum.

De klimaatneutrale gemeente van de toekomst bereik je via vijf sporen: gebruik de leegstand in de stads- en dorpscentra, vul oude verkavelingen op, denk out of the box over eigendom, zorg er op een slimme manier voor dat het autoverkeer beperkt wordt en zet in op lokaal verankerde hernieuwbare energie.

De concrete instrumenten en stappen om dit waar te maken kan je terugvinden op de website van Bond Beter Leefmilieu: <http://www.bondbeterleefmilieu.be/>

NATUUR.KOEPEL.VZW

Toekomstig wonen in Zuid-West-Vlaanderen

In Zuid-West-Vlaanderen hebben we nog 960 ha (of 1920 voetbalvelden) met de bestemming woongebied op het gewestplan die er nog onbebouwd bij liggen. Goed voor minstens 20.000 wooneenheden. Een studie van Resoc uit 2013 voorzag een behoefte van ongeveer 6.200 wooneenheden tegen 2022. Maar het WES (Westvlaams Economisch Studiebureau) voorziet op basis van de demografische ontwikkeling in onze regio slechts een groei van 4.064 inwoners tegen 2022. (= max. 1500 wooneenheden)

Welk cijfer er ook klopt, duidelijk is dat er een zeer groot overaanbod is aan gereserveerd woongebied.

Bijkomende wooneenheden zijn vooral nodig om de gezinsverdunding en de vergrijzing van de bevolking op te vangen. Het is dus belangrijk dat we vooral kleinere wooneenheden laten ontwikkelen binnen de centra, die betaalbaar zijn voor mensen met slechts een bescheiden inkomen.

Verder aansnijden van woongebieden moet dus zeker in vraag gesteld worden. Doen we dit niet, dan riskeren we de leegstand in de centra alleen te vergroten. Naast het zorgen voor (nieuwe?) kleinere wooneenheden zal men vooral ook moeten zorgen voor meer sociale woningen (16 a 20% kansarmoede in Kortrijk en Menen) en begeleiden bij vernieuwbouw (zie artikel van Intercommunale Leiedal rond renovatiecoaches).

Nog een ander gegeven zijn de meer dan 400 ha woonuitbreidingsgebied in de regio op het gewestplan, vaak al decennia geleden aangeduid bij de opmaak van de gewestplannen. Dit zijn reservegebieden die vroeg of laat kunnen volgebouwd worden. Momenteel vormen deze een belangrijk deel van de resterende open ruimte in het stedelijk gebied. De cijfers tonen aan dat er geen enkele reden is om deze reservegebieden te ontwikkelen. Als dit nu nog gebeurt gaat dit om puur geldgewin.

Het is daarom tijd om de structuurplannen van de gemeenten en steden die al 15 jaar of meer oud zijn te herzien en met een frisse open geest na te denken over een nieuwe bestemming voor deze gebieden. Een voorbeeld van zo'n achterhaald project is de Kleine Molen in Wevelgem waar men 500 nieuwe woningen wil ontwikkelen. Voor wie? Alle moderne ideeën over ruimtelijke planning pleiten ervoor om dit soort gebieden terug in vraag te durven stellen en zo de verdere betonning te stoppen.

GRIET SANTY

Spiegeltje, spiegeltje aan de boom...

Kwáád dat ik was!! Furieus!! Ontgoocheld vooral ook en bij nader inzien en wat overpeinzingen ook wel compleet hulpeloos, ontmoedigd én gefrustreerd...

Hoe kan ik duidelijk maken dat ze dit plekje écht niet hoeven 'proper' te maken? Want dit plekje is namelijk al volkomen proper. Zonder toevoeging van 'goeie stofatie'.

Een waarschuwbordje van Natuurpunt mocht niet baten. Men neemt het plakkaatje zorgvuldig weg, bos-maaiert alles 'proper' en zet keurig het plakkaatje terug. Hallo??

Tja. De werkmensen die het stadsgroen 'verzorgen' doen waarschijnlijk ook maar zo goed mogelijk hun job. En hun begeleiders krijgen ook maar een opdracht waaraan moet voldaan worden... Ik neem het hen niet kwalijk. Maar pffff... Zó moedeloos word ik er soms van. Zie je in de lente alles in groei en bloei komen, wordt dit prachtige resultaat een maand later tot op de grond afgemaaid. Vaak zelfs met grond en al.

Tot er enkel nog een wat zanderige, kale en erosiegevoelige vlakte over is.

Zo trof ik -na een drukke werkdag thuiskomend- de boomspiegel rond het Drents krentenboompje in mijn straat aan. Het was volledig van zijn 'vuiligheid' ontdaan.

Op dit plekje van nog geen vierkante meter had ik mijn eigen kleine paradijsje gemaakt. MIJN paradijsje. Ok, 't is wel eigendom van 't Stad, maar die doen daar toch niks mee.

Het is een stukje grond waar niemand echt van wakker ligt. Uitgezonderd ikzelf dan. MIJN kleine paradijsje dus. Mijn eigen kleine stukje puur natuur. Ik zag hoe het in die zestal jaren dat ik in deze buurt woon, veranderde van een lelijk kaal ding naar een interessant plekje.

"Dorre, zanderige, harde en onvruchtbare grond. Daar groeit nu toch eens niks op," zou je hardop denken. Andere bewoners van de straat lossen het zo op: (*Méér groen in de straat. Haha! Schaterlachende en daarna zich verslikkende smiley*)

Maaaaarr... Het kan ook anders.

In de herfst en winter verzamelde ik de afgefallen bladeren uit de straat en drapeerde die zorgvuldig én met veel liefde rond mijn boompje na eerst wat bloembolletjes van blauwe druifjes in de harde grond geduwd te hebben. Ik had toen al door dat wanneer je iets wou planten in zo'n boomspiegel van 't Stad, je dat beter ondergronds kon doen. Wordt het dan botweg afgemaaid, de bolletjes overleven het wel. Lekker in het geheim en ook wel een tikkeltje illegaal misschien.

De overschotjes wilde marjolein en citroenmelisse die ik te veel had in mijn eigen kleine tuin, kregen een bescheiden plekje. Er waaiden ook nog wat juffertje-in-'t groen zaadjes die richting uit en er verscheen ook een soort ajuinachtige plant die prachtig in bollen bloeide en waarop de hommels gretig op zoek gingen naar stuifmeel en nectar. Uiteraard konden paardenbloemen niet ontbreken. De weiden en grasvelden in de omgeving staan er (gelukkig voor de bijen) nog vol van. Akelei wou ik er ook nog in en kleine veldkers kwam er vanzelf. Speenkruid vond ik ook interessant om dezelfde reden als van de blauwe druifjes. En oh ja, tuinwolfsmelk was er ook geland. Samen met rood guichelheil. Het vanuit de greppel geredde veldereprijs met zijn minuscule blauwe bloemetjes kreeg er ook nog een plaatsje.

En dit alles op een oppervlakte van 76 op 60 cm om precies te zijn. Meer moet dat niet zijn.

Aan allen die gekomen zijn: welkom! Aan allen die niet gekomen zijn:.... ook welkom! (Vrij naar 'Samson en Gert')

En toen... was het weg. Ribbedebie. Foetsie.

"Ela!! Kèrrekiwére!!"

Daar zorg ik wel voor.

Je zult wel zien. Tijd voor het opstarten van een boomspiegeladoptieprocedure. ■

Foto's: © Griet Santy

WAT ZIJN WE MET EEN STADSRANDBOS ZONDER BOMEN?

STEUN MET JOUW VERENIGING DEZE PLATFORMTEKST EN
PLEIT ZO MEE VOOR DE VERDERE REALISATIE VAN HET PRESHOEKBOS!

TWINTIG JAAR GELEDEN WERD DE START GEGEVEN VOOR DE AANLEG VAN EEN 250 HA GROOT STADSRANDBOS — HET PRESHOEKBOS — TUSSEN MARKE, AALBEKE EN LAUWE. HET PRESHOEKBOS MOEST EEN BOS WORDEN WAAR IEDEREEN KAN KOMEN WANDELEN, SPELEN EN GENIETEN VAN DE RUST. BOVENAL ZOU ER MET DE AANLEG VAN HET BOS MEER KWALITEITSVOLLE NATUUR IN DE REGIO BIJKOMEN.

HELAAS IS OP DE DAG VAN VANDAAG NOG MAAR 1/3 VAN DE VOORZIENE 250 HA BOS AANGEPLANT EN OOK VOOR DE KOMENDE JAREN IS ER GEEN VOLLEDIGE UITBREIDING MEER IN ZICHT.

NATUUR.KOEPEL VZW WIL EEN BREDE COALITIE MAKEN MET ZOVEEL MOGELIJK VERENIGINGEN UIT DE REGIO OM SAMEN TE PLEITEN VOOR DE VERDERE REALISATIE VAN HET VOLLEDIGE PRESHOEKBOS. WANT DAAR HEEFT IEDER VAN ONS BAAT BIJ!

WE HEBBEN TWEE HEEL CONCRETE EISEN:

- 1) WE EISEN EEN VERSNELDE REALISATIE VAN HET VOLLEDIGE BOS
- 2) WE EISEN DAT HET AUTOVERKEER ROND EN DOOR HET BOS VEILIGER WORDT

ONDERTEKEN MET JOUW VERENIGING DEZE PLATFORMTEKST OP
WWW.NATUURKOEPEL.BE/PRESHOEKBOS

NATUUR.KOEPEL VZW ZAL DEZE EISEN DAN OVERMAKEN AAN DE BEVOEGDE MINISTER VAN NATUUR, JOKE SCHAUVLIEGE EN DE STEDEN KORTRIJK EN MENEN. BEDANKT VOOR JULLIE STEUN!

MEER INFORMATIE: NATUUR.KOEPEL VZW / INFO@NATUURKOEPEL.BE / 056/36 28 04 / FOTO: BERNARD DECOCK
V.U. KRISTINA NAEYAERT, WATERMOLENSTRAAT 69B, 3500 KORTRIJK / 0479/51 43 17

Werken met renovatiecoaches werkt

Wetten en praktische bezwaren

De Vlaamse overheid bepaalt de isolatienormen die gebaseerd zijn op de mate waarin de broeikasgasemissies moeten verminderen. Maar het zijn de lokale overheden die de eerste lijnshulp aanbieden bij renovaties van particuliere eigendommen. Ook hier zien we verschillende gemeentes aan hun woonloket als informatieverstrekker, en ontwikkelt elke gemeente zijn extra premie om zijn woningbestand op peil te houden. Dit zijn lovenswaardige initiatieven, maar telkens blijkt dat het effect op de

Lees elk beleidsrapport energie erop na: we moeten met zijn allen klimaatneutraal worden. De CO₂-emissie van het bestaande woningbestand vormt een groot aandeel – zo niet: hét grootste – van de totale gemeentelijke CO₂-uitstoot. Renovatie van private woningen is broodnodig, maar vindt slechts plaats aan een traag tempo, alle goede voornemens ten spijt. Het partnerschap Warmer Wonen wil de renovatiedynamiek daarom in de regio Zuid-West-Vlaanderen in een hogere versnelling schakelen.

Het struikelblok voor de burger: veel lasten en bekommernissen, weinig winsten en objectieve informatie op maat

Eigenaars en verhuurders die hun woning energiezuinig wensen te renoveren botsen op heel wat hindernissen. Een kostenbewuste keuze tussen een uitwaaiierend scala aan technieken en materialen, een gewenst maar onzekere meerwaarde van de woning, het correct afwegen van de investering, de gewenste energiewinsten en de verhoging van het wooncomfort, een uitdagende wandeling in het continu veranderend landschap van premies en subsidiestelsels, ... De keuze voor de juiste renovatie op maat is een onoverzichtelijk kluwen. Want wie wil renoveren twijfelt. Isoleren we eerst het dak, vervangen we het schrijnwerk, of kiezen we voor zonnepanelen? Kunnen we de woning nog bewonen of verhuren tijdens de werken of moeten we een tijdelijke oplossing zoeken? Is de renovatie de investering waard of verkopen we beter onze verouderde woning?

renovatiedynamiek beperkt is. Uit een onderzoek van VEA in 2015 bleek dat 57% van de Vlamingen niet op de hoogte is van de Vlaamse energielening. De helft van de Vlaamse gezinnen weet dan weer dat hun elektriciteitsnetbeheerder premies geeft voor een aantal energiebesparende maatregelen. In 2013 was dit nog 7 op 10. 41% van hen heeft al een premie aangevraagd. Het aantal gezinnen dat beroep doet op een lokale premie, is hier een fractie van. Een premie vergt een initiële investering, een administratieve papiermolen, en veel geduld. Slechts zelden is een financiële steun een overtuigingsmiddel, of zet ze een renovatie in de gang die zonder de financiering niet zou plaats vinden. Al te vaak is ze slechts een kersje op een reeds gebakken taart. *Om de beleidsimpact te vergroten, moeten lokale besturen dan het geweer van schouder veranderen, van achter hun loket komen, en hun cruciale neutrale coachingsrol bij de bewoners zelf opnemen.*

Warmer Wonen richt zich op de inwoners van de regio en wil kwetsbare doelgroepen extra ondersteuning geven in het maken van een duurzame keuze. Daarom werken de verschillende partners aan een objectief advies met een lange termijn doelstelling, zowel technisch, sociaal als juridisch. Wat zijn de te nemen stappen om je woning te renoveren tot BEN-niveau, en hoe kunnen we dit einddoel stapsgewijs behalen. Welke ingrepen zijn er absoluut noodzakelijk, welke zijn er kosten- en energie-efficiënt, en hoe plannen we de renovaties? We sluiten aan op de initiatieven die minister Turtelboom nam met het renovatiepact, en kunnen putten uit ervaring die de stad Kortrijk en het sociaal verhuurkantoor opdeden in de geslaagde bouwblokrenovatie van de wijk Overleie.

Foto's: © Anthony Maréchal,
Klimaat Podium Brugge vzw

Schaalvergroting kan enkel door het maken van een brede alliantie

Warmer Wonen stimuleert een schaalvergroting en versnelling in de renovatiemarkt. De openbare sector scoort echter bijzonder laag in de ogen van de burger, als het gaat over het leveren van betrouwbare informatie inzake renovaties. Het niet of sporadisch communiceren over steeds veranderende premiestelsels, de verschillende voorwaarden, benamingen en procedures zijn de voornaamste redenen. De Vlaming renoveert als hij een goed voorbeeld gezien heeft, en op een laagdrempelige manier ergens terecht kan met zijn vragen. Vaak vindt hij die bij vrienden, familie en burens die net gerenoveerd hebben, of een aannemer uit de buurt. Zij zijn de onzichtbare coaches die een renovatiewens het nodige duwtje in de rug geven en renoveren aantrekkelijk maken. Werken aan een groter gerenoveerd woningbestand, zal dus niet gebeuren door nieuwe structuren op te zetten, maar door intenser samen te werken. Zo maakt Warmer Wonen optimaal gebruik van de bestaande expertise en kennis bij de organisaties die op vandaag al premies uitreiken, energiescreenings uitvoeren, renovaties begeleiden, advies verlenen of woonbegeleiding aanbieden.

Een toekomstbeeld omvat een brede alliantie van de centrale en lokale overheden met burgers en bewoners, banken, het (lokale) bedrijfsleven, de wetenschap, de onderwijssector en sociale verhuurkantoren. Verschillende organisaties en bedrijven zetten nu al hun schouders onder het project. Warmer Wonen draait rond een unieke samenwerking tussen de verschillende overheden, de

bouwsector en onderzoeksinstituten. Zo zijn de 13 lokale besturen betrokken, bouwbedrijven zoals Bostoën, Renson, Isover, Bond Beter Leefmilieu en de universiteit van Gent. Deze partners bundelen hun expertise en ervaring om een geïntegreerd renovatietraject mogelijk te maken. Samen gaan zij na hoe zij bewoners en eigenaars kunnen ondersteunen bij een zorgeloze renovatie van hun woning.

Renovatiebegeleiding: de broodnodige witte raven

Warmer wonen wil ontzorging bieden op maat aan wie het nodig heeft. Een objectief advies via een app, tot een begeleiding aan huis voor wie het nodig heeft. *Centraal staat een neutrale renovatiecoach of begeleider die op lange termijn denkt, en de juiste oplossing op maat aanbiedt.*

In de regio Zuid-West-Vlaanderen gaat een renovatieteam van de stad dag na de dag aan de slag. Het eerste informeel contact- en overtuigingsgesprek met de bewoner, het tweede uitvoerige huisbezoek voor het opmeten van de woning, het ontwikkelen van een uniforme en volledige vragenlijst en het verlenen van een advies op maat werden in een logisch traject gegoten. Samen met de bouwheer worden de gevolgen van een broodnodige renovatie afgewogen en oplossingen aangeboden voor bewoners, zowel op sociaal, financieel als technisch vlak. Het is de bedoeling om ervaringen die worden opgedaan uit te breiden naar vervolgprojecten.

Dit initiatief wordt getrokken door Intercommunale Leiedal in het kader van het klimaat - Convenant of Mayors. Meer info op www.warmerwonen.be ■

NELEVANDAELE
STEDENBOUWKUNDIG ONTWERPER -
INTERCOMMUNALE LEIEDAL

GRIET SANTY

JARENLANG NAM YANN FERYN MET DE RUBRIEK 'UIT DE WERELD' ONS MEE NAAR DE MOOISTE PLAATSEN OP AARDE. MAAR OOK IN ZUID-WESTVLAANDEREN KUN JE NOG VERRAST WORDEN DOOR EEN STUKJE NATUUR OF EEN SPECIAAL LANDSCHAP. IN DEZE NIEUWE RUBRIEK NEEMT GRIET SANTY ONS IN HAAR TYPISCHE SCHRIJFSTIJL MEE OP STAP IN ONZE EIGEN ZUID-WEST-VLAANDEREN.

➤ Ergens tussen Kortrijk en Zwevegem

↓ Grote kruisstraat, Lauwe

↘ Kwabrugstraat Bellegem

Katje mie katje were

Ik moet nog heel klein geweest zijn toen grote broer mij meenam voor een toertje met de fiets in de buurt van wat nu het transportcentrum LAR is, ergens tussen Aalbeke, Lauwe en Rekkem.

Ma mocht het waarschijnlijk niet weten dat ik zo nu en dan een duwtje in de rug kreeg zodat ik nog net niet de controle over het stuur verloor. De beentjes moesten wel de lucht in, want de pedalen draaiden overuren. Het was nog in de tijd van de doorduwerkes.

Fietshelmen bestonden nog niet. De coureurs van 'den Tour de France' reden nog met een 'klakske'. Eddy Mercx - wie anders - steevast voorop. Mijn

fietske was donkerblauw herinner ik mij. Mijn lievelingsfiets van mijn kindertijd. Uren versleet ik daarop.

"Ma, 'k ga nog nen keer een 'toerke' gaan doen é!"

De zogezegde trage wegen lapte ik vierkant aan mijn laarsjes. Het kon allemaal niet snel genoeg gaan. Al die leuke weggetjes die ik wou ontdekken.

"Tiens, naar waar zou dit straatje leiden?" Ik kreeg (en krijg) er niet genoeg van.

Aalbeke werd tot op de draad uitgeplozen. Later kwamen de omliggende gemeenten erbij. Steeds ietsje verder. Er werd van kerktoeren naar kerktoeren gereden. Van watertoren naar windmolens. Liefst van al in een heuvelachtig landschap. Plat is saai. Bergtoppen zijn de max! Dan zie je véél en vér. *(Foto 1)* En na een zware klim is er altijd een heerlijke afdaling. De wind zoevend rond de oren, opletten dat je de bocht niet mist. Hier en daar een klein risicootje nemen...

Maar wat ik eigenlijk wou zeggen: hoe verbaasd ik was toen die keer. Rij je zo zalig langs landelijke wegen en PLOTS stopt het. Doorgang afgesloten wegens autoweg of autosnelweg. Fietzers verboden. Vangrail versperd het pad.

(Foto 2)

Hier en daar zie je ze nog liggen. Stukjes straat mét een einde. Koudweg afgesneden. Doodgemaakt. Doodlopend. *(Foto 3)*

Is dat niet heerlijk?
Het ondoordringbare
asfalt lost als het
ware op in aarde en
gaat over in grassen,
pinksterbloemen,
boerenwormkruid,
witte en paarse
dovenetels... hoe
verder je gaat, hoe
meer je opgeslorpt
wordt door struiken,
ruigtes, bossen en
heerlijke landschap-
pen en vergezichten.
Zo heb ik het graag.

**Je moet echt uit
'curieuskeit' eens surfen*

naar de website van Geopunt Vlaanderen.

www.geopunt.be

1) Bij adres typ je bijvoorbeeld in:

a) Kapelhoekstraat Kortrijk of

b) Marksestraat Kortrijk of

c) Kivabrugstraat Kortrijk

2) Klik op 'historische kaarten' en daarna op 'reis door de tijd'.

3) Klik eerst eens de kaart aan van 1971 en daarna de kaart
1979-1990

**(Hopelijk geen straatje zonder einde...
die straatjes mét een einde) ■**

Lauwestraat Aalbeke

Bellegemse weg Rollegem,
Kapel 1853

↓ Preshoekbos Marke

Soms stralen ze een vergeten stukje geschiedenis uit.
Zoals dit stukje oude Lauwestraat in Aalbeke.
Ook deze kapel geeft een idee hoe pittoresk haar
omgeving voordien moet geweest zijn. Met op de
achtergrond een hoge geluidswand staat ze er nu
eerder wat verloren bij.
Vaak zie je ze aan de overkant van de Grote Weg
de draad weer oppikken. Alsof er niks gebeurd is.
Maar er is véél gebeurd (*)

Wat ik nu héél hoopgevend vind, is dat je nu
evengoed het omgekeerde ziet:
Het gebeurt dat je een auto-brede straat inrijdt en
plots verdwijnt die als het ware in het niets. Enkel
voetgangers en fietsers kunnen nog verder. KATJE
MIE KATJE WERE!

CLAUDINE DECOCKER

De zomer van de teunisbloem

zandteunisbloem *Oenothera deflexa*
middelste teunisbloem *Oenothera biennis*
grote teunisbloem *Oenothera glazioviana*

Een tekening uit 1554 van de 'Orto Botanico di Padova' met op de achtergrond de Basiliek van Sint Antonius

Een zomeravond van één uit duizend. Lekker eten, bier, wijn in gezelschap van vrienden. En in het blauwe uur een betoverende nimf: de teunisbloem.

Nachtkaars

Onze tot dan toe in alle opzichten nuchtere vrienden beleven bij het vallen van de avondschemering hun 'magisch moment'. In opperste concentratie onbeweeglijk om het wonderlijke schouwspel niet te missen. Geen time-lapse-fotografie à la David Attenborough, maar voor hun ogen - live in slow motion - het plotse trillen van een bloemknop, nauwelijks merkbaar, waarna het met lichte schokjes en ten slotte - minuten later - fluisterzacht en vloeiend openvouwen van een lichtend gele teunisbloem. De verwondering nog nazinderend bij de volgende in beweging schietende knop, 'movintoh', 'mohowzeh', de één na de ander tot de hele groep planten in vol ornaat staat te schitteren tegen het donker. 'Nachtkerze' wordt ze in het Duits genoemd en zo ziet ze er in een donkere zomernacht ook uit: stralend lichtgeel en zacht geurend trekt ze de aandacht. Nachtvinders zorgen voor de bestuiving. De bloemen blijven hoogstens tot de volgende middag open, en verwelken. Daarna gaan er 's avonds al weer nieuwe open, zo'n twee tot vier per plant. De Nederlandse naam 'teunisbloem' is

afgeleid van de Heilige Antonius van Padua, naar zijn sterfdag op 13 juni, het begin van een lange bloeiperiode. De bloei zet onderaan in en gaat tijdens het seizoen verder tot bovenin de plant. Op een bepaald moment vind je de verschillende stadia van knop tot zaad op één plant. Dat gaat zo door tot de eerste vorst.

Pionier

Van nature is de teunisbloem een pioniersplant: ze koloniseert braakliggende, verstoorde grond en de zaden kunnen desnoeds jaren overleven in de aarde tot de omstandigheden gunstig genoeg zijn om te ontkiemen. Ze komt niet in middeleeuwse kruidenboeken voor. Haar oorsprong ligt immers niet in het oude Europa.

Het geslacht zou 70 000 jaar geleden in Mexico en Midden-Amerika zijn ontstaan. Gedurende het Pleistoceen kreeg Noord-Amerika vier ijstijden afgewisseld met warme perioden over zich heen. Bij het terugtrekken van het ijs schoven telkens teunisbloemen uit Midden-Amerika mee naar het noorden en mengden zich met overblijvers van de vorige ijstijd. Zo ontstond een zeer rijke genetische variatie, uniek voor de plantenwereld.

Reiziger uit de Nieuwe Wereld

De teunisbloem was één van de eerste Noord-Amerikaanse eetbare planten die de overzeese reis van de Nieuwe naar de Oude Wereld maakten. Verscheidene inheemse stammen zoals de Cherokee, Iroquois, Ojibwas en Potawatomi waardeerden de teunisbloem als voedsel en als geneeskrachtige plant. De wortels werden gekookt en gegeten als aardappelen, de jonge bladeren als groente. De fijngestampde wortels verzachtten allerlei ongemakken zoals aambeien en steenpuisten, of versterkten de spieren. De hele plant werd in kompressen gebruikt bij blauwe plekken. Als rasechte pioniersplant moet het niet moeilijk geweest zijn om via zaden in het oude continent voet aan wal te zetten en zich verder te ontwikkelen. Aangenomen wordt dat de plant ook meereisde als 'nieuwe groente' en zo vooral in Engeland en Duitsland geïntroduceerd raakte.

Orto botanico

De 'Orto Botanico di Padova' in Padua (Italië) is de oudste aan een universiteit verbonden botanische tuin die nog op zijn oorspronkelijke locatie voorkomt. Men wijdde er zich aan de teelt en studie van medicinale planten en kruiden, de zogenaamde 'simpele planten' ('Orto dei semplici'). Planten van over de hele wereld kwamen er terecht, gaven de tuin internationale erkenning en legden de kiemen voor verdere ontwikkeling van vele moderne wetenschappelijke disciplines. In 1614 werd voor het eerst melding gemaakt van de teunisbloem.

Evening primrose

In 1621 kwam ze voor in de notities van de Engelse botanicus John Goodyer. 'Evening primrose' verwijst naar de lichte geur van deze avondbloeiër die aan inheemse sleutelbloemen of primroses deed denken. 'King's cure all' is een volksnaam omwille van de vele geneeskrachtige toepassingen. Het was de Zweeds-Finse natuuronderzoeker Pehr Kalm die de plant in de daaropvolgende eeuw opnieuw onder de aandacht bracht tijdens een ontdekkingsreis in Noord-Amerika in 1749. Men was er in die tijd van overtuigd dat het klimaat daar overeen kwam met het Zweedse en zo kreeg hij de opdracht planten te zoeken die waarschijnlijk ook in Zweden zouden kunnen aarden. In Canada maakte hij kennis met de middelste teunisbloem en schreef daarover: "Een oude Fransman, die my begeleidde, meende dat deze plant niet genoeg geroemd kon worden om hare wondhelende kragt."

Oenothera

Oorspronkelijk werd het geslacht 'Onagra' of 'ezelsvoedsel' genoemd. Pas in de 18de eeuw werd die door Linnaeus vervangen door Oenothera of 'ezelsvanger' naar het Oudgriekse 'oeno' voor ezel en 'thera' voor vangen. Het geslacht omvat zo'n 125 soorten éénjarige, tweejarige en vaste planten uit de teunisbloemfamilie.

Eigenwijze schone

Vandaag is de teunisbloem overal in Europa aan straatranden, spoorbanen, op braakliggende gronden en in duinen te vinden. Ze gaat voor volle zon en droogte deert haar niet. Het is een echte zwerfplant, steeds op zoek naar nieuwe open grond. Ook in de tuin zoekt ze eigenzinnig haar weg. Wijs raken uit de verschillende soorten is omwille van onderlinge kruisingen en mutaties zelfs voor specialisten niet makkelijk. Volgens Tom Denters in zijn 'Stadsplanten veldgids voor de stad' zou Oeno-

thera deflexa, de zandteunisbloem, in Vlaanderen het meest voorkomen. De middelste teunisbloem (O. biennis) kent hier de langste geschiedenis en ook de middelste teunisbloem (O. glazioviana) komt veel voor, naast nog andere soorten.

Onbekende groente

De wortels van eerstejaars middelste teunisbloem zijn eetbaar. Ze zien er een beetje roze uit en smaken licht naar ham. In Frankrijk wordt het 'jambon végétale' genoemd, ofwel 'plantaardige ham'. Maar ook het jonge blad en de bloemen zijn eetbaar. Uit de zaden wordt teunisbloemolie geperst, rijk aan onverzadigde vetzuren en daardoor een belangrijk voedingssupplement en een waardevolle ondersteuning voor ons immuunsysteem.

Ondertussen is het verhaal van de teunisbloem nog lang niet uit. Ik laat de geleerden rustig verder hun hoofd breken over die of die soort of mutatie. De teunisbloemen in mijn tuin hebben hun favoriete plekjes al gekozen. Er zijn nog zekerheden in het leven: het wordt weer een zomer vol verwondering. De slow motion cinema kan beginnen, we zetten er een stoel voor klaar! ■

↑ grote teunisbloem
© Dirk Desmet

↓ De wortels van de middelste teunisbloem zijn eetbaar
© Zioundesi

YVES DE BOSSCHER

Icarusblauwtje op rolklaver
© Liam De Bosscher

■ Slim, slimmer, slimst

Onlangs hadden we op een zondagmorgen bij het ontbijt een geanimeerd gesprek. Het zat zo: een van onze zonen had onlangs ergens gelezen dat de chihuahua de slimste hond ter wereld was. Niet alleen de kleinste, ook de slimste. In de tuin liep onze eigen uiterst intelligente jonge, leergierige en soms wat opdringerige border collie een jonge houtduif achterna die net uit het nest was gevlogen. De duif vloog op en onze hond volgde de vlieglijn tot in de notenboom. Hij berekende snelheden en afstanden, maakte een snelle inschatting van de onhaalbaarheid van zijn project, keerde zich om en liep richting kippenren. Ik merkte op dat, als de chihuahua bij de slimste dieren behoorde – een stelling die trouwens niet op enige onderbouw kan rekenen – de houtduif in de rangorde in de top drie van minst snuggere beesten zou staan. Na de kalkoen (met stip op nummer één – bevat geen greintje slimheid), en net voor de kippen. Vooral in de maanden mei en juni zitten de jonge houtduiven graag op het warme asfalt op de buitenwegen rond ons huis te koekeloeren en ze lijken steeds te geloven dat naderende auto's geen gevaar zijn. Ongeacht de snelheid van het voertuig. Waardoor ze steeds bijna net te laat (en soms ook écht te laat) opvliegen.

Toen kwam het. Nu we toch

bezig waren (met eigenlijk een voor bramenplukkers ongepaste bezigheid), welk dier zouden we op plaats vier zetten in de rij van minder snuggere dieren? Onze jongste gooide zijn ongezouten stelling in het midden van de ontbijttafel: de homo sapiens, wij zelf!

Ik dacht onmiddellijk aan een stuk dat Geert Six, bezieler van het fantastische project 'Unie der Zorgelozen' (kijk eens op www.uniederzorgelozen.be) in de lente-editie van 'de Gazet', het tijdschrift van de Unie had geschreven. Hij resideerde een tijdje in het Lijsternest van Stijn Streuvels en in de Gazet schrijft hij een preek neer die hij daar, in de stilte, van Stijn Streuvels kreeg:

“Maar manneke, ze zijn schoon hé die mensen, in al hun pogingen om te ontsnappen aan het niets. Ze hebben lief, het glijden van een hand over een rug, de rochel en de vloek van de werkman, maar ook zijn dansen, lachen en zingen, het geluid van kinderen op een speelkoer, een moeder die haar kind aan de borst legt, het kleine dagelijkse groeten van iedereen, nee, 't is een wonderlijk iets, de mens. Ze kunnen bergen verzetten als ze willen, en ze willen zij alsan vooruit vaneigens, dat is de aard van het beestje, het zijn kleine verbeteraars, kleine tovenaars die door de drang om alles en iedereen te controleren af en toe de pedalen verliezen. Ze willen per se den dood overwinnen en onsterfelijk worden en juist daardoor verliezen ze het leven. Juist daardoor kijken ze niet naar

het landschap of jawel, maar om het te veroveren, te onderwerpen. De natuur onderwerpen, geef toe, daarvoor moete helemaal tureluur zijn hé”

Recht er op. Hoeveel schoonheid zit er niet vervat in de mens, maar hoeveel dwaasheid dat wij alles rond ons naar onze hand willen zetten? Ja zeker, wij stonden in de rangorde op plaats vier. En hoe het zover was kunnen komen?

Hoe wij van een wezen, dat afhankelijk en bang was van de natuur, tot de huidige mens zijn gekomen.

Dat had dan weer met onze intelligentie te maken. De grootste tegenstrijdigheid ooit. Het menselijk vernuft is namelijk ook uniek en het heeft ons onzeglijk veel goede dingen gegeven. Maar op een gegeven moment – was het toen we het zwerven hebben opgegeven? – zijn we beginnen nadenken over hoe wij de boel hier beter konden organiseren. Eerst hebben we alles een naam gegeven en dan zijn we beginnen indelen in geslachten, in kleuren, in waardplanten en gastheren, in soorten en ondersoorten. Tot meerdere eer en glorie van de wetenschap(per). Maar we vatten nog niet eens de helft.

Neem nu, een simpel voorbeeld, de huismus. Makkelijk: mannetjes en vrouwtjes zijn netjes te onderscheiden met een duidelijk verschillend verenpak. Dat maakt het naar menselijke inzichten makkelijk om, zoals Darwin het stelde, mee te doen aan het succesvol behoud van de soort. Van zodra de lente in het land is maken de mannetjes de vrouwtjes het hof en het duurt niet al te lang vooraleer ze samen tijlpand dat een lust is aan de slag gaan en voor nakomelingen zorgen. Ook bij de Merel gaat het zo. De gitzwarte mannetjes hebben

ogenschijnlijk nog een troef extra. Het langens van de dagen in het begin van een nieuw jaar, zelfs met enkele seconden per dag, lijkt voldoende om ze aan het zingen te zetten. Ze jagen met hun mooie gezang het zot in de kop van de bruin-sobere meisjesme-rels. Ook vlotjes, zo. Hoe mooier zwart het mannetje én hoe mooier hij zingt, hoe meer kans hij heeft om zich voort te planten. Meestal zingen ze tot hun veren begin uit te vallen in de periode juni-juli (het 'muiten' of ruien). Vliegen is op dat moment ook moeilijker, en dan worden ze stil om geen aandacht van rovers op hun hachelijke situatie te vestigen.

Maar maken we het even moeilij-ker. Kijk eens naar de roodborst. Mannetjes en vrouwtjes zijn op het zicht niet meer uit elkaar te houden. Ze zien er eender uit. En ze zingen quasi het hele jaar door. In de winter zingen zelfs ook de vrouwtjes. Al niet meer zó simpel, toch?

En om de stelling helemaal duide-lijk te maken keren we terug naar de mussen. Bij de neef van de huismus, de ringmus zijn man en vrouw helemaal identiek (waarom heeft de natuur dát gedaan?) en het getjilp brengt je ook geen meter vooruit. Enkel tijdens de paring zijn de mannetjes van de vrouwtjes te onderscheiden... Dat is voor ons duidelijk, maar weten we eigenlijk hoe een mannetje ringmus zijn wijfje kiest en met grote zekerheid weet dat hij met een vrouwtje paart? En hoe kijkt een ringmus naar zijn neef de

huismus in de tuin? Hoe komt het dat hij die als een 'andere soort' beschouwd? Zou er in mereltaal een naam bestaan voor, zeg maar zanglijsters, koperwieken of kramsvogels?

De finesses zijn voor de meeste van ons onzichtbaar. En dat is niet eens erg, integendeel. Wat zou het ons bijbrengen om dit te weten? De natuur haakt haarfijn in elkaar en dat maakt het net zo bijzonder.

In het autobiografische boek "de H is van havik" vertelt schrijfster Helen Macdonald hoe ze via het trainen van een havik het verlies van haar vader probeert te verwerken. [Ter zijde, wij, natuur-mensen, hebben het vaak niet zo voor mensen die wilde vogels proberen naar hun hand te zetten. Maar de schrijfster bewijst dat dit vooroordeel onterecht is. In het boek kom je meer te weten over de natuur van de havik dan in eender welke doorsnee vogelgids.] De schrijfster wordt bijna zelf een vogel en leert van haar havik hoe zij beter naar de natuur kan kijken. Als ze met haar havik mee vliegt kijk ze anders:

"de hagen, die ooit hadden bestaan uit meidoorn, sleedoorn, esdoorn en es, waren nu allemaal identiek, naamloos, uit hetzelfde hout gesneden als ik; ze deden aan als roerloze mensen, niet meer of minder belangrijk dan de havik, dan ik of wat dan ook op de heuvel."

Bovendien, de havik kon het niet schelen of er die dag dan wel Turkse totel of houtduif op het menu stond. Of voor de sperwer, ringmus of huismus. Meneer of mevrouw roodborst. Of voor de boomvalk, bruinrode heidelibel of zwarte heidelibel.

En dan, als uitsmijter, de complexiteit compleet illustrerend, precies het tegenovergestelde: voor het Icarusblauwtje, een klein blauw vlindertje, maakt het een wereld van verschil dat hij de rolklaver of hopklaver herkent uit gewone witte klaver. Het gentiaanblauwtje mag zijn eitjes enkel leggen in klokjesgentiaan, in andere planten heeft het geen zin. Geen succesvolle voortplanting. Hoe herkennen zij, die fragiele fladderaartjes, die planten, met hun zagezegd beperktere manier van slim zijn?

Ook de houtduif, de kip en de kalkoen zullen ontegensprekelijk in 'iets' beter zijn dan ons. Ze puren er geen superioriteits-gevoel uit, maar doen gewoon voort, om hun soort in stand te houden. En het is natuurlijk niet allemaal negatief, dat kennis en wetenschapsgedoe. Het heeft natuurbeschermers ook geleerd, en we leren nog elke dag, hoe we de natuur beter kunnen beschermen, hoe we de haarfijne haakjes weer in elkaar kunnen laten haken. Maar de Chihuahua de slimste hond, daar geloof ik niets van. ■

↑ houtduif in notenboom
✓ huismus
© Liam De Bosscher

Des winters als het réé-ee-gent, dan zijn de paadjes diep, ja diep...

Het regende pijpenstelen. Loodrecht omlaag. Een gordijn water, reeds dagen aan het afrollen. De kleur groen in het landschap was vervangen door grijs. Verder neerwaarts was er nog wat bruin. Voorbijvliegende vogels oogden zwaar tijdens hun korte vluchtjes. De landwegen waren beken geworden, de beken kolkende stromen.

Gabriel Garcia Marquez beschreef eens een rund dat compleet wegzakte in de modder bij dergelijk weer. Zeer speciale sfeer.

Wij legden een kaartje aan het raamtafeltje te Irma's, ons vertrouwde caféetje aan de Bovenschelde. De samengebonden San Severia's keken toe of we niet spiekten. Eind mei, maar binnen brandde de kachel, tegen de depressies die voor de verandering eens vanuit de Eiffel naar hier afzakten.

Naast ons had een klein kinderkoortje plaats genomen. Irma's vier neefjes waren op bezoek en knutselden, knipten, plakten, kleurden,.. hun cafétafeltje vol, terwijl ze luidkeels hun liedjes van op school instudeerden:

Altijd is Kortjakje ziek! Midden in de week maar zondags niet!
Zondags gaat hij naar de kerk met zijn boek vol zilverwerk!
Altijd is Kortjakje ziek! Midden in de week maar zondags niet!

Probeer maar eens de 8 slagen van een manilpartijtje bij te houden. Geen sinecure. Maar het vast cliënteel hanteerde een strikt gedoogbeleid. Een warme glimlach, aanmoedigende knikjes en een streling over de bol konden er altijd vanaf. De guitige jongetjes hadden carte blanche totale.

Germain de karpervisser kwam binnen, als gewoonlijk in volle battle-tenue, waterdicht en in camouflagekleuren. In één klap verlengde de eindeloze waterplas van buiten zich tot aan den toeg, waar hij bij zijn twee viscollega's daar direct een rondje bestelde. Irma keek bedenkelijk naar het modderig spoor vanaf de deur en de waterplassen die zich direct onder zijn barkruk begonnen te vormen. Zwijgend tapte ze een rondje. Waren de vissers niet haar beste klanten?

"'t Is spel met die groene..", begon Germain. Vragende blikken van zijn twee copains. Hoezo? Spel?

"We mogen tot nader order geen vis meer steken op ons viswater".

De stilte die inviel loog er niet om. De neefjes zaten ruzie te maken voor de enige schaar. Irma ging de boel sussen met vier mini-ijsjes.

"Wiens viswater?", onderbrak Eddy de stilte. Bij Eddy was roofvis meer zijn ding. Gaan "snoeken" in putje winter met de "lancée" of met de vlieg gaan vissen in Schotland en Canada op zalm. Tot 500 euro per dag telde hij neer om een dagje te vliegvisseren op de Schotse Tweed.

Het viswater was inderdaad eigendom van Natuurpunt... maar Germain had dat niet zo begrepen:

"ONS viswater, reeds 50 jaar! Waarom denk je dat wij een KONINKLIJKE visclub zijn?", ging het in crescendo.

"Ja maar", draaide Frans nog eens het mes in de wonde, "Het is toch hun water, van die groene? Draai of keer het zoals je wilt hé. Waarom mag er geen vis meer op?"

"Omdat de voorzitter aan hun gezegd heeft dat we er toch brasem op steken, normaal mocht enkel witvis, géén karper en brasem. Ze hebben ons trouwens betrappt, geloof ik".

"Haha!", lachte Frans, "heeft ie dat bekend, dienen ezel? Irma, geef ons er nog eens drie!". Frans was een uiterst handige blikvisser, viste met matchhengel en voedselkorfjes in stromend water in Ierland en beheerste evenals Eddy, de edele kunst van het vliegvisseren. Karper- en brasemvissers waren voor hem een niveau te laag. Voor Eddy waren dat er twee.

De pintjes kwamen gezwind. De regen stak nog een tandje bij op het goudaken dak van de "koer"zone. In het café was de vrede teruggekeerd aan het tafeltje met de vier paar knalrode wangetjes:

Een twee drie vier! Hoedje van, hoedje van, een twee drie vier! Hoedje van papier!! Nogal wat decibels, de kalk kwam bijna van het plafond. Wij zetten de derde boom manillen in, na twee verliesbeurten. Dit ging hier geld gaan kosten...

Eddy fronste even. “Hoe komt het dat we, excuseer jullie, daar geen brasem of karper mogen op steken?”. Eddy gaf geen krimp om karpervissers. Voor hem was dat een zootje wildkampeerders die stonken naar kauwgom, dezelfde geurstof die ze in hun karpers deden en ook wel wat prettig gestoord: wie gaf nu in godsnaam die vissen namen zoals Serge Gainsbourg of De Graaf van Monte Christo? Idem dito voor brasemvissers. Je kon beter natte dweilen uit een badkuip of eendjes op de kermis vissen met je kleinzoon.

Germain stak van wal. “Naar het schijnt zijn karpers en brasems vissen die de bodem opwoelen en zo het water troebel maken. Die groene gasten daar willen een glashelder aquarium, met alleen snoek, blik, baars en zeelt en hier en daar een plant. Beetje zoals een zwembad met faience-tegels. Da’s goed voor de biodiversiteit.. zeggen ze”.

Stilte, ze namen allen bedachtzaam een slokje. Het woord “biodiversiteit” viel als een mokerslag op den toog. Frans grinnikte: “Dus, als ik het goed versta hebben jullie een afspraak geschonden! Ha, wie zijn gat brandt moet op de blaren zitten, nietwaar? Nogal stom hé, van ulderen voorzitter”. Hij wees drie vingers richting Irma en draaide dan even ermee rond; het universele toernée-gebaar.

Germain stond er alleen voor. “Wij hebben een MISSIE te volbrengen!”, voer hij uit naar zijn twee compaños, “Begrijp je! We moeten de vissport LEVEND houden en de jeugd weg van straat, waar ze alleen maar STOMME dingen leren! Enkel met brasem en karper in je viswater lukt dat! Wij willen geen dooie, glasheldere steriele POMPAK met alleen regenwater erin en hier en daar een snoek die je niet kunt pakken!! De voorzitter is van plan het verbod tegen ons, van die groene pipo’s, daar eens te gaan voorleggen aan de BURGEMEESTER”. Germain was stilaan purper aangelopen... Eddy en Frans schoten in de lach. De rest van de toog koos de weg van de minste weerstand en lachte voorzichtig mee. Niet moeilijk, het laatste rondje was van Frans.

Diens drank men zuipt, voor diens voeten men kruipt.

Plots knakte er iets in Germain. Hij staarde voor zich uit, stond op en begon voorzichtig naar de deur te wandelen. “Owow!”, klonk het van den toog, “Hebben we iets verkeerd gezegd?”. Hij stopte bij de tafel met de vier deugnieten, die even stilgevallen waren om aan een cola te slurpen met een rietje. Ze keken giechelend naar hem op, pretoogjes alom. Germain – in een vorig leven nog Sinterklaas gespeeld op kinderfeestjes – haalde zijn hoogste empathische bromstem uit de kast, rechte zichzelf en zei: “Ha, de kindjes! Ik zie dat jullie visjes aan het uitknippen zijt?”. “Ja, meneer” klonk het halfslurpend in koor. “En wat gaan jullie met die visjes doen?”, vroeg hij met de zoetgevooidste stem van de boze wolf uit Roodkapje. “Dat weten we nog niet, meneer”. Gierend van het lachen krulden de sloebers op hun stoel. Germain keek ze nog even stomverbaasd aan, besloot toen maar dat hij niets van de mensheid begreep, ging naar de deur en vervolgens naar buiten. Achter op zijn kaki uniform bengelde een papieren vis, op en neer gaand in de wind. Het ganse café stond perplex. De vier duiveltjes van Irma’s zus stonden te joelen en te springen aan het raam en wezen naar de gedurfde kunst van hun oudste broer.

“Hahaha”, lachte Frans uit volle borst, “Da’s een keigoenie! By the way, Irma, wat is mijn boete?”

Irma tikte even met haar potlood tegen het bewuste bierkaartje. “Ik zal dat toerke van Germain erbij doen”, zei ze kordaat in Frans zijn ogen kijkend. “Jamaar..”, begon die, maar terwijl hij verongelijkt zijn portefeuille begon te zoeken. De eerste die hier die discussie ging winnen was nog niet geboren. De regen op de golfplaten stak nog een tandje bij.

Het kinderkoortje, welgemutst aan hun tafeltje terug, gaf er nog eens een lap op:

**Des winters als het rée-ee-gent dan zijn
de paadjes diep ja diep
Dan komt het loze vííííísserke, al vissen
in het riet, ja riet**

Frans pruttelde nog eens tegen maar kreeg de genadeslag: “We poefen hier niet, Frans. Boter bij de vis!” ■

HET LOOZE VISCHERTJE

THIJS CALU

BETKENIS AFKORTINGEN: EX. = EXEMPLAAR; KP = KOPPEL; M. = MAN-
NETJE; W. = WIJFJE; JUV. =
JUVENIEL OF JONG; NO
= TREK NAAR NOORD-
OOST; ZW = TREK NAAR
ZUIDWEST; R. = RICH-
TING, TP = TER PLAATSE.
DE LIGGING VAN DE TO-
PONIEMEN KAN PRECIJS
NAGEKEKEN WORDEN
OP **WWW.VWGWV.WAARNEMINGEN.BE**.
DE REGIO TELT OOK
EEN AANTAL ACTIEVE
TREKTELPOSTEN (BA-
VIKHOF, DE GAVERS
(HARELBEKE) EN DE
GEITENBERG (KOOIGEM).
DE RESULTATEN VIND
JE TERUG OP **WWW.TREKTELLEN.NL**.

➤ *bijeneter*
© francis pattyn.jpg

↑ *slangenarend*
© eddy scheinpflug

Vogels in onze streek

ZOMER 2015

De highlights van een seizoen vogels kijken in Zuid-West-Vlaanderen.

Dit artikel is een korte samenvatting van wat tijdens een seizoen werd gezien in onze streek. Het gaat hier enkel om zeldzaamheden of uitzonderlijke aantallen. De tekst heeft niet de ambitie volledig te zijn. Wie de volledige overzichten wil zien, kan terecht op ons eigen regioscherm van waarnemingen.be: **www.vwgzv.waarnemingen.be**. Zet gerust ook jouw waarnemingen op die website. Zowel opmerkelijke gegevens als waarnemingen van algemene soorten zijn er welkom, van Aalscholver tot Zwarte Mees.

overtrekkende ex. vanaf half augustus genoteerd (Kooigem en Anzegem). Op 23 en 25/8 foerageerde een **kemphaan** aan het bekken Lange Munte (Kortrijk). 7 **kluten** vlogen over de Gaverplas op 14/6.

Een zingend m. **grauwe gors** liet zich op 4/6 horen in Ledegem. Op 26/6 liet zich terug een **middelste bonte specht** opmerken in Tiegem. Een **Europese kanarie** vloog op 29/6 en 5/7 resp. over Kortrijk en Heestert. Aan de vlindertuin in Vichte werd een **zwarte specht** gezien op 19/7. Op 21/8 zat een **sprinkhaanzanger** aan de telpost in Kooigem. Een **matkop** liet zich op 22/8 zien in het Orveytbos in Moen.

In de zomer van 2015 werden max. 2 m. en 1 w. **woudaap** gezien. Het eerst ex. werd op 11/5 genoteerd in het reservaat van de Gavers (Harelbeke). Een koppel bracht in 2 broedrondes 4 jongen groot (1+3). Ook in Kuurne, Avelgem, Waarmaarde, Bavikhof en Wielsbeke werd een ex. opgemerkt. In Waarmaarde werd eveneens een dood ex. gevonden. In de Gavers werd op 16 en 18/6 een **roerdomp** opgemerkt. Er werden opmerkelijk veel **kleine zilverreigers** gezien, zowel overtrekkend als tp (max. 6 ex. op 12/07 in de Gavers, tp).

Op 5, 10 en 20/6 werden tot 4 ex. **zwartkopmeeuwen** gezien in Sint-Denijs. Aan het sas in Ooigem werd regelmatig een **Pontische meeuw** opgemerkt. Er waren regelmatig **visdiefjes** te zien aan de Gavers. Er werd succesvol gebroed en 2 pulli

werden grootgebracht.

1/7 zal nog lang in het geheugen van de gelukkige waarnemers op de Geitenberg gegrift staan: een langverwachte **slangenarend** vloog ZW over de trektpost. Op 2 juli vloog een 2e KJ m. **roodpootvalk** over diezelfde telpost (r.N.). In de omgeving van Sint-Denijs en Kooigem werd regelmatig een **havik** genoteerd.

Traditioneel komt de najaarstrek van steltlopers vrij vroeg op gang: regelmatig werden overtrekkende **regenwulpen** gezien. Ook een tiental **bosruiters** lieten zich vanaf begin juli bekijken (al dan niet overtrekkend). Op 17/7 en 20/8 trok telkens een **bontbekplevier** resp. over de Gavers en Sint-Denijs. Ook **morinelplevieren** worden de laatste jaren stevast op trek waargenomen. Dit jaar werden een viertal

Dé sterren van deze zomer waren ongetwijfeld de Harelbeekse **bijeneters**. Het verhaal begon met 8 ex. die zich op 10/6 lieten opmerken aan de verkaveling Bistierland in Harelbeke. Algauw werd nestbouw vastgesteld in een berg aarde en werd in overleg met de aannemer beslist de werken tijdelijk te stoppen. Met succes: na een tijdje verdwenen 3 van de 5 vogels en bleef enkel het broedkoppel om er 3 jongen groot te brengen! Een 4de jonge bijeneter werd helaas dood gevonden in de nestholte. De bijeneters konden van dichtbij door het grote publiek bewonderd worden en lokten vogelaars van alle kanten van het land om van dit schouwspel te genieten. ■

waarnemers: zie www.vwgzv.waarnemingen.be

Uitzonderlijk voorjaarstrek van wouwen!

EMMANUEL DESMET

Wie af en toe de hemel afspeurt naar trekvogels, kan er niet naast gekeken hebben: dit voorjaar werden uitzonderlijk veel wouwen gezien in Vlaanderen.

Uitzonderlijke aantallen

In onze regio alleen al werden maar liefst 37 zwarte en 15 rode wouwen gemeld. Gemiddeld worden er van beide soorten samen amper een handvol gezien in het voorjaar. De oorzaak voor dit topjaar: een groeiende Europese populatie en een stevige aanhoudende oostenwind die de trekbaan van deze roofvogels tot boven de Lage landen bracht. Tussen 5 en 13 mei waaide de wind respectievelijk tussen ZO tot NO. De piek van de wouwentrek viel tussen 7 en 9 mei met op 8 mei een topdag voor onze regio met 9 meldingen van zwarte en 2 van rode wouw. Aan de kust, waar het effect van de stuwwind uit het oosten het meest merkbaar is, lagen de aantallen nog hoger: in het Nederlandse Ketelbrug/Kamperhoek tegen het IJsselmeer noteerden trektellers op 7 en 8 mei niet minder dan 40 zwarte wouwen. De oostenwind bracht trouwens nog een pak andere roofvogels tot bij ons: zo zijn er minstens twee waarnemingen van roodpootvalk en grauwe kiekendieven, bovendien konden trektellers Carlos en Eddy op de Perrestraat in St.-Denijs op 7 mei hun ogen niet geloven toen ze eventjes 11 vale gieren in een thermiektuul boven zich uit zagen draaien. Deze groep werd 2 uur later onderschept in Breskens en overnachtte in Zuid-Holland.

Zeldzame broedvogels in Vlaanderen

Deze gunstige weersomstandigheden (voor de vogelkijkers alvast) vielen samen met de trekpiek van de zwarte wouw over de Lage landen. Zwarte wouwen van Noord- en West-Europa overwinteren traditioneel ten zuiden van de Sahara. Het zijn dus echte langeafstandstrekken die vrij laat in het voorjaar weer in hun broedgebied arriveren en eind juli alweer massaal hun trektocht naar de tropen aanvatten. Dan laten ze Vlaanderen helemaal links liggen. Najaarswaarnemingen van zwarte wouwen zijn in Vlaanderen zeldzaam. Rode wouwen krijgen we dan weer vaker te zien in het

najaar. Deze laatste soort overwintert doorgaans in Europa. Maar beide soorten zijn in Vlaanderen erg zeldzame broedvogels.

Rode of zwarte?

Bij de ideale belichtingsomstandigheden is het niet zo moeilijk om de zwarte van de rode wouw te onderscheiden. Op de foto's is duidelijk te zien dat de rode wouw een rossige romp heeft met opvallende witte velden in de armpennen, de zwarte wouw is globaal veel bruiner en de bleke vlakken in de armpennen zijn minder uitgesproken. Maar in realiteit zie je zo'n wouw meestal als een klein stipje hoog boven je doortrekken. Hoe zie je dan in eerste instantie dat het een wouw is en geen bruine kiekendief bv. die er wat kleur en jizz (*) betreft erg op kan lijken? Wouwen hebben in tegenstelling tot kiekendieven een gevorkte staart en dat kun je meestal duidelijk zien, zelfs op grote hoogte. Maar hoe onderscheid je dan rode van zwarte als het allebei maar stipjes in tegenlicht zijn? Ook daar bestaat een trucje voor: tel "de vingers" aan de hand. De zwarte wouw is als langeafstandstrekker beter uitgerust om van thermiek gebruik te maken, hij heeft namelijk een bredere vleugel en zes vingers i.p.v. de vijf die bv. rode wouw, bruine kiekendief en buizerd hebben. Als zo'n zwarte wouw boven je op thermiek gaat, kun je met wat geluk de vingers tellen. Met wat geluk dus, zoals steeds bij overtrekkende vogels. ■

(*) jizz: vogelaarsjargon gebruikt om de typisch uiterlijke verschijning en kenmerkend gedrag van een bepaalde soort aan te geven. De jizz van een soort is dus zoiets als "de looks" van die soort.

↖ rode wouw
↓ zwarte wouw
© Luc Clarysse

In Beeld

In Beeld" plukt voor deze jaargang seizoensgebonden foto's uit de rijkgevulde database van waarnemingen.be en het aanbod van onze regiofotografen. Heb jij zelf een beeld voor ons volgende herfstnummer? Stuur het dan in zo groot mogelijke resolutie door naar klimop@natuurkoepel.be.

Soms moet je eens 'chance' hebben in het leven...

Om één van deze kleine vuurvinders te zien in je tuin, heb je al een flinke portie geluk én de juiste vegetatie nodig. En laat schraal grasland nu net niet het favoriete vegetatietype van de doorsnee tuin zijn. Die vegetatie en populaties van dit vlindertje vind je bij ons wel nog aan de Groene Long in Kuurne, Bergelen, de Villaplasjes aan de Gavers en onze Scheldevallei. Als je veldzuring en schapenzuring toelaat in je tuin, dan krijg je deze kleine beauty misschien ook op bezoek.

(Foto Free Claerbout)

Soms moet je eens 'chance' hebben in het leven (bis)...

Wie veel tijd in het veld doorbrengt om de natuur te bestuderen, beleeft op een dag zijn of haar moment de gloire. Dat ene moment waarop je de spetter van je leven ontdekt, viel ook Geert Lakiere te beurt. Op de laatste dag van mei zag hij tussen Bellegem en Kortrijk een valkje op een telefoondraad zitten dat hem deed denken aan een boomvalk, maar er klopte iets niet. Helaas zonder verrekijker kon hij er op een miezerige en mistige dag weinig van maken. Toen hij er de volgende dag weer voorbij kwam, zaten er twee valkjes op dezelfde stek. Na een blik met de verrekijker werd Geerts vermoeden bevestigd: geen boomvalk, geen torenvalk, maar zowaar een koppeltje erg zeldzame roodpootvalkjes dat ver van hun broedgebied in Oost-Europa afgeweken was. Het miezerige weer hield het koppel nog een paar dagen ter plaatse, tot groot jolijt van onze vogelkijkers, maar met de eerste weersverbetering waren de vogels gaan vliegen.

(Foto Yves Decneudt)

Zomer

Dit is geen bij...

Niet alleen andere insecten imiteren de looks van bijen en wespen, ook planten doen dit. Maar dan met de omgekeerde reden: op deze manier wil de plant immers bijen aantrekken. Dit trucje wordt wel door meer orchideeën gebruikt: je hoeft weinig verbeelding te hebben om je de onderlip van de vliegen- of de hommelorchis voor te stellen.

De plant groeit op kalkhoudende, vochtige graslanden, zoals hier in de Groene Long in Kuurne.

(Foto Jan Vanaverbeke)

Dit is geen bij (bis)...

In de Natuurhuin Desloovere in Kortrijk woont een reus, de stadsreus. Nee, geen gigant, maar wel een kanjer onder de zweefvliegen. De stadsreus of hoornaarzweefvlieg ziet eruit als een hoornaar, een pijnlijk stekende reuzenwesp, maar ze doet maar alsof. Op die manier wordt ze met rust gelaten door andere roofinsecten. Ze legt trouwens haar eieren in een wespennest. Haar larven leven onderin het nest en voeden zich met afval en dode wespelarven. Daarbij vallen de wespen hen niet lastig. Raar, maar waar.

(Foto Griet Santy)

Hoever eieren mochten we nog na de Anne Klaren brengen?

Deze flank van de Keizerberg in Marke wacht ongeduldig op de lang verwachte vervulling van een al te lang gemaakte belofte: wanneer wordt hier eindelijk een stuk van het Preshoekbos aangeplant? De goesting om bomen te planten op de Klarenhoek is nochtans groot. Aalbeekse klei of niet.

(Foto Griet Santy)

PIËT MISSIAEN

Grassen doorgronden in de Marionetten in Kortrijk

De grassenfamilie is belangrijk als voedselleverancier. In eigen land zijn er tarwe, gerst, haver en spelt; uit het buitenland komen rijst, maïs en gierst. Naast haar belang als gewas is ze ook een soortenrijke familie in de natuur: wereldwijd zo'n 8000 soorten. Voor de beginnende natuurliefhebber is het niet eenvoudig grassen te determineren, aangezien de stampers en meeldraden niet door kleurrijke kelk- en kroonbladen beschermd worden, maar door kafjes. De spreuk "het kaf van het koren scheiden" verwijst hiernaar. Om de primitieve bloemen - verenigd in een "aartje" - te bestuderen is een vergrootglas onontbeerlijk. Verder is het nuttig het tongetje te bekijken, een vlies dat zich op de overgang tussen bladschede en bladschijf bevindt.

Onze plantenwerkgroep was vastbesloten om hun geheim te ontsluiten en organiseerde vorig jaar een grassenwandeling met plantenspecialist Willy Herrema in het stadsgroen Marionetten in Kortrijk. Van de 23 ontdekte soorten bespreken we hier 8 algemene. En dan op zoek ernaar in de natuur...

1. Fioringras (*Agrostis stolonifera*)

De lange uitlopers van fioringras vinden we op vochtige grond. Het tongetje is langer als 5 mm. De bloeiwijze van deze maximum 40 cm lange plant heeft de vorm van een smalle kegel.

2. gestreepte witbol (*Holcus lanatus*)

De sterke beharing van deze tot 1 m hoge plant valt meteen op. We vinden hem eveneens op vochtige bodem, die tevens voedselrijk is. Aan de onderkant van de stengel zijn rode strepen zichtbaar, waaraan hij zijn naam te danken heeft. Let ook op de rood aangelopen pluim. In tegenstelling tot de vorige soort vormt gestreepte witbol geen uitlopers, maar wel zoden.

3. grote vossenstaart (*Alopecurus pratensis*)

Dit gras houdt van vochtige en zeer voedselrijke grond. De donzige bloeiwijze, cilindervormig maar in het midden verbreed, doet aan een vossenstaart denken. De plant kan een hoogte bereiken van 1,20 m. Het tongetje daarentegen is kort: maximum 2,5 mm.

4. ijle dravik (*Anisantha sterilis*)

De zeer losse bloeiwijze onderscheidt deze grassoort van haar familiegenoten. De lange kafnaalden doen denken aan gerst. Ijle dravik gedijt op voedselrijke grond en wordt maximum 60 cm hoog. Het tongetje meet tussen 2 en 4 mm.

5. kropbaar (*Dactylis glomerata*)

Dit zeer algemene gras komt voor op vochtige en voedselrijke grond. Het kan tot 90 cm hoog worden. Onmiskenbaar zijn de "propjes", aartjes in dicht kluwens, die men duidelijk kan voelen op de bloeiwijze. Voor de bloei is de plant herkenbaar aan de afgeplatte bladscheden. Kropbaar vormt dichte pollen.

Foto's: © Bioweb

6. riet (*Phragmites australis*)

Deze reus onder de grassen, die tot 3 m lang kan worden, vinden we langs waterkanten. Hij verspreidt zich via bovengrondse uitlopers. Vanwege zijn grote ecologische waarde is dit het lievelingsgras van de natuurliefhebbers. Het tongetje ontbreekt hier en wordt vervangen door een rij haren.

7. rietgras (*Phalaris arundinacea*)

De naam doet reeds vermoeden dat er verwarring mogelijk is met de vorige soort. Inderdaad, ook rietgras komt voor langs waterkanten en kan tot 2 m hoog worden. Om alle twijfel weg te nemen zoeken we het tongetje, dat 6 mm lang is.

8. ruw beemdgras (*Poa trivialis*)

Zijn standplaats is vochtig en voedselrijk en zijn lengte tot 1 m. Typisch zijn het lange tongetje (tot 1 cm) en de smalle bladeren. De bladscheden voelen ruw aan. ■

Activiteit
IN DE KIJKER

Ontdek de natuurgids in jezelf!

Wil je graag groepen begeleiden in een natuurgebied in je buurt? Zoek je naar een combinatie van inhoudelijke kennis, natuurbeleving en engagement? Dan ben je bij Natuurpunt CVN aan het juiste adres voor de cursus Natuurgids.

De cursus biedt je heel wat inhoudelijke achtergrond dankzij een brede waaier aan thematische lessen; van dieren en planten tot landschappen, ecologie en natuurbeheer. Tijdens de methodieklessen leer je hoe je een boeiende wandeling uitstippelt en hoe je groepen vol enthousiasme in de natuur gids. Daarnaast ga je regelmatig op excursie met ervaren gidsen. Je bezoekt verschillende natuurgebieden zoals De Gavers, Stadsgroen Marionetten, bos 't Ename en de IJzermunding. Op die manier breng je je opgedane kennis direct in de praktijk.

Praktisch

- De cursus bestaat uit 30 activiteiten, waarvan de helft natuurexcursies.
- **Start 17 september 2016 en loopt tot eind juni 2017.** Alle activiteiten gaan door op zaterdag van 9u tot 12u. Hoeve Te Coucx, (Marionetten 12, 8500 Kortrijk) gebruiken we voor de binnenlessen.
- Voorkennis: aanbevolen basiskennis natuur
- Inschrijvingsgeld: € 240,-, Natuurpuntleden krijgen 10% korting en betalen € 216,-. Ben je 25 jaar of jonger; dan betaal je € 180,-.

Voor meer info & inschrijven kan je terecht op www.cvn.natuurpunt.be

Natuurpunt CVN organiseert deze cursus samen met Natuurpunt Kortrijk, Natuurpunt Gaverstreke, Natuur.koepel, Provinciaal Sport en Natuur Centrum De Gavers en Stad Kortrijk.

Contact:

Natuurpunt CVN: Ann D'heenede, ann.dheenede@cvn.natuurpunt.be of 050 82 57 26,
Natuurpunt Kortrijk: Trees Deprest, natuurpuntkortrijk@telenet.be of 056 20 05 10

CHRISTINE HANSSENS

Paddenstoelenvondsten in het voorjaar

Tijdens de koude wintermaanden ligt de ontwikkeling van de paddenstoelen grotendeels stil. Maar eens de vorstperiode voorbij zijn er snel verschillende soorten te zien. We vinden ze dan meestal op zeer vochtige plekjes waar heel wat plantaardig afval ligt.

Heel bijzonder is dan de vondst van het **vingerhoedje** (*Verpa conica*) (afb.1), één van onze zeldzaamste soorten. Dit zwammetje bezit een steel met hoedje. Enkel de top van het hoedje hangt met de onderzijde vast aan het steeltje. De hoedrand is vrij. Het is, net als de morieljes, nauw verwant met de bekerzwammen. Zo wordt duidelijk waarom we ook hier de sporen (die in zakjes gevormd worden) aan de oppervlakte van het hoedje moeten zoeken.

De **grote aderbekerzwam** (*Disciotis venosa*) (afb.2) ziet er uit als een dessertbordje met grof gerimpeld oppervlak. De onderzijde is wittig en licht donzig. De wetenschappelijke naam geeft aan dat zij giftig is. Bij ons

vonden we die ooit in Kortrijk in de tuin van het kasteel 't Hooge en in de nabijheid van het Natuurklasje van Avelgem.

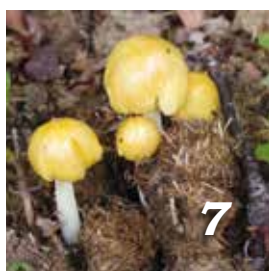
Oppervlakkig bekeken doet de **bokaalkluiFzwam** (*Helvella acetabulum*) (afb.3) enigszins denken aan de grote aderbekerzwam. Zij is echter duidelijk kleiner, haar oppervlak is niet gerimpeld en de onderzijde niet wit viltig. We maken ook duidelijk meer kans bokaalkluiFzwammen bij ons aan te treffen.

Cedergrondbekerzwammen (*Geopora sumneriana*) (afb.4) leven als saprofyt in de nabijheid van de atlasceder en de libanonceder. In jonge toestand zien ze eruit als een hol bolletje dat ietwat in de bodem verzonken zit. Geleidelijk splijt dit open vanaf de top. Hierbij ontstaat een stervormige structuur die bovenaan roomkleurig is en onderaan bruinbehaard.

Bijzonder opvallende soorten zijn **rode-en krulhaarkelkzwammen** (de *Sarcoscypha*'s)

(afb.5). Ze groeien wat verscholen in het bos op vochtig liggende stammetjes die meestal bemost zijn. De 'haartjes' die in hun naam voorkomen bevinden zich op de onderkant van de beker 'kelk. Waarnemen of ze recht zijn of gekruld kan enkel met de microscoop. Eertijds waren ze uiterst zeldzaam in Vlaanderen maar sinds een paar jaar zijn de plekjes waar we ze aantreffen sterk toegenomen. Dit jaar noteerden we ze in het Kortrijkse op een 20-tal plaatsen. Reeds tijdens de maand april vinden we in bossen en struvelen forse champignonachtige paddenstoelen met witte plaatjes. Dit zijn **voorjaarspronkriders** (*Calocybe gambosa*) (afb.6). Men noemt ze soms Sint Jorisridderzwam omdat ze op 23 april, het feest van Sint Joris, ten volle tot ontwikkeling komen.

Dooiergele mestzwammen (*Bolbitius vitellinus*) (afb.7) zijn prachtige gele paddenstoeltjes met een wit steeltje die op allerhande soorten mest, ook vogelmest, voorkomen.

Echt judasoor (*Auricularia auricula-judae*) (afb. 8) is goed bekend van op de vlier. **Viltig judasoor** (*Auricularia mesenterica*) (afb. 9) is iets zeldzamer of in ieder geval minder opvallend. Zijn oppervlak doet ietwat denken aan een 'gewoon elfenbankje' maar zijn onderzijde is duidelijk glad en rimpelig. Deze soort groeit op stammen of takken van verschillende soorten loofhout.

Raar maar waar, op een afgezaagde wilg vonden we onlangs echte judasoortjes in gezelschap van het viltig judasoor (afb. 10). Trilzwammen groeien op hout. Ze vormen er gelatineuze klompjes waarvan kleur en vorm sterk kunnen variëren. Ze zijn best te herkennen in jonge enigszins vochtige toestand. De **eikentrilzwam** (*Exidia truncata*) (afb. 11) is zwartbruin en tolvormig afgeknot. Zij bezit een ruwe onderzijde en gladde bovenzijde die voorzien is van puntjes. Zij verschrompelt zeer snel bij droogte. Dan bemerken we enkel een glanzende vlek. De **zwarte trilzwam** (*Exidia glandulosa*) (afb. 12) die tot dezelfde groep behoort, vormt kronkelende en hobbelige, gelatineuze stroken die voorzien zijn van fijne klierpuntjes. Zij is op allerhande houtresten te vinden.

11

12

De **platte tonderzwam** (*Ganoderma applanatum*) (afb. 13) groeit soms in laagjes. Ieder jaar wordt er dan eentje bij gevormd. Zo vonden we onlangs in het Leiebos te Wevelgem een exemplaar met 9 laagjes boven elkaar. Let ook eens op de onderzijde van een platte tonderzwam, die kan vol zitten met tepelvormige uitstulpingen (afb. 14). Deze aantastingen worden veroorzaakt door de **tepelgalvlieg** (*Agathomyia wankowiczii*).

Afb. 15 toont enige **ruige elfenbankjes** (*Trametes hirsuta*) op een dode stam van kerselaar. Ze zijn goed te herkennen aan hun ruig behaard oppervlak en aan ronde openingen van de buisjes op de onderzijde. Dit is niet het geval bij de witte bultzwam, waarop ze wat kunnen lijken.

Normaal zijn **roodporie-houtzwammen** (*Daedaleopsis confragosa*) (afb. 16) donkerrood. Ze kunnen sterk verbleken met verouderen. De wittige poriën op de onderzijde worden roodachtig als je erop wrijft (afb. 17). Niet-tegenstaande deze consoles stevig en tamelijk groot zijn duurt hun ontwikkeling één volledig jaar. Tegen eind mei sterven ze af, ze komen los en vallen gewoon op de bodem.

13

14

15

16

18

De berkenzwam

(*Piptoporus betulinus*) (afb. 18) is parasiet op berk. Berken die reeds kwijnen door verdringing, verdroging, veroudering of beschadiging maken een grote kans erdoor besmet te geraken. Deze zwammen zijn gewoon prachtig en goed herkenbaar. Ze worden ongeveer 10 cm breed en bezitten een dikke ingerolde hoedrand. Hun oppervlak is licht grijs-bruinig en voelt bijzonder zacht aan. Verder kenmerken ze een korte zijdelings geplaatste steel. Ze zijn éénjarig en veroorzaken bruine houtrot. We vinden ze zowel op de zachte als op de ruwe berk. Eveneens interessant is dat we op - en in oude half-vergane berkenzwammen bepaalde insecten kunnen aantreffen.

Ga maar eens rondneuzen op het terrein. Ik durf wedden dat jullie in elk seizoen heel wat interessante en boeiende zaken waarnemen bij de zwammen. ■

Foto's: © Christine Hanssens

PUBLICATIES

Inverde webshop publicaties

- ✓ kwaliteitsvolle publicaties over bos-, groen- en natuurbeheer
- ✓ voor professionelen en amateur natuurliefhebbers
- ✓ snelle levering
- ✓ veilig betalen

www.inverde-shop.be

inverde
forum voor groenexpertise

Inverde: forum voor groenexpertise | Koning Albert II-laan 20 bus 22 | 1000 Brussel • info@inverde.be • www.inverde.be

Masschelein
golf / park / tuinmachines

Keiberg 121/A - 8551 Zwevegem
www.masscheleinvbva.be
info@masscheleinvbva.be

STIHL

VIKING

Vlinderen rond Vichte

Afstand: 7.9 km - Extra lus overstromingsbekken Kasselrijbeek: 2.5 km

Verharding: afwisselend verharde en onverharde ondergrond.

Start: parking hoek Vichteplaats en Peter Benoitstraat (N36), 8570 Vichte

Openbaar vervoer: op weekdagen Vichte station (aan wandelknooppunt 98), Vichteplaats (Lijnbus 72)

1. We starten op de parking aan het einde van de Vichteplaats. Daar bevindt zich 'De verteller', een beeldje van Jef Claerhout met jacquardkarton, opgericht n.a.v. het opgaan van de textielgemeente Vichte in de fusie met Anzegem in 1978. We gaan richting centrum over de enorme kasseivlakte (een voorbeeld van steriele dorpskern-vernieuwing) en aan onze linkerkant valt midden het groen de merkwaardige toegangspoort op van het Oude Kasteel van de 'heren van Vichte'.

Even verder slaan we aan café 'Breughel' de Kerkdreef in en gaan links voorbij het oude romaanse zaalkerkje met klokkenmuur, dat Goswin I van Vichte liet bouwen tussen 1096 en 1114. Verderop heb je links een prachtig zicht op de omwalling, het neerhof, de duiventoren en het unieke mottekasteel, waarvan de westelijke vleugel dateert uit de 12de eeuw. De zuidoostelijke vleugel werd bijgebouwd in 1597.

Dit kasteel was bijna zes eeuwen lang het hoofdkwartier van de heren van Vichte. Verbonden met het kasteel was de belangrijke titel 'erfelijk maarschalk van Vlaanderen'. Karel V, de latere keizer Karel zou hier op 28 mei 1516 te gast geweest zijn.

2. Aan wandelknooppunt 4 nemen we rechts het pad naast Vrije Bassschool De Ranke. Verder aan de linkerkant de moestuin van de schoolkinderen, recent aangelegd i.s.m. Natuurpunt, en het speelbosje.
3. Aan de Beukenhofstraat links en verder rechtsaf aan de gemeenteschool De Beukennot. We volgen het pad naast g.c. De Stringe. Rechts hebben we nog een speelbosje waar ook de naschoolse opvang af en toe speelt. Er is sprake van dat dit speelbosje straks moet wijken voor de bouw van een zwembad. In de Vlaschaardstraat gaan we naar links.

4. Na 200 meter slaan we rechtsaf in de Deerlijkstraat en komen voorbij boerderij Het Schaliënhof.

Naast het oud kasteel en de oude kerk is Het Schaliënhof een derde getuige van het rijke Vichtse verleden. Deze historisch belangrijke omwalde hoeve stond reeds vermeld op de kaart van Ferraris (1770-1778). De omwalling die aan de voorkant behouden bleef, biedt nu leven aan tal van planten en dieren. Zelfs op de oude muren van de toegangspoort vind je enkele leuke plantjes.

Voorbij Het Schaliënhof zie je een modernere kijk op deze oude omwalling.

NIK DOOMS

POL OSTYN

Foto's: © Nik Dooms

5. We volgen de Deerlijkstraat links voorbij het Mariakapelletje, met bijhorende oude linde.
6. We gaan rechtdoor, de Krekelheidstraat in en wandelen ongeveer 500 meter tot we links een kleine doorgang tussen de struiken zien. Deze leidt ons naar de groenzone genaamd de zeven heuveltjes. We wandelen door een stukje speelnatuur. We gaan rechtdoor met het voetbalveld aan onze linkerkant en een 50 tal meter verder slaan we linksaf en komen we voorbij een speelplein. Deze groene zone die centraal gelegen is tussen woonwijken is dan ook van belang voor de opgroeiende jeugd. Op het einde van het grasveld (aan een elektriciteitscabine) gaan we naar rechts richting Beukenhofstraat.
7. Aan het einde van deze dreef zie je de ingangspoort van Het Beukenhof (wandelpoort 99).

Sinds 1973 is dit domein publiek gemeenschapsgoed. Centraal staat een neo-renaissancistisch kasteel uit 1876 waar momenteel een restaurant in wordt uitgebaat. Het kasteel werd gebouwd door Gustaaf Moreels, achterneef van Vital Moreels die in Tiegem het Sint-Arnolduspark oprichtte. Beiden werden schatrijk als invoerders en verdelers van de befaamde Guano meststoffen (zeevogeldrek uit Peru). Het gebied bevat oudere parkbosranden met o.a. linde, beuk, zomereik, tamme kastanje, witte paardenkastanje en haagbeuk. In de struiklaag vind men sneeuwbes, aalbes, hulst, taxus, en rododendron. In de kruidlaag vind je bosanemoon, sneeuwvlokje, speenkruid en bleeksporig bosviooltje.

8. Na de ingang gaan we via het looppad links. We komen voorbij een ijskelder. Vroeger was dit de koelkast van de welstellende bewoners van het kasteeldomein. Nu geeft deze ijskelder onderdak aan vleermuizen. De zoogdierenwerkgroep inventariseert deze.
9. Voorbij de bocht zien we aan de linkerkant ook nog een hoogstam fruitboomgaard. Hier o.a. kan je spechtengaten terug vinden. Naast de grote bonte specht zie je hier ook vaak de groene specht aan het werk. In de zomer na zonsondergang fladderen de vleermuizen boven je hoofd. Een paar jaar geleden was er zelfs een eekhoortje die zijn weg naar Het Beukenhof had gevonden.

10. Volg het looppad rechts mee en laat de oude paardenstallen, die nu door de jeugdbeweging worden gebruikt, links liggen. Neem dan het smalle, deels overgroeide wandelpaadje, met rechts twee petanquepleinen, tot voor het prieeltje. Hier gaan we linksaf richting de vlindertuin en het geboortebos.

Het ecologisch park Vichte bestaat uit een vlindertuin, het geboortebos en een zone die nog natuuruitbreidingsgebied is. Dit gebied is een samenwerking tussen Natuurpunt Krekel en het gemeentebestuur van Anzegem. Zij nemen het onderhoud voor hun rekening. Het Vlaams gewest deed een flinke duut in het zakje voor de realisatie ervan. De vlindertuin omvat een zone met vlindervriendelijke struiken en bomen, een bloemenweide met opgaand groen en een ruigte, waar vlinders en insecten hun eitjes kunnen leggen. Het aanpalende geboortebos is een samenwerking met de gezinsbond. Elk jaar wordt er een eik voor alle jongens en een linde voor alle meisjes die in dat jaar geboren werden aangeplant.

11. We komen uit in de Kerkdreef waar we langs de meer dan 3 eeuwen oude unieke knoetiken wandelen. Voor de 1e WO was er langs deze Kerkdreef nog geen spoor van bebouwing. We komen voorbij de Kasselrijbeek, de vroegere grens tussen kasselrij Kortrijk en Oudenaarde. Stroomafwaarts werd de beek ingekokerd en loopt tot aan de Oude Kerk onder het betonnen voetpad en verder linksaf, ondergronds tot voorbij de Beukenhofstraat. In de jaren '70 werd de beek erg vervuild door het afvalwater verrijkt met Steverlynck. Inkokeren was toen het enige wat men kon bedenken... Bij de realisatie van het ecologisch park hopen we de beek weer open te kunnen leggen. We wandelen 350 meter verder en slaan aan wandelpoort 4 rechtsaf op een trage weg die langs het oud kasteel loopt.

Aan onze rechterzijde, tussen de vlindertuin in het Beukenhofpark en kasteel Verhaeghe verderop bevindt zich de uitbreidingszone van het ecologisch park Vichte. Het gemeentebestuur onderhandelt met de eigenaars over de aankoop van een perceel van 3 ha vanaf de vlindertuin tot aan de Kasselrijbeek.

12. Halverwege deze 'wegeling' heb je aan de linkerkant een mooi zicht op de achterzijde van het oud kasteel 'Verhaeghe' en het bijhorende groen.

Aan je rechterkant zie eerst een stuk grasland dat in de winter gedeeltelijk onder water staat. Je kunt hier dan ook watervogels aantreffen. Wat verder komen we ook nog een oude veedrinkpoel tegen. In de plannen van het ecologisch park wordt ook een trage weg langs deze natte weides tot aan het Beukenhof voorzien.

- 13.** We wandelen onder de spoorweg door en gaan rechtsaf tot aan de Albrecht Rodenbachstraat (er staat een kunstige paal met geschilderde vogelnestjes van de school). Op dit punt gaan we naar links langs de Albrecht Rodenbachstraat voor de gewone wandeling. Als je nu via het pad langs de spoorweg en de Mekeirleweg rechtdoor gaat kom je uit op een industriële zone. In de toekomst zullen we daar links de uitbreidingslus naar het overstromingsbekken van de Kasselrijbeek kunnen nemen.

Na bijna 15 jaar procederen is er witte rook rond dit dossier en zal deze trage weg in ere hersteld worden. Momenteel is deze lus dus nog niet toegankelijk maar binnenkort wordt dit ongetwijfeld een erg mooie uitbreiding, waarvoor velen hard hebben gevochten, waarvoor dank.

- 14.** In de Albrecht Rodenbachstraat kunnen we aan de rechterkant de Kasselrijbeek, vroeger de Vichtebeek (waarnaar Vichte vernoemd is) zien lopen langs de bomenrij. In de verte zie je het Banhoutbos. Aan de splitsing volgen we de grindweg Abeelstraat tot we een voetwegel naar rechts tegenkomen. Deze brengt ons naar de Snoekstraat. Halverwege zien we een kapelletje.
- 15.** Zolang de voetwegel naar het overstromingsbekken nog niet is opengesteld, raad ik aan om zeker eens 300 m. naar rechts langs de Snoekstraat te wandelen en dit nat gebied van dichtbij te gaan bewonderen. Je kan namelijk rond het overstromingsbekken een toertje wandelen. Dit is een verborgen pareltje natuur, waar je nog echt de rust kan vinden. Plantenliefhebbers, vogelliefhebbers en anderen zullen hier zeker enkele leuke soorten kunnen determineren.

We keren terug naar punt 9 en gaan verder langs de Snoekstraat tot aan de Zavelstraat. We slaan deze rechts in en nemen na 250 meter links de Ellendedreef (Wandelknooppunt 5).

- 16.** We komen voorbij de achterkant van Molecule. Wat ooit begon als kleine kachelwinkel, eindigde als een grote aanslag op de open ruimte. Deze bouwoverschrijding werd gereguleerd en is nu een druk bezocht winkelcentrum met prachtige asfaltparkings!

- 17.** We slaan de Vossestraat rechtsaf en aan knooppunt 14 en slaan vrijwel meteen linksaf richting N36 via de stapsteentjes.
- 18.** Steek voorzichtig de N36 over en ga rechtdoor. Je komt nu op een 'vergeten pad'.

Frans Dejonge heeft ervoor gezorgd dat deze en nog veel andere stapsteentjes richting Vichte ook werden opgenomen in het land van Streuvels. Je kan van op deze trage weg molens en kerktorens van Tiegem, Ingoogem en Vichte zien.

In de Goed ter Mote straat aangekomen (wandelknooppunt 15) gaan we links over de spoorweg. Aan de Klijtberg (T-stuk, knooppunt 2) slaan we rechts af en blijven deze weg volgen. We lopen nu op de grens tussen Vichte en Ingoogem.

- 19.** Op het einde van de weg zien we De Stenen molen / radiokot

De stenen molen zogenaamd "De Jonggezellenmolen van Yvegem" opgebouwd in 1848 was aanvankelijk opgericht als windmolen. De West-Vlaamse Radio Omroep van Kortrijk had op het einde van de jaren 1920 en tot aan de 2e WO haar antenne op het dak van de molenromp staan.

Foto's: © Nik Dooms

- 20.** Schuin links oversteken naar de Wijnsbergstraat. We volgen deze 700 meter. Aan onze rechterkant zien we de Wijnsberg, wat ooit een uitgestrekte beboste hoogte was. Vandaar dat hier weinig wegen werden aangelegd. Het bos werd in de 1e WO gerooid door de Duitsers. Er blijven in de verte nog enkele 'restbomen' over. Het levert enkele fraaie beelden op. Gezien vanaf de Leie is het de eerste heuvel in de richting van het Scheldebekken.

- 21.** Links staat een bord doodlopende straat, deze slaan we in. De trage wegen werkgroep bekijkt om op dergelijke borden een sticker 'doorlopende straat' te kunnen hangen waarop duidelijk wordt gemaakt dat deze weg niet doodloopt voor voetgangers en fietsers.

- 22.** We volgen het Wijnsbergpad tot in de Delfien Vanhautestraat. Deze brengt ons tot aan de Waregemstraat die we oversteken.

- 23.** Na 100 meter in de Cottoreelstraat is aan de linkerkant een klein wegetje tussen de huizen. Deze komt uit in de Lieve Bauwensstraat tegenover het 'sociaal huis'. We slaan hier rechtsaf..

De wijk Cottoreelstraat – Lieve Bauwensstraat was de eerste woonuitbreiding van Vichte in de jaren 60 ('Nieuw centrum'). De twee sociale woonblokken zijn intussen afgebroken en worden vervangen door een immense nieuwbouw.

- 24.** We gaan links, stappen langs de nieuwe kerk, wandelen rechts rond de vijver, steken het kruispunt over en keren via Vichteplaats terug naar de parking. Tip: als afsluiter komen we op het einde nog café 'Den Hert' tegen waar ze 'Duchesse de bourgogne', écht kriekbier en 'Streuvelsbier' serveren van de lokale brouwerij Verhaeghe. Gezondheid! ■

Doe je deze wandeling graag in groep? Natuurpunt Krekel-Anzegem wandelt dit traject tijdens de Dag de Trage weg op zaterdag 15 oktober. Afspraak om 9u30 aan de parking hoek Vichteplaats en Peter Benoitstraat, Anzegem.

Rotary club Menen presenteert

Familie-happening

950 JAAR GULLEGEM

SAVE THE DATE : ZONDAG 4 SEPTEMBER 2016 - PORSELEINHALLEN WEVELGEM
 INSCHRIJVEN : VANAF 1 JULI MEER INFO : www.familie-happening.be

FIETSTOCHT GULLEGEM
 DOMEIN BERGELEN

VOOR JONG
 EN OUD

TEN VOORDELE VAN
 HET GOEDE DOEL

KINDVRIENDELIJK
 EVENEMENT

THEMA
 950 JAAR GULLEGEM

Het zal nu snel gaan

We beleven vandaag het bijna hoogtepunt van het voorspelde einde van het probleemloze autoverkeer dat ontegensprekelijk samenvalt met de niet te stuiten opkomst van het stalen ros dat als een feniks uit zijn as verrijst in een gloednieuwe materie, nl. die van carbon.

Dat de spieren versterking zouden krijgen van de elektriciteit, zodat de wind(molen) en de berg voortaan altijd in 't gat zouden zitten, dat had ik als technologieel niet zien aankomen. En dit is nu net het windstootje in de rug dat de ge-haas-te homo laboriens nodig had om de klik te kunnen maken. Of misschien moeten we eerst nog uit-testen of het levend begraven van files en parkings de valreep kan brengen waarop ons gouden kalf en de ermee samenhangende betonmolen gered zouden kunnen worden.

In elk geval moet je ziende blind zijn om de tekens aan de straatwand niet te zien: fladderend stedelijk fietsverkeer, letterlijke auto-stop, toenemend woonwerkgetrap, fietsvakanties, gezinnen in de bak of op de fiets, fietsvergoedingen, internationaal wielert(err)o(e)risme, nieuwe fietsvriendelijke verkeersregels... de heilige koe verliest terrein ten voordele van Saint-Vélo.

Ook u kunt deze zomer nog een trapje in de goede richting geven. De mooiste vakantie is deze waarin u (beiden) gewoon thuis blijft, met de fietsen standby. Op een zonnige morgen geeft u de aftrap voor een knooppuntenlus naar keuze. U versterkt de inwendige mens in een landelijk eethuisje, rust uit op een bankje in het groen of duikt erin en komt 's avonds moe maar zonovergoten in uw eigen huis aan, waar uw frigo, uw zetel en uw bed op u wachten. Geen gedoe met loodzware koffers, verloren tickets, te halen deadlines, onaangekondigde stakingen, handtastelijke controles, niet te betalen péages, dulle spitsuren, snikhete files, misleidende omleidingen, onterechte boetes, muffe hotels, extra extra-kilo's, zwarte dozen, Franse toiletten en bewijsmateriaal op facebook.

U hoeft niet uit te rusten na uw vakantie en bovendien hebt u hebt er uw zenuwen, uw bankrekening én moeder Aarde een dienst mee bewezen. En de kans is groot dat u, indien nog niet het geval, uw fiets hebt ingeslikt en uw auto uitgespuwd. Wie weet geniet u voortaan elke werkdag van een onverwacht stukje betaalde (elektrische) fietsvakantie, met als tussendoortje enkele uurtjes arbeid.

Jaja, het staat vast, het zal nu snel gaan... ■

LUC CAPPELLE

ROELAND LIBEER

Soortjes in de kijker

Een jaar rond speuren naar kriebelbeestjes brengt soms wel eens een leuke verrassing. Nu eens is het een zeldzaam beestje, dan weer een heel fraai getekend exemplaar en af en toe eentje met een speciaal weetje er bij.

Voor de zomer wil ik mij toch eens richten op wat voor velen de juweeltjes onder de insecten zijn, nl. de dagvlinders.

Icarusblauwtje (1) en bruin blauwtje (2)

Twee soorten die sterk op elkaar lijken als je alleen de onderkant ziet. Bij icarusblauwtje is de bovenkant van de vleugels helder blauw en bij de vrouwtjes bruin maar vaak (niet altijd) met een blauwe bestuiving. De bovenkant van de vleugels bij bruin blauwtje is zowel bij de mannetjes als de vrouwtjes bruin. Een vrouwtje icarusblauwtje kan dus gemakkelijk verward worden met een bruin blauwtje.

Bruin zandoogje (3) en oranje zandoogje (4)

Lijken ook sterk op elkaar. Het bruin zandoogje verschijnt iets eerder (vanaf eind juni), is iets groter en heeft meestal maar 1 witte stip in de zwarte vlek op de onderkant van de voorvleugel. Het oranje zandoogje heeft meer oranje op de bovenkant van de vleugels en meestal 2 witte stippen in de zwarte vlek. Is ook meer een bloembezoeker.

Distelvlinder (5) en oranje luzernevlinder (6)

Twee trekvlinders waarvan de aanwezigheid van jaar tot jaar sterk kan verschillen. Komen van Zuid-Spanje of Afrika naar

ons toe als de omstandigheden daarvoor gunstig zijn.

Eikenpage (7) en sleedoornpage (8)

Twee wat zeldzamere soorten, genoemd naar hun waardplant, behorende tot de kleine pages. Sleedoornpage is gekend door de eitjes (mini-golfballetjes) die 's winters gevonden worden op de waardplant. De vlinder zelf wordt heel wat minder gezien tijdens zijn korte vliegperiode.

Ook de eikenpage krijg je niet vaak van dichtbij te zien omdat hij zich het vaakst ophoudt rond de kruinen van de eiken.

Koninginnepage (9)

Deze onmiskenbare soort is voor velen echt wel de 'koningin' onder onze dagvlinders. Altijd leuk om deze sierlijke verschijning waar te nemen.

Kleine vos (10)

Was altijd een heel algemene vlinder maar is dan een aantal jaren terug plots heel sterk achteruitgegaan. Lijkt nu stilaan op de terugweg. Legt zijn eitjes

op grote brandnetel en daar zijn dan vaak grote groepen rupsen aan te treffen.

Hooibeestje (11)

Klein oranje weinig getekend vlindertje dat zich specifiek ophoudt in gras/hooilanden.

Landkaartje (12)

De zomervorm van dit vlindertje ziet er helemaal anders uit dan de lentevorm (seizoensdimorfisme). In de zomer is de winter zwart met een orangerode, gevlekte en een witte band. In de lente is de vlinder oranjebruin met een zwart vlekkenpatroon. In beide generaties vertoont de onderkant van de vleugels een onmiskenbaar landkaart-patroon waaraan de soort gemakkelijk te herkennen is. Legt net als de kleine vos zijn eitjes op grote brandnetel.

Kleine vuurvlinder (13)

Mijn uitstapje is altijd geslaagd als ik dit kleine, aan zuring gebonden vlindertje, mag waarnemen. Een heel fotogeniek soortje. ■

Nieuwe wants voor onze regio

Tijdens de insectenwandeling, aansluitend op de lieveheersbeestjes cursus, langs de spoorweg in de Gaverbeekse Meersen werd mij een wants aangereikt die direct mij aandacht trok. Ze leek wat op de heel algemene zuringwants maar het achterlijf was wel opvallend ruitvormig. Dit deed mij dan ook denken in de richting van de ruitrandwants (Syromastus rhombeus), een wants uit de familie van de randwantsen, net zoals de zuringwants.

Na raadplegen van wat literatuur kon ik met zekerheid zeggen dat het deze soort betrof en konden we een nieuw soortje toevoegen aan onze Zuid-West-Vlaamse wantsenfauna. Het beestje is zoals alle wantsen een sapzuiger, die zijn voedsel haalt uit planten van de anjerfamilie, zoals hoornbloem en silene.

ELS DEPREZ

Schrammen en blauwe plekken toegelaten

Klimop verdiept zich de komende edities in de speelnatuur in Zuid-West-Vlaanderen. Welk aanbod is er nu al en waar staan nog projecten op stapel? Els Deprez neemt ons mee in de wondere wereld van natuurlijke en avontuurlijke speelterreinen. Een volledig overzicht vind je op <http://www.stadlandschapleieschelde.be/speelnatuur>

Foto's: © Els Deprez

'Ga maar buiten spelen!' zei mijn moeder vroeger toen we ruzie begonnen te maken, want er was geen tv of geen uitzending en er bestond geen spelletjescomputer of tablet om in onze handen te stoppen. Bezorgd om hun gezondheid en overtuigd van de noodzaak om de kinderen weer aan het buitenspelen te krijgen, maakte de stad Kortrijk o.a. werk van speelnatuur in Stadsgroen Marionetten. De feestelijke opening vond plaats ter gelegenheid van de 'Dag van het Park' op zondag 29 mei met schepen van Jeugd en Leefmilieu Bert HERREWYN.

Jongeren aan zet

In de aanloop naar de 'Dag van het Park' is het één en al bedrijvigheid rondom de Pontforthoeve. "In deze oude hoeve (gelegen Sint Annastraat en eigendom van Stad Kortrijk) is sinds geruime tijd het Jongerenatelier gevestigd," zegt Bert Herrewyn die als schepen van o.a. Jeugd de touwtjes in handen heeft. "In een systeem van deeltijds leren en werken renoveren die jonge mensen de Pontforthoeve tot de ankerplaats van speelnatuur binnen het groenproject Stadsgroen Marionetten. Dit jongerenatelier is ook verantwoordelijk voor de aanleg en onderhoud van alle Kortrijkse speelpleintjes. Aan de overkant van de Sint Annastraat, ligt aansluitend en nu al 12 jaar, het geboortebos waar jongeren vrij kunnen spelen."

Bert Herrewyn heeft het geluk de portefeuilles Jeugd, Leefmilieu, Klimaat en Noord-Zuid problematiek te mogen combineren, domeinen die elkaar versterken en hetzelfde doel nastreven: meer speelnatuur, maakt de stad groener, komt het klimaat ten goede en is zo tegelijk positief voor de Noord-Zuid doelstellingen.

De "bergen" van Kortrijk

Terwijl mensen in een stad bezig zijn met succes, presteren, op hun hoede zijn voor verkeer of ander gevaar, ervaren we in de natuur rust, ademruimte, vrijheid en schoonheid. Natuur nodigt uit tot ontspanning, spelen, bewegen en mensen ontmoeten. Buiten spelen en de natuur ontdekken, hoort bij een gelukkige kindertijd, het helpt kinderen vriendschappen sluiten, hun buurt leren kennen, hun zelfvertrouwen ontwikkelen en heeft een positieve invloed op hun sociale vaardigheden: rekening houden met elkaar, regels afspreken, onderhandelen, ruzie maken en ruzie oplossen.

Bert: "Als kind gingen wij spelen in de bergen van de Kransvijver (Heule)".

Kortrijk moet vroeger toch rijk aan putten en bergen geweest zijn. Ieder kind ontsnapte thuis graag eens om op een hoop aarde, bij een plas of in een kleine wildernis in de buurt te gaan ravotten, ver van de waakzame blikken van hun ouders. Veel van die braakliggende restgronden zijn met de recente verkavelingsgolven van de kaart geveegd.

Schommels zijn leuk maar overbodig

Als jonge vader is Bert zich als geen ander bewust van de positieve effecten van natuur op de hersenontwikkeling van jonge kinderen. Jonge hersenen moeten optimaal geactiveerd en gestimuleerd worden en daarom is buiten spelen zo ideaal omdat een natuurlijke omgeving alle zintuigen prikkelt. Natuur nodigt uit om te spelen, te voelen, te ruiken, te luisteren, te onderzoeken, te ontdekken...

Bert: "Speeltoestellen kunnen leuk zijn, maar we zien het groener en ruimer. Spelen moet echt een belevenis zijn. Iets dat kant en klaar is ontmoedigt kinderen om zelf aan de slag te gaan".

Geef kinderen planken en ze maken een hut. Geef ze een hut en ze maken planken. Het is een bekend fenomeen.

Wildebras

Bert: “Op de Dag van het Park lanceerden we het project WILDEBRAS. We nodigden ouders en kinderen uit om op zoek te gaan naar verweesde of verborgen lapjes ongebruikte grond in hun buurt om die om te toveren tot ravotzones voor kinderen. In samenwerking met de organisatie Lieve Zusjes Stoere Broers en Nester (Nester.be ontwerpt en bouwt unieke hutten en constructies in bomen) hebben we kampbouwpakketten ontworpen. Met allerlei herbruikbare natuurlijke materialen zoals takken en houtresten, planken, touwen, houtblokken gaan we de kinderen stimuleren om die plaatsen naar hun eigen goesting in te richten en er samen iets van te maken”. Ken je een plekje dat hiervoor in aanmerking komt dan kan je een gratis kampbouwpakket voor kinderen aanvragen via info@wildebras.org of wildebraskortrijk@gmail.com of dit komen ophalen op één van de vele workshops die deze zomer georganiseerd worden.

Workshops KAMPEN BOUWEN

Bert: “Om de kinderen echt goesting te doen krijgen organiseren we deze zomer op een 10-tal leuke plekken in Kortrijk workshops kampen bouwen. Elke plek wordt voorzien van wildebraskampbouwpakketten en knutselmateriaal zoals jutezakken, touw, fietsbanden... We zullen vliegers maken, miniatuurvloten knutselen, buiten koken, buitenspeelgoed knutselen en nog zoveel meer”.

De geselecteerde zones Stijn Streuvelsland (weide) Heule, Van Raemdonck park, Markebekepad, Emiel Hullebroeckland Heule, Magdalenapark, Boerenhol binnenstad, Beekland, Speelbos Doerak Sint Anna, Sterrestraat Aalbeke en Rietput Bissegem. Je zal de locaties herkennen aan de wildebraspaal. Voor de data van de workshops: raadpleeg www.wildebras.org

Geen natuur zonder dieren

Bert: “daarnaast blijven we ons inzetten voor onze grote groene stadsprojecten als Stadsgroen Marionetten met speel- en geboortebos, de Heerlijke Heulebeek met speelnatuur de Warande (Heule), en binnenkort i.s.m. Natuurpunt, het Stadsgroen Ghellinck in Bissegem. Dit zijn de grote groene buffers op cruciale plaatsen in de stad waar natuurwaarden op de eerste plaats komen maar waar ook ruimte voorzien wordt voor wildernis en avontuurlijke speelnatuur. Om iedereen tevreden te stellen: een fietsas, wirwar van kronkelende paadjes, mooie plekken voor een picknick, heuvels, tunnels, ondiepe poelen, klim- en klauterboomstammen en een vuurplaats.

“En ja... ik ben ook schepen van dierenwelzijn dus hier zal het ook niet aan ontbreken. Naast de ezeltjes die er al staan verwelkomen we binnenkort enkele Galloway

runderen in het Stadsgroen Marionetten. De dieren zullen niet achter een afsluiting zitten, maar enkel van voorbijgangers gescheiden zijn door een brede natuurlijke gracht langsheen de Bosstraat wat een geheel ander gevoel van contact met de dieren geeft”.

www.pimpjespeelplaats.be

Bert: “ik wil alvast nog een heel interessant project voorstellen. Kleuter-, lagere en secundaire scholen kunnen ook hun speelplaats vergroenen. Wat steen of beton uitbreken en bessenstruiken aanplanten, ik geef maar een voorbeeld, niet enkel om te snoepen maar om te leren ontdekken welke belangrijke rol de natuur in onze voeding speelt. Dat is nog maar één van de talrijke educatieve troeven”.

Wil je er meer over weten, bezoek dan de website www.pimpjespeelplaats.be dan vind je de weg naar mogelijke financiële ondersteuning door ofwel de provincie ofwel de subsidielijn pimpjespeelplaats. ■

Meer buiten spelen in meer natuur en groen maakt Natuurpunters en kinderen gelukkig!

HEIN LAPAUW

Natuurpunt Kortrijk koopt een stukje Leievallei in Bissegem

Natuurpunt Kortrijk heeft een mooi stukje vochtige weide langs de Leie kunnen aankopen met een oppervlakte van 4450 m². De weide was eigendom van het OCMW Kortrijk en heeft een natuurbestemming op het gewestplan. Pinksterbloemen, kikkers, padden en verschillende weidevogels voelen er zich al thuis. Mits een goed beheer biedt de weide veel kansen voor zowel fauna als flora. Langs de weide staan verschillende knotwilgen die nog onlangs door de Mina - werkers van de stad Kortrijk werden geknot. Met het snoeihout maakten we dit voorjaar een prachtige houtmijt met onze vrijwilligers. Samenwerken loont: Aktractie (jongerenopleidingsgroep van CAW Kortrijk) heeft met de rest van de wilgentakken een dak gemaakt voor de houtmijt.

Als je langs het jaagpad langs de Leie in Bissegem passeert kan je ons nieuwe gebiedje komen bekijken.

Wil je graag meewerken aan de projecten van Natuurpunt Kortrijk? We hebben tal van leuke vrijwilligersjobs, ook voor jou! Contacteer Lies Vandemaele, voorzitter van Natuurpunt - liesvandemaele@hotmail.com

Omdat natuurgebied aankopen heel veel geld kost kan je ook je steentje bijdragen door onze projecten te steunen via een gift op het nummer BE 56293021207588 van Natuurpunt vzw met vermelding van projectnummer 3516 – Natuurpunt afdeling Kortrijk of specifiek voor de aankoop in Bissegem – Projectnummer 5548 - De Kruiskouter

Natuurpunt Kortrijk dankt alle mensen en organisaties die onze verschillende projecten ieder jaar opnieuw financieel ondersteunen van ganser harte. Iedere euro wordt nauwgezet in al onze projecten geïnvesteerd en komt ten goede aan natuurherstel, natuurbeheer, nieuwe aankopen en het opbouwen van waardevolle en toegankelijke natuur in Kortrijk. ■

Meer info:

Hein Lapauw, Roeselarestraat 276, 8560 Wevelgem
heinlapauw@hotmail.com
0486 70 95 92

↓ Het gebied heeft heel wat potenties
© Hein Lapauw

↘ Vrijwilligers van Natuurpunt Kortrijk bij de houtmijt
© Bert Van Dierdonck

DE "ZAVELPUT" IN BEVEREN-LEIE

Een investering waard!

In 1974 werd gestart met het winnen van zand en zavel op een landbouwterrein vlak bij de Leie in Beveren-Leie. De werkzaamheden duurden tot 1986. Na de exploitatie kwam de 5 ha grote zandwinningsput in handen van de gemeente Waregem. Waregem stelde zich tot doel deze put, die zich spontaan vulde met grond- en regenwater, te laten ontwikkelen tot een recreatief gebied, waar ook plaats zou zijn voor rust en natuur. De rand en de omliggende strook van dit vijverbiootop werden via boomplantaties aangeplant met inheemse soorten. Er werd ook een wandelpad aangelegd. De borden aan de ingang verwijzen ook nog steeds naar het 'gemeentelijk natuurreservaat'. Maar intussen kreeg Waregem stedelijke allures... en werd dus nu de "stad" Waregem eigenaar van dit natuur en wandelgebied.

Alleen de biodiversiteit, of natuurlijke rijkdom is er de laatste jaren heel sterk op achteruit gegaan door teweinig beheer, zeker in vergelijking met de beginjaren na de exploitatie en ondanks de goede ligging vlak bij de Leie, het gebied ligt bij de trekroute voor vele vogelsoorten. De aantallen watervogels (kuifeend, kraakeend, tafeleend, wintertaling) in de wintermaanden zijn er gekelderde. De waterplas was vroeger ook zeer rijk aan waterplanten en daarmee gepaard gaande invertebraten (vooral libellen). Daar is nu helemaal niets meer van over gebleven. De schrale graslanden rond de put zijn verruigd, waardoor soorten als het Hooibeestje (vlindersoort) zo goed al verdwenen zijn. De rietkragen zijn grotendeels verdwenen door verbossing.

Welke kansen worden onbenut? Wat zou er kunnen gebeuren?

De waterkwaliteit in de vijver laat erg veel te wensen over. In het verleden werd in de put heel wat afval gestort, vanop de oever zien we een vrachtwagenband en zelfs oud ijzer die af en toe boven het wateroppervlak uitsteken. In de vijver krioelt het nu van de karpers en de brasems, dit zijn vissoorten die er via de vissers zijn ingebracht, maar de bodem omwoelen en het water troebel maken. Troebel water en zuurstofgebrek zorgen dan weer voor een zeer povere tot verdwenen plantengroei met bijhorende verdwenen onderwertrijkdom....

Dit vereist een grondige aanpak!

Natuurpunt Waregem dringt reeds lang aan bij het stadsbestuur voor het saneren van de put: alle karpers en brasems zouden moeten verwijderd worden en de vijver leeggepompt. Nadien kan de put zich opnieuw vullen met zuiver water en zullen

waterplanten zich terug spontaan kunnen ontwikkelen. De rietkragen kunnen terug in ere hersteld worden door de opslag van wilg en zwarte els te verwijderen. De kant langs de Leie van waaruit veel vogels op trek de vijver kunnen aanvliegen is volledig aan het verbossen. Deze kant zou minstens gedeeltelijk op regelmatige basis gekapt moeten worden. Ooit, in een ver verleden, werd een vogelkijkhut ingeplant, maar deze is momenteel in erg slechte staat. Vanuit de observatiehut is het wateroppervlak momenteel nog amper te zien door de opslag van struiken op de oever. Ook hier dringt een regelmatig hakbeheer zich op.

Er zou ook werk moeten gemaakt worden van aangepaste regelgeving met controle door bevoegde diensten. Kampvuur, vissen, zwemmen hierover moeten nieuwe afspraken worden gemaakt, want wildgroei kan leiden tot onverantwoorde en gevaarlijke toestanden. Uiteraard zou ook het storten van huisvuil moet beteugeld worden.

Natuurpunt Waregem deed in het verleden al een aantal voorstellen aan de stad om dit biotoop beter te beheren en de natuur meer kansen te geven, maar tot op heden is daar weinig van in huis gekomen. Misschien moeten we ook een beetje in eigen boezem kijken en hebben we veel te weinig aangedrongen. De ligging van de put laat nochtans toe om hier een schitterend natuurlijk biotoop te laten ontwikkelen, wat een verrijking zou zijn voor de ganse Leievallei. Dit vraagt natuurlijk wel om een duidelijke visie en vereist een aantal kleine en grotere werkzaamheden die we als Natuurpunt afdeling niet alleen voor elkaar krijgen.

De stad Waregem, de natuurverenigingen en zeker ook burens en inwoners van Beveren-Leie kunnen best de handen in elkaar slaan voor het herstel en de verdere ontwikkeling van dit gebied.

Met Natuurpunt willen we graag een 'aangepast' beheersplan opmaken. ■

natuurpunt

WAREGEM

PATRICK
VANDEBUSSCHE

FREDERIC PIESCHAERT

De Zavelput vanuit de lucht
in 2013
© Leiedal

OPROEP:

Voel je je aangesproken om op eender welke manier een rol te spelen in de ontwikkeling van dit gebied, laat het ons weten of geef een seintje via Natuurkoepel. Samen maken we er werk van!

ERIK COOMAN

Natuur onder vuur

Onze natuur heeft al altijd onder druk gestaan: geleidelijk verdween het natuurlijke karakter van onze landschappen, werden rivieren rechtgetrokken, sneuvelden monumentale bomen en houtkanten vol leven. In oorlogstijd echter wordt de natuur leeggezo- gen om de oorlogsmachinerie draaiende te houden. Bovendien ligt de natuur letterlijk onder vuur en ge- beurt de vernietiging van de natuur “rücksichtslos”.

In de vorige Klimop had ik het in een eerste bijdrage over de impact van de Eerste Wereldoorlog op het Bassegebos in Kaster, natuurgebied in eigendom van Natuurpunt. Voor deze tweede bijdrage heb ik voor onze regio nagegaan hoe in die Groote Oorlog de natuur onder druk kwam te staan. Ik maak hierbij dankbaar gebruik van “In Oorlogstijd”, een indrukwekkend en lijvig werk van Stijn Streuvels, en heb als het ware het boek gescand op uitspraken over en verwijzingen naar natuur.

Verkoolde stompjes van boomstammen aan het front
AWM - E01237

Inzet:

Toen de oorlog uitbrak, was Streuvels al een gerenommeerd auteur. Hij had “De Vlaschaard” al geschreven, belangrijke literaire prijzen gewonnen en leefde van zijn pen. Hij koos ervoor om in zijn Lijsternest te blijven. Hij is even in Nederland geweest om daar een kort bezoek te brengen aan zijn vrouw en twee kinderen die bij zijn uitgever een veiliger onderkomen hadden gevonden. Hij moet er hen van overtuigd hebben om niet het einde van de oorlog af te wachten om terug te keren. En zie, in 1916 werd een derde kindje geboren: Dina, later

onsterfelijk gemaakt in de novelle Prutske. Slechts op het einde van de oorlog, bij de herovering van het interfluvium, heeft Streuvels het Lijsternest verlaten, nadat hij van de Engelsen het bevel had gekregen te vluchten met zijn familie. In de laatste dagen van oktober 1918 zaten ze tussen Yvegem en Tiegem in de actieve gevechtszone, en hing er “stikgas” in de lucht.

Streuvels maakte verre verplaatsingen met de fiets om de oorlogsbewegingen als ooggetuige mee te maken en er verslag over uit te brengen. Ook te voet gaat hij zich vergewissen over de situatie in de omliggende dorpen. Hij baseert zich op feiten en op van-horen-zeggen. Daarnaast is er veel ruimte voor bespiegelingen en filosofieer. Stukken van zijn dagboeken worden gepubliceerd in Nederland en Duitsland. De Duitse propaganda zette een aantal van die dagboeknotities naar eigen hand. Daarop kroop Streuvels dan weer verontwaardigd in zijn pen om dat te weerleggen. Zijn publicaties leverden hem in eigen land ook kritiek op. Het werd hem niet in dank afgenomen dat hij schreef over de welgemanierde Duitse officieren die bij hem waren ingekwartierd.

Dit oorlogsdagboek is volgens Sophie De Schaepdrijver, historica en autoriteit op gebied van WO I, een onmisbare bron.

Wat nu volgt, is een kleine bloemlezing.

31 oktober 1914: Streuvels gaat te voet naar Kortrijk en observeert langs de vaart in Zwevegem:

“Honderden mensen zijn hier bezig het hakhout en de jonge bomen af te slaan waarmede de beide oevers der vaart begroeid zijn. Moest men in vredetijd het wagen maar een wijze van dat hout af te knippen, ‘t ware boete en gevang; nu echter laat men alles begaan... Ik merk al gauw dat het geen bedreven houthakkers zijn die hier werken -; met messen van alle aard zijn ze bezig en kappen de tronken en stammen af, niet tegen de grond waar ‘t behoort, maar op een meter hoogte, ‘t geen veel moeilijker gaat. Geen enkele die er aan denkt een zaag te gebruiken waarmede men tien keer vlugger zou werken en arbeid afleggen. ‘t Zijn over ‘t algemeen schamele stadsmensen, fabrieksarbeiders die zonder kolen zitten en in de nood willen voorzien door hout in te zamelen. Maar wat zullen ze raar staan zien als dat groen hout zal moeten vuur vatten!... De vreemdste voertuigen moeten hier dienst doen om de buit weg te brengen. Kruiwagens, steekarren, hondengespan... Er was een man die voor me ging en een hele boom op de schouder droeg, gelijk Christus zijn kruis. Enkelens hadden het beter gevonden? Ze binden hun takken samen tot een vlot en trekken het met een touw over ‘t water van de vaart, naar stad.”

8 september 1915:

“Vandaag een duif zien vliegen - bij die wonderheid valt het weer op hoe leeg het uitspannel is sedert het bevel van de algemene duivenmoord werd uitgevaardigd. (toelichting: vanaf november 1914 mochten geen duiven meer uitvliegen, en vanaf mei 1915 mocht niemand nog duiven bezitten). Aangaande duiven zijn nog altijd veel legenden in omloop. Het was van iedereen geweten dat er veel duiven in de koornvruchten verscholen zaten - nu de vruchten gepikt en ingehaald zijn heeft men een nieuw soort schuilplaatsen moeten vinden..... Duitse recruten speelden kleine oolog in de velden - een officier was op een koornmijt geklommen die als observatiepost dienst deed. Maar wanneer hij zich van de stroberg laat neerglijden ploft hij door een soort verdede betimmering in een put - en rond hem stijgen een zwerm duiven de lucht in. Zonder 't te weten had hij de diertjes onverwachts de vrijheid van de lucht weergegeven.” Een jaar later komt Streuvels hierop terug. Het gaat over de gevolgen van het verdwijnen van de duiven.

“Ik had er al op gelet dat de tarwe en de rogge overgroeid zijn door een overvloed aan krokke (vogelwikke, onkruid) - zodanig dat op velden geen koorn meer te zien is. De oorzaak ging ik al toeschrijven aan het ontbreken van meststof - maar nu komt een boerke mij de zaak opklaren - dat is bij gebrek aan duiven beweert hij, - in andere jaren zijn het de duiven die op 't veld het zaaigraan kuisen van dat onkruid - en nu er geen duiven meer zijn is de krokke vrij opgegroeid met het koorn...”

25 september 1915:

“Nu worden de notelaars gerequireerd (opgeëist) - als 't maar alleen de noten waren, maar ziet ge me nu een prachtige notelaar op 't hof die alzo veroordeeld wordt om geveld te worden - iets dat op 't hof iets geworden is als de ziel en de beschermgeest, - ik kan vermoeden wat het zijn zal bij sommige landlieden - alzo hun lieveling te moeten missen en hem zelf te moeten omverwerken!!! - Een nieuw soort slachtoffers van de oorlog - onze notelaars moeten nu dienen om crossen (kolven) van geweren van te maken -.”

Ruim een jaar later (21 januari 1917) komt Streuvels hierop terug:

“Al de notenbomen moeten geleverd worden en op de tramstatie gebracht. Daar liggen ze nu ook - de onschuldige slachtoffers van de oorlog die het sieraad uitmiekten van menige hofstede en kortwoning. Ik merk echter dat het bol (de stam) van de bomen zo kort is en ik denk dat menige eigenaar een aantal stevige blokken zal overgehouden hebben om er kloffen (klompen) van te maken.”

6 oktober 1915:

“Sedert enige tijd zien we geregeld elke ochtend een reeks gespannen optrekken van de baan Zwevegem naar Tiegem - waar de (!)bos wordt uitgekap - zwaargeladen wagens vol lange takken met dansende blaren keren terug en die hooggestapelde voeren met dansend groen doen denken aan iets feestelijks - het gereedmaken voor een stoet of een inhuldiging. De waarheid is: dat die takken gevlochten worden tot vlakken

(gevlochten afsluitingen) om te dienen in de loopgrachten!!!!”

24 april 1916:

“Dat de Duitse soldaten in de laatste tijd armenkost te eten kregen kon iedereen bestatigen die manschappen ingekwartierd had - nu blijkt het dat de paarden er ook heerlijk aan toe zijn. Vandaag zag ik tussen Tiegem en Kaster soldatenpeerden die de gerskanen (graskanten) aan 't afveiden waren onder toezicht van soldaten.”

20 mei 1916:

“... de zon heerst over de streek, die praalt in de prachtige schakering van 't groen van de vruchten; - 't is stil over heel de omtrek en heel ver hoort men de koekoek en de kwakkel (kwartel).”

17 oktober 1916:

“'t is opmerkelijk en een teken van de tijd hoe er zelfs geen peerdstrond meer verloren gaat en de steenweg zo rein blijft - effenaar er iets te rapen ligt wordt het door jongens met rolwagentjes weggehaald.”

18 januari 1917:

“Te Harelbeke is een groot vliegplein aangelegd. De bomen langs de grote baan zijn afgezaagd en de grachten gevuld en heel het land effen gemaakt - de boeren moesten zelf het werk uitvoeren.”

25 Februari 1917:

De nood stijgt. De felste koude is nu wel achter de rug, maar de mensen hebben niets meer om te stoken.

“De gemeentebesturen hebben last gegeven de bomen langs de kalseiden (steenwegen) te doen snoeien om alzo de mensen wat te gerieven van brandhout. Op de trambaan zitten hele benden wijven en kinders die de kolen uit de asse zoeken...” en verder op 6 maart: “Als 't nog enige tijd aanhoudt zal 't uitzicht van de streek een ander aanschijn krijgen, want men

Streuvels voor zijn beroemde venster met uitzicht op Tiegemberg. Het Lijsternest heeft tegenwoordig een nieuwe functie als museum en schrijversresidentie. Auteurs kunnen er tijdens de wintermaanden een tijdje verblijven en werken. Voor schrijvers als Anne Provoost een inspirerende omgeving. Beeldbank West-Vlaanderen - Collectie Provinciale Bibliotheek Tolhuis

Streuvels in de tuin van zijn Lijsternest in februari 1940. Het is koud en het sneeuwt. Streuvels kijkt doodernstig voor zich uit, zoals we van hem gewend zijn. Maar geef hem dit keer eens ongelijk, aan de vooravond van een nieuwe "grote" oorlog! Beeldbank West-Vlaanderen – Collectie Provinciale Bibliotheek Tolhuis

↘ Australische soldaten op een knuppelpad in de omgeving van Ieper in oktober 1917 - E01220

zal de bomen te keer gaan en we zullen in 't Blote' zitten. De trambaan wordt nu à fond bewerkt - hele benden zitten er de asse te omwoelen en te zichten (ziften) om er 't laatste brijzelke uit te halen." en nog even later, op 25 maart: "... het vriest altijd maar voort al is al lente op de almanak. En nu worden de bomen ook al aangeslagen door 't Duits bestuur. Geen kolen dus en geen hout."

15 april 1917:

"Al wat ik van hieruit bemerk - 't is dat de Kluisberg heel kaal geschoren wordt, dat er opene plekken komen in zijn blauwe mantel en dat de lijn die tegen de horizon sedert eeuwen zijn vorm tekent - en die in ons gezichtspunt vergroeid was - gewijzigd wordt - het is niet meer dezelfde Kluisberg - de oorlog zal dat onberoerlijk stuk natuur ook al geschonden hebben."

13 oktober 1917:

Hij heeft het over de paarden van het Duitse leger: "En de peerden vooral zien er ellendig uit. Wat een verschil bij 't geen we hier in oktober van '14 zagen voorbijtrekken! "

23 oktober 1917:

"Gisteravond, om 9 uur is er op de gemeente een jammerlijk ongeval gebeurd: een man hier in de buurt is op een boom waar hij takken uit kapte door de soldaten van de Kommandantur, die op patrouille waren, doodgeschoten. Dat wekt de algemene ontsteltenis onder de bevolking en de verbazing te meer dat er geen nachten voorbijgaan zonder er hele bomen langs de steenweg afgezaagd en weggevoerd worden en de daders niet verontrust worden en dat er nu om enige takken een man moet worden doodgeschoten..."

10 april 1918:

"De laatste bomen hier langs de grote steenweg verdwijnen en het wordt zo bloot als een woestijn. Adieu de wandelingen in het lommer en het schone uitzicht van die streep wuivende groen. Doch laat ons de bomen niet betreuren als er zoveel mensen geveld worden."

Aanvullend wil ik nog Chris Spriet citeren, uit zijn mooie boek "We werden honderd jaar ouder. Dichters over de Eerste Wereldoorlog":

De natuur liet zich aan dit alles evenwel niet gelaten: wilde bloemen schoten op in deze woestijn en langs de knuppelpaden. De leeuwerik bleef vliegen en tierelierde zijn lied boven de loopgraven.

... Vooral de regelmaat der seizoenen was de afgejakkerde soldaat tot troost, vooral wanneer hij in een bosje onderhoud de jonge scheuten merkte of de bloesems, de bloemen en het zachte fruit in een boomgaard die op wonderbaarlijke wijze aan de vernieling was ontkomen. Een rode draad in oorlogspoëzie en -proza is de vergelijking tussen de minste der minste natuurwonderen en 's mensen nietsontziende oorlogswaan en vernietigingsdrift. ■

BRONNEN:

Stijn Streuvels. In oorlogstijd. Het volledige dagboek van de Eerste Wereldoorlog. Orion/B. Gottmer, Brugge/Nijmegen 1979.
(Het originele oorlogsdagboek is heruitgegeven bij Lannoo in 2015 onder de titel In oorlogstijd. Deel I: 1914)
Chris Spriet. Illustraties Wim Opbroeck. We werden honderd jaar ouder. Dichters over de Eerste Wereldoorlog. Davidsfonds, 2013.

natuurpunt

KREKEL-
ANZEGEM

ERIK COOMAN

Spinsels Sprokkels Sporen

creatieve vrouwen een kunstenproject uit in het bos. Het kreeg de naam Droomd(r)aden mee. Op deze eerste editie kwamen héél veel bezoekers hun hartje ophalen en zich verwonderen over wat inspiratie, creativiteit en hard werken kunnen doen met een bos. Na het succes en de enthousiaste respons komt er nu, einde september, ter gelegenheid van ons porseleinen jubileum, een tweede kunstenproject.

Spinsels Sprokkels Sporen

Is de naam waarrond opnieuw 7 vrouwen een nieuw project in het bos hebben uitgewerkt. Al twee jaar zijn ze ermee aan de slag. In alle seizoenen werd het bos bezocht, gehoord en gevoeld. In hun hoofd ontsponnen zich vele sprankelende ideeën. En ze sprokkelden, figuurlijk én letterlijk. Uit hun handen ontstonden creaties in nauwe dialoog met het bos. Humor, fantasie, poëzie en synergie met de natuur zijn de belangrijkste uitgangspunten. De creagroep hoopt dat het geheel sporen bij de bezoekers zal nalaten.

Dit zijn de creatieve vrouwen van het kunstenproject: *Chris Melsen, Elfriede Hindrickx, Hilde Töye, Lena Depyper, Moniek Derycke, Siska Dumoulin, Vera Polfliet* Dag op dag tien jaar na Droomd(r)aden, in het weekend van 24 en 25 september, zijn jullie welkom in het bos voor Spinsels, Sprokkels, Sporen. Er zijn dus twee opeenvolgende dagen mogelijkheid om de creaties te bezichtigen en te ervaren.

tot 12 jaar, begeleid door hun ouders, bieden we een leuke en interessante zoektocht aan, zodat ook zij geboeid in het event worden betrokken. Deelname wordt beloond met een paar fijne prijzen.

Op zondagmiddag 11u voorzien we een feestelijk moment. ■

Met dank aan Natuur.koepel, de gemeente Anzegem, Natuurpunt, Stadslandschap Leie en Schelde, de Gezinsbond en het Davidsfonds.

Natuurpunt Krekel-Anzegem viert Feest: twintig jaar Bassegebos

Laat je niet misleiden door de ondertitel; zo jong is het Bassegebos nu ook weer niet meer. De bossite zelf, is aantoonbaar minstens 500 jaar oud, en misschien wel altijd bos geweest in de voorbije twee millennia. Op de website van Natuurpunt Krekel Anzegem kan je daar meer over lezen. Twintig jaar geleden werd het bos aangekocht door Natuurpunt (toen nog De Wielewaal). Al die tijd beheerde onze lokale vereniging dit bos en organiseerde er tal van activiteiten rond studie en educatie, met veel aandacht voor natuurbeleving. Tijdens de lente is het puur genieten van die schitterende voorjaarsflora. Ook de overige seizoenen hebben heel wat in de aanbieding.

Vieren met Kunst

Tien jaar geleden, op 24 september 2006, was er al Droomd(r)aden - om ons tinnen jubileum te vieren, werkten 7

Kom en beleef dit, laat je meevoeren!

Je wandelt doorlopend vrij langs een uitgestippeld parcours. Kinderzoektocht: voor kinderen

PRAKTISCH Spinsels, Sprokkels, Sporen

- zaterdag en zondag 24 en 25 september 2016, doorlopend van 11u tot 17u, vrije toegang en vrij wandelen langs uitgestippeld parcours - 1,2 km.
- Zondag is er om 11u een feestelijk moment aan de ingang van het bos: iedereen welkom!
- kinderzoektocht
- Locatie: Bassegebos, Anzegem-Kaster.

Wie met de auto komt, parkeert op het Vital Moreelsplein in Tiegem (GPS Tiegemberg/Doornstraat). De weg langs het bos is dat weekend autovrij. Via wandelknooppunten 93 (start)-94-95-98-97 wandel je naar het Bassegebos (1,2 km). Voor de fietsers is dat fietsknooppunt 8 (start)-53-15.

Kunstenproject
Droomd(r)aden in 2006

Vergeet niet af en toe ook beneden en boven je te kijken want de mooiste gedachten, inzichten, inspiratie en andere geschenken komen soms zo uit de lucht vallen of groeien langzaam maar gestaag tussen het gras omhoog.
B. Tammes

DIRK LIBBRECHT

Huiszwaluwen broeden onder bruggen

PIONIERSWERK VOOR ALLE PARTIJEN

2009

Zeven jaar geleden stonden we met een paar vrienden van de Vogelwerkgroep de onderzijde van de Kluisbergenbrug te Kerkhove te bekijken, waar een kolonietje huiszwaluwen broedt. Er hingen ca 24 moddernesten, keurig gemetst in de bovenste hoek van het brugdek en de langsliggers waar ze op ligt. Hiervan waren er 22 bezet. Wat opviel waren de talrijke bruine plekken waar ooit eens nesten hingen. In het ogenblik brainstorm dat hier op volgde werd de hypothese geopperd dat de nesten wel eens zéér gemakkelijk hun hechting verloren op de witte, stoffige acrylverf van de brugliggers; dit een handje geholpen door het intense vrachtverkeer boven op de rijksweg N8 dat zijn trillingen doorheen de brug stuurt. Aldus zouden jaarlijks tal van broedsels kunnen verloren gaan.

Wat opviel was dat nagenoeg alle nesten boven de waterlijn hingen langs de stroomafwaartse, oostelijke zijde. Boven land was, buiten een occasioneel oud nestspoor, niets te zien dat wees op recent gemetsel. Plaatselijk is de waterlijn precies 50 m lang, dit op nagenoeg 100 m bruglengte. Op dat ogenblik werd een zaadje in ons hoofd geplant. Wat als we die nesthoek eens over de volle lengte zouden behandelen met een soort kleefmiddel, een hechtende cement- of verflaag, wat ieder

kent die zelf zijn huis verbouwd heeft. Er bestaan tientallen dergelijke producten in alle geuren en kleuren!

Verdere waarnemingen huiszwaluw bij deze brug evenaarden tot vorig jaar nooit meer het aantal van 22 juni 2009. Verder dan 17 bewoonde nesten in 2014 is het niet meer gekomen. Het jaarlijkse gekende aantal varieerde tussen 10 en 20 stuks. Occasioneel kan dat zeker meer geweest zijn.

2014-2015

We besloten met Natuurpunt Avelgem toestemming te vragen aan Waterwegen en Zeekanaal (W&Z), het vroegere Openbare Werken, om de brug te mogen behandelen. Hoe dit moest gebeuren was nog een open vraag. Uiteraard waren we al eens gaan zien en overleggen met natuurliefhebbers bij ons, die meer praktisch verstand én een rechterhand meer hebben dan ondergetekende. Niet dat er een kant en klare oplossing uit de bus kwam, maar de haalbaarheid van het project werd groot geacht. Het motto was: "spring maar in het diepe, wie weet kun je wel zwemmen". Hiermee geraak je meestal verder dan gepland, doorgaans hard nodig in allerhande Natuurpunt initiatieven. Maart 2015 was de toelating rond en volledig doorgesproken met de verantwoordelijken van W&Z. Maar het zou tot vroeg voorjaar 2016 duren

Schilderwerken door High-works aan Kluisbergenbrug
© Dirk Libbrecht

eer we spijkers met koppen zouden slaan. De voorbereiding bleek een ware nachtmerrie alias Echternach-processie.

2016

Alvast moesten we werken op een zondag wegens geen scheepvaart op die dag. Verder bleek het vinden van een “negatieve” hoogtewerker-met-werkmand geen sinecure. Dit is een apparaat dat vanaf de brug, over de reling, ook in de diepte kan werken. Er zou in ons land maar één exemplaar zijn. Bovendien moest dat ding bediend worden door een speciaal geschoold bestuurder op een zondag... én de helft van de bovenliggende rijksweg afgezet... én het fietspad omgelegd... én dit alles met professionele signalisatie... én dit alles geregeld in de twee provincies die de brug deelden... én met een zodiac in de Schelde die een onvoorzichtige schilder uit het water kon opvissen... én dat allemaal vóór eind april want tegen dan komen die vermaledijde beesten terug uit het zuiden. Op zo’n moment wens je knarsetandend gewoon lid te zijn van een kaartclub of zo. Gewoon de aas slepen op het juiste moment. Méér wordt niet van je verwacht.

Begin maart viel alles plots in zijn plooi. Mits voldoende aanklampen aan het onbekende is dat bijna op alles toepasbaar, meestal op het punt waarop je er de brui wenst aan te geven. Het Stadslandschap Leie en Schelde kwam met het superidee om een firma onder de arm te nemen, gespecialiseerd in klimtechnieken met behulp van touwen en harnassen. Wég alle omleggingen en externe veiligheidsmaatregelen: de touwinstallatie wordt gewoon aan de reling gehangen vanaf het voetpad op de brug. De zodiac met kikvorsman-netje of redder was totaal niet nodig, zo werd ons verzekerd.

En plots, als een duiveltje-uit-een-doosje kregen we speciale verf aangeboden door de firma BOSS Paints. De verf was op basis van natuurlijke silica en bevatte in zijn dekstructuur een grove zandkorrel. Ze hechtte op alle ondergronden en creëerde daar een absorberende ondergrond. Bovendien werd ze geleverd in dezelfde kleur als de brug zelf. Bovendien was ze volledig geurvrij. Als een koe een haas probeert te vangen, moeten alle omstandigheden mee zitten. Het laatste wat men wil, is een verhuizende kolonie wegens geuroverlast.

Als kers op de taart beloofde de MINA-raad van Avelgem ons een kleine receptie tijdens het moment van de werken voor alle medewerkers, Avelgemnaren en passanten op de trekweg. Deze ging door op zondag 17 april van 9 tot 14u. Wij van Natuurpunt gaven een educatief moment ter plaatse tussen 11 en 13u met als thema de twee kolonies huiszwaluw in Avelgem (nog één aan het oude stationsgebouw)

en het belang van de Avelgemse meersen voor het behoud ervan. Op datzelfde moment konden we ook de ogenschijnlijk halsbrekende manoeuvres aanschouwen van de twee alpinisten onder de brug die op professionele manier de verflaag aanbrachten. Deed denken aan “Where Eagles Dare” z/w nazi-film met Clint Eastwood.

Dankwoordje en toekomstperspectief

Door de medewerking met heel wat partners is deze “mission impossible” tot stand gekomen. Vooreerst danken we Waterwegen en Zeekanaal voor de toestemming en het opbouwende overleg. Maar zeker ook het Stadslandschap Leie en Schelde dat met het lumineuze idee kwam touwtechnieken te gebruiken en tevens het project financierde. Verder een groot woord van dank aan BOSS Paints voor het ter beschikking stellen van de verf. Het klimbedrijf Highworks danken we voor het willen werken op een zondag. Last but not least gaat onze erkentelijkheid uit naar de MINA-raad van Avelgem voor de logistieke ondersteuning tijdens ons educatief moment. Huiszwaluwen waren op 17 april nog in geen velden en wegen te bespeuren maar met het schrijven van dit artikel vliegen ze daar al weer rond. Ze metselen hun nesten voor het eerst op een stabiele, goed hechtende ondergrond. We hopen dat dit hun bouwdrift doet toenemen en dat de kolonie uitbreidt.

Wij hopen van ganser harte dat dit voorbeeldprojectje navolging vindt op de andere bruggen van de Boven-Schelde en bij uitbreiding naar andere rivieren. Er huizen nog kolonies tussen hier en Gent en nestondersteuning is voor een bedreigde soort als de huiszwaluw altijd zéér welkom. We zullen dit in elk geval blijven monitoren en aanbrengen bij alle stakeholders! ■

↑↑ Nestrestanten huiszwaluw

↑ Pas aangebrachte hechtende verf

© Highworks

Natuurpunt Gaverstreke geeft er een ferme lap op

De afdeling werd opgericht in 2001 naar aanleiding van de fusie vzw Natuurreservaten en vzw De Wielewaal naar Natuurpunt vzw. Tegenwoordig staat een enthousiaste ploeg klaar voor het realiseren van meer en betere natuur in Harelbeke en Deerlijk. De afdeling beheert tegenwoordig 25 ha natuurgebied, waarvan 2,62 ha in eigendom (de Bonte Os). Dit lijkt een hele opdracht, en dat is het ook, maar we jeunen ons zo.

We stellen de trekkers 2015-2016 van de afdeling even voor in alfabetische volgorde en aan de hand van een fotoreportage, met dank aan fotostudio Patrick Declercq uit Deerlijk.

Foto's: © Patrick Declercq

Stef Boone

(Bavikhove) – **coördinator beheerswerken**

– Stef houdt overzicht over de werken in de gebieden die we beheren. Zelf is hij ook conservator van een klein maar fijn gebiedje: 't Koeksken te Bavikhove. Zetelt in de Milieuraad van Harelbeke.

Jean-Pierre De Roo

(Stasegem) – **vice-voorzitter** –

Voormalig leraar en zeescoutsman. Druk bezet natuurgids. Onderhoudt de contacten met de Provincie en de West-Vlaamse Milieufederatie.

Bart Goethals
(Deerlijk) – **conservator Bonte Os** – Leraar Arteveldehogeschool en bijna natuurgids. Coördineert de dingen in en rond ons eigen natuurreservaat, de Bonte Os.

Patrick Declercq (Deerlijk) – **conservator Wijmelbroek en Wilgenhoek** – Coördineert bovendien de samenstelling van de kalender. Organiseert zelf ook jaarlijks enkele activiteiten. Werkt actief aan draagvlakverbreding. Geeft de afdeling vleugels als afdelingsbeheerder van enkele sociale media.

Yann Feryn (Deerlijk)

– **voorzitter** – Natuur en milieu zijn z'n job en z'n passie. Tijdens de vrije tijd houdt natuurstudie hem onledig. Desondanks gewaardeerd leutemaker: Natuurgids.

Jan Vergote (Deerlijk)

– **bestuurder** – Enthousiast leraar. Even enthousiast voor natuur tijdens de vrije tijd. Ook nauw gerelateerd aan "Groen Licht", een Deerlijkse groep jonge gezinnen die zich daar inzetten voor natuur. Zet zich in voor de verjonging van de afdeling. Zetelt in de Milieuraad van Deerlijk.

Chris Benoit (Deerlijk) – **public relations** – De voormalige cultuurfunctionaris van Deerlijk zet zich tegenwoordig in voor natuur in en rond zijn gemeente. Communicatie is zijn taak binnen de groep.

Geert Vanloot (Harelbeke) – **voormalig voorzitter** – Helpt de afdeling met de ledenlijsten. Zowat onze Minister van Buitenlandse Zaken sinds hij een stulpje kocht in Bosnië-Herzegovina.

Marianne Mestdag (Stasegem) – **catering** – Zorgt tijdens de vergaderingen en de buitenactiviteiten voor het natje en het droogje. Onmisbaar dus.

Marcel Bloeyaert (Sint-Lodewijk-Deerlijk) – **bestuurder** – Staat in voor vele natuurconstructies in onze natuurgebieden (insectenhôtels, nestkasten, afsluitingen, houtmijten, noem maar op). Zetelt in de Milieuraad van Deerlijk.

Mia Deltour (Stasegem) – **secretaris** – Biologe en stichtster van onze afdeling. Notuleert onze vergaderingen en helpt Marianne met de catering waar dat nodig blijkt.

Mario Manhaeve (Harelbeke) – **Conservator van onze gebiedjes in de Gavers** – zoogdieren- en amfibieënspecialist. Mario is professioneel natuurbeheerder en zijn know-how is van goudwaarde bij het beheer van onze natuurgebiedjes.

Jozef Vantomme (Harelbeke) – **voormalig voorzitter** – Jacht-specialist. Zetelt in de Milieuraad van Harelbeke.

Dirk Weydts (Deerlijk) – **penningmeester** – Milieudeskundige en pietje precies. Net wat we nodig hebben als penningmeester: Onze financiën kunnen door niemand beter worden beheerd. Is ook nodig nu we eigenaar geworden zijn van een natuurgebied. Zetelt in de Gecoro van Deerlijk.

Dwight Warnez (Deerlijk) – **bestuurder** – Legt contacten met "Groen Licht". Meteen is hij goed geplaatst om te helpen bij de verjonging van de werking. Geeft ook adviezen inzake de jacht.

Bart Lemey (Harelbeke) – **bestuurder** – Als bijna-natuurgids legt hij de nadruk op de natuureducatieve aspecten. Zet zich ook in voor de verjonging van de afdeling. De Gavers, zowat zijn achtertuin, fungeren als zijn natuurlijk speelterrein.

drukta.

partner in print

ProPolis

Propolis + planten + essentiële oliën

**VOOR EEN WINTER
ZONDER ZORGEN**

ladrôme ///
LABORATOIRE

Basingrediënt Propolis extract: **100% BIO** moedertinctuur van propolis - Microbiologische zuiverheid gegarandeerd

info@mannavita.be - www.mannavita.be - www.propolis-winter..com

VERVAEKE FIBRE ^{nv}
flax for the industry since 1892

Kortrijksestraat 68

B-8520 Kuurne

Tel. 056 71 20 55

E-mail: flax@pandora.be

1892-2012

120 Years of Continuity through Quality

www.ngi.be

New

ZONIËNWOOD kaart
Nieuwe editie !

VERCRUYSSSE

YOUR RELIABLE WOOD CONNECTION

Houthandel, platen, fineer, isolatie

Boomzagerij

Akoestische materialen

FSC CU-COC-803341-AP

Zevenkaven 29, 8560 Gullegem

T 056 41 20 64 F 056 40 42 21

dan.vercruysse@houtvercruysse.be

www.houtvercruysse.be

Een positief domino-effect

Uit sympathie en dank voor de werking van Natuurpunt Zuid-West-Vlaanderen
Groeten van Peter Callewaert (tekening Julie Maes)

we hebben het voor u

Nieuws uit Zwevegem

“Poëzie van A tot Z” trekt een spoor over “lijn 83”

Natuurpunt Zwevegem is reeds vele jaren de trotse beheerder van een stuk van de oude bedding van ‘Spoorlijn 83’. Die spoorlijn dateert uit een tijd toen openbaar vervoer nog de meest gewone zaak van de wereld was en auto’s waren voorbehouden voor meer welgestelde mensen. De spoorlijn was een kleine 30 km lang en verbond Kortrijk met Ronse. De lijn werd geopend in juli 1869, het personenvervoer stopte in 1960 en

de goederentrein passeerde voor het laatst in 1966. Marnixring De Vlaschaard Avelgem nam in 2015 het initiatief om op deze route onder de naam ‘Poëzie van A tot Z’ een poëziepad uit te werken. Daarvoor wordt samengewerkt met de gemeentebesturen van Avelgem en Zwevegem, met Creatief Schrijven, met het Poëziecentrum, en met onze Natuurpuntafdeling. Dichter Joris Denoo uit Heule werd voor de tweede editie anno 2016 aangesteld als curator en zijn eigen gedicht ‘Sporen’ werd op 29 mei 2016 onthuld ter hoogte van ‘De Voerman’ aan Moen-Heestert-Statie. Daarnaast werd er ook een poëziewedstrijd uitgeschreven. Uit een honderdtal inzendingen werd het gedicht ‘Wandelgids’ van de Nederlandse Liesbet Ulijn uit Nijmegen tot winnaar uitgeroepen. Haar gedicht kan je nu lezen onder de ‘Zwarte Brug’.

Vorig jaar werd ook al een Nederlandse dichter, eveneens uit Nijmegen, tot winnaar uitgeroepen. Het project “Poëzie van A tot Z” loopt nog 3 jaar. Natuurpunt Zwevegem vindt het alvast schitterend dat cultuur een plaats krijgt in ons prachtig stuk natuur.

Natuurpunt Zwevegem distancieert zich van de kaalkap op de Vaarttaluds.

De voorbij winter, zelfs nog tot in de lente, voerde een aannemer in opdracht van waterwegbeheerder Waterwegen en Zeekanaal (W&Z) voor het tweede opeenvolgende jaar opnieuw een grote ruiming uit langs het kanaal Bossuit-Kortrijk. Over lange stroken worden alle bomen en struiken geruimd en verhakeld. W&Z argumenteert dat dit achtergesteld “hakhoutbeheer” is en dat dit noodzakelijk is voor het onderhoud van de waterweg en voor het verzekeren van de veiligheid van de gebruikers. Men wil voorkomen dat bij hevige

wind bomen uit het talud over de weg zouden komen te liggen en op die manier mogelijks voor groot gevaar zouden zorgen. Wij kunnen ons helemaal niet vinden in deze argumentatie. De bomen werden nooit aangeplant met de intentie om als hakhout te worden beheerd en bovendien kan je toch van uit het oogpunt van “veiligheid” niet zomaar alle bomen in de meest bosarmste streek in West-Vlaanderen gaan kappen, zelfs al ga je er van uit dat ze binnen korte termijn terug schieten. Er bereikten ons heel wat klachten, sommige klachten werden ook rechtstreeks aan W&Z toegestuurd. In het standaardantwoord dat op de klachten volgde wordt ook stevast verwezen naar het feit dat Natuurpunt Zwevegem inspraak zou hebben gehad in het uittekenen van het beheer. Dat vinden wij toch een serieuze overschatting van de feiten: bij het aanduiden van de stroken die zouden worden gekapt mocht Natuurpunt enkele ‘overstaanders’, bomen die zouden blijven staan, aanduiden, maar het behoud van hele stroken was geen optie. Natuurpunt vindt het jammer dat waardevol groen wordt omgezet in biomassa, een “goedkope” manier van beheer. We hopen in de toekomst samen met waterwegbeheer W&Z via overleg tot een manier van beheer te kunnen komen die meer natuur spaart. Nu is het stil op de laatste broedplaats van nachtegaal in Zuid-West-Vlaanderen ...

Orchideeën spotten op de Vaarttaluds

Op 29 mei konden we met een mooie groep geïnteresseerden onder leiding van deskundige gids Wim Pauwels opnieuw genieten van de uitzonderlijke natuurpracht van de bloeiende orchideeën op de Vaarttaluds van Moen. We merken dat de rietorchis ondertussen ook in een nieuw stukje van het Braebos (“de 5 linden”) uitbreiden. We vinden ook nog bijenorchis, grote keverorchis, soldaatje, brede- en moeraswespenorchis en vleeskleurige orchis, naast tal van andere uitzonderlijke planten als klavervreter, wintergroen en grote en kleine ratelaar. Nog maar een bewijs van de uitzonderlijke botanische betekenis van dit gebied in onze regio! ■

↖ Liesbet Ulijn bij haar winnende gedicht ‘wandelgids’

↓ Wim Pauwels aan het woord over de orchideerijkdom aan de 5 linden

© Gunther Van Schelvergem

YVES DE BOSSCHER

Jouw
advertentie
hier?

Contacteer
info@natuurkijpers.be

Steiner verrekijkers

aanbevolen door Natuurkijpers.be
voor zijn goede prijs-kwaliteitsverhouding

VOORDELEN

- robuuste kijker
- met geïntegreerde ergonomische oculairrubbers
- optimale beeldkwaliteit

Verkrijgbaar in: 10 x 26, 8 x 32, 10 x 32, 8 x 42 en 10 x 42

Natuurkijpers.be

Nederstraat 25, 9700 Oudenaarde

T +32 (0)55 61 33 13 www.natuurkijpers.be info@natuurkijpers.be

STEINER
GERMANY

N.V. HOUTMAGAZIJN
Verdonckt

Bouwen of verbouwen? **Sterk in hout en meer...**

Ontdek ons ruim aanbod gecertificeerd hout
in constructiehout en tropisch hardhout.

PEFC®: Vuren, Grenen, Western Red Ceder, Douglas

FSC®: Padoek, Massaranduba, Tali, Afrormosia

Doorniksesteenweg 202 • 8580 Avelgem • Tel. 056 64 40 42
www.houtmagazijnverdonckt.be • www.outdoorwoodconcepts.be

■ Investeer mee in natuur

OP EEN BOOGSCHEUT VAN INGELMUNSTER-CENTRUM!

36 jaar geleden werd door Natuurpunt – De Buizerd, (toen nog gewoon natuurwerkgroep De Buizerd) een reservatenfonds boven de doopvont gehouden. Dit fonds werd de afgelopen jaren gespijsd met opbrengsten uit peperkoek- en nestkastenverkoop, rommelmarkten,...

Het aangelegde spaarpotje had maar één doel: natuur kopen wanneer de kans zich voordoet. En nu is het zover! We staan voor een unieke kans om de groene long van Ingelmunster-Izegem te versterken en te behouden voor de toekomst.

Het groene longproject Ingelmunster – Izegem

Dit project, met code 5083C, omvat 3 deelprojecten:

Aankoop Mandelmeers (1,3ha)

Deze nog authentieke mandelmeers gelegen langs de Mandel stonden al aangegeven op de Ferrariskaarten uit 1771-1778. Deze meersen sluiten naadloos aan bij het natuurreservaat Mandelhoek (7 ha) en vormen als recent overstromingsgebied een natuurlijke buffer wanneer de Mandel buiten haar oevers treedt. Het grasland maakt deel uit van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN). Door een beheer van maaien, hooien en afvoeren, en uiteraard nultbemesting, moet deze weide evolueren naar een schraler en dus bloemrijker grasland. Typische weidebloemen zoals pinksterbloem, madeliefjes, fluitenkruid, ... zullen niet alleen kleur brengen, maar ook vlinders zoals oranjepip en andere insecten aantrekken.

De poel die de overgang vormt naar Mandelhoek zal uitgebreid worden en de aanwezige rietkraag zal niet meer gemaaid worden. De toekomst voor kleine karekiet en bosrietzanger, die nu al van de partij zijn, ziet er prima uit.

De toekomst van de Mandelmeers is ondertussen beklonken. De verkoop-overeenkomst is getekend en de akte zal verleden worden eind augustus 2016.

Het “Schuttershuisje” als Natuur Educatief Centrum (NEC)

Dit “schuttershuisje” werd tot zo’n 20 jaar terug gebruikt door de schuttersgilde St. Sebastiaan. Dit huisje ligt netjes aan de rand van zowel de aangekochte Mandelmeers als het natuurreservaat De Mandelhoek. Een ideale uitvalsbasis om de natuur van de groene long te beleven. De gemeente Ingelmunster heeft het gebouwtje aangekocht en zal dit duurzaam renoveren. Het beheer en de inrichting is voor rekening van Natuurpunt – De Buizerd. Daarvoor wordt een huurcontract voor lange termijn opgesteld. We willen er ook tal van natuuractiviteiten laten plaatsvinden.

’t Spoorwegdomein

Tegenover Mandelhoek, aan de overkant van het kanaal Roeselare-Leie, ligt ’t Spoorwegdomein. Dit prachtig gebiedje van 2,2 hectare

wordt door Natuurpunt - De Buizerd deel gehuurd van Waterwegen & Zeekanaal en deels van de NMBS (Infrabel).

In dit zeer schraal biotoop zijn er meer dan 190 plantensoorten te vinden. Waaronder ook 4 soorten orchideeën (breedbladige wespenorchis, gevlekte orchis, bijenorchis en hondskruid). Opmerkelijk is ook de gezonde populatie levendbarende hagedis langs de spoorwegtalud. Op zonnige dagen fladderen koninginnenpage, kleine vuurvlieder en blauwtjes, zoals het zeldzame bruin blauwtje, er boven een zee van bloemen. Ook hermelijn en wezel hebben een thuis in ’t Spoorwegdomein.

Ook in ’t Spoorwegdomein dient zich een kans aan om de natuur veilig te stellen voor de toekomst. NMBS (infrabel) start binnenkort (najaar 2016) de onderhandelingen met Natuurpunt – De Buizerd op om 0,6 hectare aan de vereniging te verkopen. ■

HENDRIK DEBEUF

Het grasland met op de achtergrond de Mandelhoek
© Hendrik Debeuf.

Jouw steun maakt het verschil

Willen we het totale project voor de groene long Ingelmunster – Izegem realiseren, dan ramen we het kostenplaatje om en bij € 100.000. Niet niks dus. Voor de aankoop van de Mandelmeers kunnen we alvast rekenen op een subsidie van de Vlaamse overheid van € 18.000. Met een eigen inbreng van € 25.000 uit ons reservatenfonds doet Natuurpunt – De Buizerd er een flinke duikt bovenop. Maar daarmee is de aankoop van de Mandelmeers nog niet afgedekt. We hebben nog heel wat euro’s tekort!

Met jouw financiële steun moet dit zeker haalbaar zijn! Vanaf €40 steun wordt dit bovendien fiscaal aftrekbaar (een bewijs daarvoor ontvang je later).

Investeer mee in de Groene long van Ingelmunster – Izegem en stort op:
BE56293021207588 - Natuurpunt - Coxiestraat 11 - 2800 Mechelen

Met vermelding “Project 5083C” Mandelhoek Natuurpunt – De Buizerd heeft in het verleden zelf al voor zo’n € 8.000 aan natuurprojecten gesteund in West-Vlaanderen. Deze keer hopen we dat ook ons project gesteund kan worden door anderen. Alvast bedankt!

Activiteitenkalender

Legende

NK Natuurkoepel zvw
NPA Natuurpunt Avelgem
NPDB Natuurpunt De Buizerd vzw
NPDV Natuurpunt De Vlasbek vzw
NPGS Natuurpunt Gaverstreke
NPK Natuurpunt Kortrijk
NPKA Natuurpunt Krekel Anzegem
NPW Natuurpunt Waregem
NPWM Natuurpunt Wevelgem-Menen
NPZ Natuurpunt Zwevegem

VELTH VELT Harelbeke-Kuurne-Waregem
VELTK VELT Team Eetbaar Kortrijk
VELTW VELT Wevelgem-Menen
VELTZ VELT Zwevegem-Kortrijk

HYLA Amfibieën- en reptielenwerkgroep
IWG Insectenwerkgroep
GEO Werkgroep Geologie en Landschap
MYC Werkgroep Mycologia
PWG Plantenwerkgroep
VWG Vogelwerkgroep
ZWG Zoogdierenwerkgroep
WGTW Werkgroep Trage Wegen
BWG Bijenwerkgroep
SOL Sol Suffit

Woensdag 6 juli

//NATUUR-WONDER-WANDELING - VWG & NK

WANNEER: 19:30
WAAR: Info volgt, 8550 Zwevegem
WAT: Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen lanceerde in 2015 het concept Natuur-Wonder-Wandeling en het werd meteen een groot succes. Op een rustige ongedwongen manier de natuur, de trage wegen en het landschap in de regio verkennen en ondertussen bijpraten met andere natuurliefhebbers, nieuwe Natuurpuntleden en gelijkgezinden. Er wordt niet actief op zoek gegaan maar alle soorten die onderweg gespot worden zijn mooi meegenomen! En telkens wordt afgesloten in het gezellige café 'De Boomvalk'.
AFSPRAAK: Geitenberg
INFO: <https://www.natuurpunt.be/natuur-wonder-wandeling-2>

Zaterdag 9 juli

//BEHEERSWERKEN: MOEN-STATIE, MAAIBEHEER BOOMGAARD - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00
WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint- Pietersbrugske) Kraaibosstraat, 8550 Zwevegem
WAT: Werkdag: Moen-Statie, maaibeheer boomgaard
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zondag 10 juli

//RECEPTEN UIT DE NATUUR - NPK

WANNEER: 14:30
WAAR: hoek Schaapsdreef/St. Denijseweg, 8500 Kortrijk
WAT: We leren plukken met kennis en koken samen iets lekkers in NEC De Steenoven, bij het natuurgebied de Kleiputten
AFSPRAAK: Nec De Steenoven, hoek Schaapsdreef/St. Denijseweg
INFO: 056/20 05 10, info@natuurpuntkortrijk.be of <http://www.natuurpuntkortrijk.be>

//DEELNAME AAN PARKFEEST HARELBEKE - NPGS

WANNEER: 11:00 - 20:00
WAAR: Stationsstraat, 8530 Harelbeke
WAT: Natuurcafé met live muziek.
INFO: 0475/86 56 66, gaverstreke@natuurpunt.be of <http://www.natuurpunt.be/gaverstreke>

//GELEIDE WANDELING MANDELHOEK - NPDB

WANNEER: 09:30 - 12:00
WAAR: Waterstraat, 8770 Ingelmunster
WAT: Geleide wandeling Mandelhoek
INFO: info@debuizerd.be

Dinsdag 12 juli

//BEHEERWERKEN - NPA

WANNEER: 14:00 - 17:00
WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem
WAT: Beheerwerken op dinsdag na de middag. Samen "werken" in natuurgebied en bijpraten (in de zon) tussen pot en pint.
INFO: 056/64 62 15 of 0472/99 16 59 of katrien.vandenberghc@gmail.com <http://www.natuurpunt.be>

be/natuurgebied/avelgemse-scheldemeersen

Zaterdag 16 juli

//BEHEERSWERKEN: SPOORWEG MOEN EN KNOCKE, BRAEBOS MAAIEN EN WANDELPADEN - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00
WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint- Pietersbrugske) Kraaibosstraat, 8550 Zwevegem
WAT: Beheerswerken op de spoorweg Moen en Knocke, Braebos maaien en wandelpaden
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zondag 17 juli

//BOS, - HEIDE- EN KALKFLORA IN FRANS-VLAANDEREN - PWG

WANNEER: 08:00 - 19:00
WAAR: Parking Rietput, Driekerkenstraat, Bissegem
WAT: Tijdens deze daguitstap met kostendelend vervoer bestuderen we de vegetatie in drie verschillende biotopen. In Blendecques bevindt zich een bos- en heidegebied, waar we 's voormiddags wandelen; we nuttigen onze picknick in een plaatselijke café en verkennen 's namiddags een kalkhelling in Audrehem.
INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Zondag 24 juli

//VAKANTIEWANDELING IN DE BRAMIER - NPWM

WANNEER: Vanaf 15:00
WAAR: Op

Zondag 4 september 2016

Kom je mee Fietsen?

WEVELGEM-MENEN

Rotary van Menen werkt dit jaar samen met Natuurpunt Wevelgem-Menen voor het organiseren van haar jaarlijkse familie fietshappening ter ondersteuning van haar sociale en culturele werken. Met zo'n 800 deelnemers is dit een belangrijk evenement. De fietstocht gaat richting Bergelen in Gullegem, ter gelegenheid van 950 jaar Gullegem want de Rotary wil dit jaar haar accent leggen op "Natuur" in Gullegem.

Met Natuurpunt afdeling Wevelgem-Menen zullen we de deelnemers in de voormiddag ontvangen in en rond het NEC De Rand in Bergelen waar onze natuurgidsen hen zal wijzen op het ecologisch en sociaal belang van het Provinciaal Domein Bergelen. Het leven van de bijen krijgt er extra aandacht. Verder gaat de tocht langs de resterende landelijke hoekjes van Gullegem, met ons project Bankbeekvallei als gewaardeerd accent!

De fietsers zullen naast de Meiboom op het Bergelendomein ook kennis kunnen maken met de nieuwe brasserie van de hoeve waar de Heemkring en de Toneelgroep De Lustige Slijters, hen ook de culturele van Gullegem beter zullen leren kennen. Er wordt geëindigd in de Porseleinhallen in Wevelgem voor een gezellige BBQ (met vegetarische worstjes?). We zullen er met onze vrijwilligers van Natuurpunt prominent aanwezig zijn voor een woordje uitleg over onze werking. Ook onze leden van Natuurpunt zijn welkom op deze familiedag.

Alle praktische informatie met inschrijving is te bekomen op www.familie-happening.be

Activiteit
IN DE KIJKER

de koer van Novobloc, ter hoogte van de spoorwegstraat 18, Lauwe

WAT: Wandeling in de Bramier met gids Jozef Bousse

INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozef.bousse@gmail.com)

Zondag 7 augustus

//HET GROTE VLINDERWEEKEND - VLINDERS LEREN HERKENNEN EN TELLEN - NPGS

WANNEER: 09:00 - 12:00

WAAR: Teesweg, 8530 Harelbeke

WAT: Op een leuke manier, met het hele gezin, vlinders determineren met speciale activiteiten voor de allerkleinsten. Vang zelf met uw kinderen vlinders. Wij stellen speciale vlindernetjes ter beschikking.

INFO: 0475/86 56 66, gaverstreke@natuurpunt.be of <http://www.natuurpunt.be/gaverstreke>

//ZOMERWANDELING IN BERGELEN - NPWM

WANNEER: Vanaf 13:00

WAAR: NEC De Rand, Muizelstraat, Gullegem

WAT: Wandeling in Bergelen met gids Jozef Bousse

INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozef.bousse@gmail.com)

Zondag 14 augustus

//GELEIDE WANDELING MANDELHOEK - NPDB

WANNEER: 09:30 - 12:00

WAAR: Waterstraat, 8770 Ingelmunster

WAT: Geleide wandeling Mandelhoek

INFO: Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debuizerd.be)

//OP DE KOFFIE IN DE VLINDERTUIN - NPKA

WANNEER: 15:00 - 17:00

WAAR: Vlindertuin, Beukenhofpark, Vichte

WAT: Info over vlinders en insecten met lekkere taarten en koffie

INFO: Nik Doods (0496 658 261 of nik.doods@gmail.com)

Woensdag 17 augustus

//NATUUR-WONDER-WANDELING - VWG & NK

WANNEER: 19:30

WAAR: Info volgt, 8587 Spiere-Helkijn

WAT: Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen lanceerde in 2015 het concept Natuur-Wonder-Wandeling en het werd meteen een groot succes. Op een rustige ongedwongen manier de natuur, de trage wegen en het landschap in de regio verkennen en ondertussen bijpraten met andere natuurliefhebbers, nieuwe Natuurpuntleden en gelijkgezinden. Er wordt niet actief op zoek gegaan maar alle soorten die onderweg gespot worden zijn mooi meegenomen! En telkens wordt afgesloten in het gezellige café 'De Boomvalk'.

AFSPRAAK: Schelde

INFO: <https://www.natuurpunt.be/agenda/natuur-wonder-wandeling-16561>

Vrijdag 19 augustus

//PLANTENINVENTARISATIE VAN DE KEIZERSBERG/KLARENHOEK MARKE - DEEL 2 - PWG

WANNEER: 18:30 - 21:00

WAAR: Tunnel onder de E403 in de Preschoekstraat, Marke

WAT: We noteren alle planten aan de hand van een streeplijst, van de banaalste tot de zeldzaamste. Een vergrootglas en een flora zijn goed bruikbaar.

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Zaterdag 20 augustus

//BEHEERWERKEN: BRAEBOS - MAAIBEHEER - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint- Pietersbrugske) Kraai-bosstraat, 8550 Zwevegem

WAT: Beheerwerken: Braebos – maaibeheer

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

//VERWERKING VAN GROENTEN EN FRUIT - VELTZ

WANNEER: 14:00 - 18:00

WAAR: Stedestraat 71, 8520 Zwevegem

WAT: Samen gaan we aan de slag met de seizoensgroenten en fruit waarvan het aanbod groot is op dit ogenblik. Hoe maak je pickles of groentenchutney? Andere manieren om groenten en fruit in te maken? Of wat dacht je van een lekkere pruimentartaart?

INFO: MIKE VANDENBROUCKE (056/75 33 94, 0494/20 20 14 of mike.vandenbroucke@telenet.be)

//BEHEERACTIVITEIT OUDE SPOORWEGBERM - NPW

WANNEER: 09:00 - 12:30

WAAR: aan het treinwaggonnetje op de oude spoorwegberm te Zulte.

WAT: Maai- en hooibeheer op de oude spoorwegberm. Tegelijkertijd wordt er ook hakhoutbeheer uitgevoerd. Meebrengen: Aangepaste kledij, stevig schoeisel.

INFO: Peter Depodt (0472/333.124) of Frederic Piesschaert (0472/525.974)

//WERKNAMIDDAG MANDELHOEK - NPDB

WANNEER: 13:30 - 17:00

WAAR: Waterstraat, 8770 Ingelmunster

WAT: Maaien en hooien

INFO: info@debuizerd.be

Zondag 21 augustus

//WANDELING EN LEDENWERFACTIE BANHOUTBOS EN OMGEVING - NPZ

WANNEER: 14:00 - 17:30

WAAR: Banhoutbos

Ingang aan Vierkeerstraat, 8550 Zwevegem

WAT: Wandeling in het Banhoutbos en omgeving

INFO: Eddy Loosveldt (056/64 50 07 of eddy.loosveldt@gmail.com)

JAN FERYN BVBA
milieucounselant

Wij helpen bedrijven die in orde willen zijn met de milieuwetgeving.

De passie voor natuur vertaalt zich in diverse opdrachten uit de natuursector.

- ▶ natuurinrichtingsplannen
- ▶ natuurvisienota's voor landschapsinrichting
- ▶ passende beoordelingen voor werken met natuurimpact
- ▶ ontwerp streekeigen groenschermen, natuureducatieve borden en teksten
- ▶ erkend MER-deskundige fauna & flora

Desselgemstraat 75 | 8540 Deerlijk
T. 056 724679 | F. 056 726486
jan@ferynjan.be | www.ferynjan.be

//FLIEDER FLADDER - NPK

WANNEER: 14:30 - 16:30

WAAR: Stadsgronden de Venning, Ven-
nestraat, Kortrijk

WAT: Fladderwandeling in de Venning

INFO: Trees Deprest (056/20 04 10 of
info@natuurpuntkortrijk.be)

Zaterdag 27 augustus

//INFOSTAND NATUURPUNT AVEL- GEM OP DE BRADERIE - NPA

WANNEER: 09:15 - 18:15

WAAR: Doorniksesteenweg 42, 8580
Avelgem

WAT: Wil je kennis maken met Natuur-
punt Avelgem, kom dan naar de
braderie. Op het grote infobord
krijg je een mooi overzicht
onze gebieden. Leden van het
kernbestuur geven uitleg over de
gebieden en de werking.
Voor de kinderen voorzien
we een educatief spel over de
natuur.
Wie wil lid worden krijg hiertoe
de kans.

INFO: 056/64 62 15 of 0472/99 16 59
of katrien.vandenbergh@gmail.
com
http://www.natuurpunt.be/
natuurgebied/avelgemescheld-
meersen

//EUROPESE NACHT VAN DE VLEERMUIS -ZVG

WANNEER: 19:30

WAAR: Preshoekbos, in de loods van het

Agentschap voor Natuur en Bos,
Aalbekesteeweg, Lauwe

WAT: Na de ontvangst en een woordje
van de voorzitters starten we
met een film en powerpoint-
voorstelling over deze boeiende
nachtieren. Daarna gaan we
met de batdetector op zoek naar
vleermuizen in het Preshoekbos.

INFO: Erik Naeyaert (zwg@natuurkoc-
pel.be)

Zondag 28 augustus

//DEELNAME OPEN GAVERDAG HARELBEKE - NPGS

WANNEER: 12:00 - 18:00

WAAR: Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke

WAT: Informatieve stand met uitleg en
voorstelling van onze lokale en
nationale werking.

INFO: 0476/828755 of gaverstreke@
natuurpunt.be
http://www.natuurpunt.be/
gaverstreke

//JAARLIJKE DAGSTAPTOCHT IN DE NATUUR - NPDV

WANNEER: 08:00 - 18:00

WAAR: Vlaskouter 1, 8520 Kuurne

WAT: We gaan een ganse dag stappen
in de natuur aan een tempo
aangepast aan de groep (on-
geveer 15 km gespreid over de
gehele dag).
Gelieve in uw eigen lunchpakket
te willen voorzien voor 's mid-
dags en voldoende mondvoor-

raad en drinken voor een
volledige dag.

Wil uw deelname bevestigen via
telefoonnummer 056 701407
of mail naar deede.desmet@
skynet.be

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of
deede.desmet@skynet.be) of
http://janusfoto.wordpress.com

Zondag 4 september

//WANDELFEEST NATUURTUIN DESLOOVERE - NPK

WANNEER: 7:00 - 15:00

WAAR: Basisschool Driehofsteden,
Minister De Taeyelaan, Kortrijk

WAT: Geniet van het groen in en
aan de rand van Kortrijk. 4
uitgepijld wandelingen van
3-6-11-16 km. Ranimatie
aan start/einde en voldoende
rustplekken onderweg.

INFO: Trees Deprest (056/20 04 10 of
info@natuurpuntkortrijk.be)

//VLEERMUIZENWANDELING IN BERGELEN - NPWM

WANNEER: Vanaf 20:30

WAAR: NEC De Rand, Muizelstraat,
Gullegem

WAT: Vleermuizenwandeling in Berge-
len met gids Erik Naeyaert

INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of
jozef.bousse@gmail.com)

open Gaversdag Brazilian Style

in provinciedomein De Gavers, Harelbeke/Deerlijk

ZONDAG 28 AUGUSTUS 2016 VAN 13.30 TOT 18.00

De Open Gaversdag is de jaarlijk-
se opendeurdag van het Provinciaal
Sport- en Natuurcentrum. Net zoals de
Olympische Spelen trekt De Gavers dit
jaar naar Brazilië. Laat je meeslepen
op de exotische golf van Braziliaanse
percussie, dans en zang. Ontdek de
typisch Braziliaanse sporten zoals
capoeira en bossabal of bouw mee aan
ons eigen duurzaam amazonewoud.
We laten je uiteraard ook kennis maken
met het bestaande recreatieve, sportieve
en milieu-educatieve aanbod van

De Gavers en van onze partners.
Erbovenop nog tal van zomerse, leuke
doe-activiteiten, ranimatie en lekkere
hapjes ...

De Open Gaversdag is de ideale
zondagnamiddaguitstap voor jou, je
vrienden en familie. Het volledige
programma vind je terug vanaf 1 juli
op www.west-vlaanderen.be/gavers.
Voor de activiteiten zoals surfen, zeilen,
mountainbiken, fluisterbootvaren en hoog-
touwenparcours is vooraf inschrijven
via de website noodzakelijk.

- Tentoonstelling van juli 2016
tem juni 2017 + Kopje onder
in De Gavers
- Zaterdag 17 en zondag
18 september Nachtje Gavers:
Overnachten in de Gavers
met unieke natuurbeleving
voor jong en oud
- Woensdag 13 juli: Kinderworkshop:
"Natuur in 3D".
Ontdek de wereld van de
microscoop en creëer je eigen
3D-dier 10-12 jaar.

Nacht van de Vleermuis

Meer dan
40
locaties

Vlieg mee de nacht in
op 26 & 27 augustus!

www.nachtvandeuleermuis.be

Zondag 27 augustus vanaf 19u30
PRESHOEKBOS MENEN/KORTRIJK
Loods van ANB
Aalbeeksesteenweg, Lauwe

<http://www.natuurpunt.be/natuurgebied/avelgemescheldemeersen>

Zondag 11 september

//FEEST MET DE FIETS - LANGS GROENE PLEKJES IN KUURNE EN LENDELEDE - NPDV

WANNEER: 10:00 - 19:00

WAAR: Oudstrijderslaan 3, 8520 Kuurne

WAT: Iedereen wordt om 10.00 uur in de Groene Long verwacht met fiets, tandem, bakfiets, fietsaanhangwagen etc... om met ons mee te fietsen langs de groene plekken in Kuurne en Lendelede. Afspraak aan het Slot in de Groene Long te Kuurne - De Vlasbek viert feest!

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be) of <http://janusfoto.wordpress.com>

//GELEIDE WANDELING MANDELHOEK - NPDB

WANNEER: 09:30 - 12:00

WAAR: Waterstraat, 8770 Ingelmunster

WAT: Geleide wandeling Mandelhoek

INFO: info@debuizerd.be

//PLANTENWANDELING IN DE STAD - PWG

WANNEER: 14:30 - 17:00

WAAR: Stads museum 't Schipperschhof, Rijselstraat 77, Menen

WAT: De stad lijkt plantenvriendelijk. De wilde planten die daar spontaan groeien laten er zich echter niet temmen, zeker niet rond de Menense vestingmuren.

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

//DAGUITSTAP ZEELAND - VWG

WANNEER: 07:00 - 21:00

WAAR: Parking Syntrawest, Doorniksesteenweg 220, Kortrijk

WAT: De laatste zomergasten maken zich klaar om zuidwaarts te trekken, de steltloper trek is volop bezig... Een dag om niet te missen! Picknick meenemen voor 's middags, kostendelend vervoer en 's avonds gaan we gezamenlijk een hapje gaan eten om de dag in schoonheid af te sluiten.

INFO: Christoph Wintein (0498/74 46 60 of wintein.christoph@gmail.com)

Dinsdag 13 september

//BEHEERWERKEN - NPA

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem

WAT: Beheerwerken op dinsdag na de middag. Samen "werken" in natuurgebied en nagenieten in de herfstzon (met een beetje geluk) tussen pot en pint.

INFO: 056/64 62 15 of 0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com - <http://www.natuurpunt.be/natuurgebied/avelgemescheldemeersen>

Zaterdag 17 september

//START CURSUS NATUURGIDS - NPK & NK

INFO zie blz. 25

//FAMILIE-HAPPENING - NPWM & ROTARY MENEN

INFO: zie blz. 52

Woensdag 7 september

//PADDENSTOELENRIJKDOM IN POLYGOONBOS - MYC

WANNEER: 13:30

WAAR: Lange Dreve, 8980 Zonnebeke

WAT: Samen zoeken we paddenstoelen in het bos en onderzoeken we de rijkdom ervan.

INFO: <https://www.natuurpunt.be/paddenstoelenrijkdom-polygoonbos>

Woensdag 7 september

//NATUUR-WONDER-WANDELING - VWG & NK

WANNEER: 19:30

WAAR: Info volgt, Lendelede

WAT: Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen lanceerde in 2015 het concept Natuur-Wonder-Wandeling en het werd meteen een groot succes. Op een rustige ongedwongen manier de natuur, de trage wegen en het landschap in de regio verkennen en ondertussen bijpraten met andere natuurliefhebbers, nieuwe Natuurpuntleden en gelijkgezinden. Er wordt niet actief op zoek gegaan maar alle

soorten die onderweg gespot worden zijn mooi meegenomen! En telkens wordt afgesloten in het gezellige café 'De Boomvalk'.

AFSPRAAK: Patrijzenbos en omgeving

INFO: <https://www.natuurpunt.be/agenda/natuur-wonder-wandeling-16563>

Vrijdag 9 september

//LEDENBIJENKOMST VOGELWERKGROEP - VWG

WANNEER: 19:45 - 22:30

WAAR: NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk

WAT: Algemene vergadering met o.a. de voorstelling van de najaars-trektellingen 2015 in Zuid-West-Vlaanderen.

INFO: Christoph Wintein (0498/74 46 60 of wintein.christoph@gmail.com)

Zaterdag 10 september

//BEHEERWERKEN - NPA

WANNEER: 08:30 - 12:00

WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem

WAT: Samen "werken" in natuurgebied en nagenieten tussen pot en pint, met een beetje geluk in de septemberzon.

INFO: 056/64 62 15 of 0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com

Bynnex

TOUCAN

8x42
10x42

UITZONDERLIJKE
LEDENKORTING!

SIGHTS OF NATURE

Natuurpunt Optiekshop
Sights Of Nature

Pieter De Conincklaan 108
8200 Brugge
T 050 31 50 01
F 050 31 68 47
www.sightsofnature.be

 VOLG ONS OP FACEBOOK
www.facebook.com/sightsofnaturebvba

*Uw
oud gerief
verdient
'n nieuw
lief*

SCHENK JE SPULLEN AAN DEKRINGLOOPWINKEL
EN MAAK JEZELF ÉN EEN ANDER BLIJ
BEL 056 23 29 40 VOOR GRATIS OPHALING

Tuinsappen Lombarts Calville
De geperste zaligheid

• Wij verwerken uw appels of ander fruit tot
een heerlijke vruchtensap (gepasteuriseerd)
• Verkoop van sappen op basis van appel
• Bedrijfsbezoeken

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (Ieper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

Jouw
advertentie
hier?

Contacteer
info@natuurkoepel.be

 Belfius
Bank & Verzekeringen

Belfius regio Menen-Wevelgem
Agentschap Wevelgem

Tel: 056/43 89 80 Fax: 056/43 89 99
Email: rik.vervalle@mandat.belfius.be

//BEHEERACTIVITEIT OUDE SPOORWEGBERM - NPW

WANNEER: 09:00 - 12:30

WAAR: aan het treinwaggonnetje op de oude spoorwegberm te Zulte.

WAT: Maai- en hooibeheer op de oude spoorwegberm. Tegelijkertijd wordt er ook hakhoutbeheer uitgevoerd. Meebrengen: Aangepaste kledij, stevig schoeisel.

INFO: Peter Depodt (0472/333.124) of Frederic Piesschaert (0472/525.974)

//BEHEERWERKEN: BRAEBOSJE - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint- Pietersbrugske) Kraaibosstraat, 8550 Zwevegem

WAT: Beheerwerken: Braebosje: maai-beheer

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zondag 18 september

//DAGUITSTAP NAAR DE OUDE STEENKOOLOBIEDEN HENEGOUWEN EN NOORD-FRANKRIJK - NPA

WANNEER: 08:00 - 19:00

WAAR: Daniël Vermandereplein, 8580 Avelgem

WAT: Ver moeten we niet afreizen naar het Zuiden om een diverse waaier van natuurpareltjes te ontdekken gelinkt aan het rijk

steenkoolverleden van Wallonië en Noord-Frankrijk. Die vinden we onder de vorm van moerasen, terrils, kassei-en spoorwegen,... We werpen ook een blik op de mooiste plaatsen rondom de talrijke waterwegen

INFO: 056/64 62 15 of 0472/99 16 59 of katrien.vandenberghe@gmail.com
<http://www.natuurpunt.be/natuurgebied/avelgemescheldemersen>

//TWEEJAARLIJKE BBQ - NPDB

WANNEER: Vanaf 11:00

WAAR: JOC, Bollewerpstraat 4, Ingelmunster

WAT: Een gezellig samenzijn met zowel leden, actieve leden, sympathisanten. Richtprijs 15€.

INFO: Inschrijven via info@debuizerd.be

//PADDENSTOELENEXCURSIE LANGS DE OUDE SPOORWEG EN DE VAARTTALUDS - NPZ

WANNEER: 14:00

WAAR: Sint-Pietersbrug, Kraaibosstraat, Moen

WAT: Paddenstoelenwandeling met gids Christine Hanssens

INFO: Eddy Loosveldt (056/64 50 07 of eddy.loosveldt@gmail.com)

//JAARLIJKE LEDENVERGADERING EN LEDENFEEST - NPGS

WANNEER: 11:00 - 17:00

WAAR: Natuureducatief Centrum de Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke

WAT: In de voormiddag starten we met het aperitief, gevolgd door een exquisite bbq. Na de bbq drinken we nog samen een koffie of een pintje. Verspreid over de volledige dag, tal van randactiviteiten voor groot en klein. U kan inpikken wanneer het u past! Voor de BBQ dient vooraf te worden ingeschreven.

INFO: Patrick De Clerck (056/70 17 89 of info@fotografiepatrick.be)

Woensdag 21 september

//PADDENSTOELEN ZOEKEN IN HET MORTAGNEBOS - MYC

WANNEER: 13:30

WAAR: Parking Mortagnebos, Marberstraat, Sint-Denijs

WAT: Paddenstoelenwandeling met José Vandeplancke en Eddy Vroman.

INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Zaterdag 24 september & zondag 25 september

//CREA EVENT: SPINSELS SPROKKELS SPOREN - NPKA

INFO: zie blz. 43

Activiteit
IN DE KIJKER

Natuurpunt de Vlasbek bestaat 30 jaar!

Speciale editie van Feest in 't groen

Zondag 11 september 2016

organiseert Natuurpunt De Vlasbek zijn traditionele driejaarlijkse Feest in 't groen

in De Groene Long te Kuurne.

Daar onze Natuurpuntafdeling dit jaar zijn 30-jarig bestaan viert wordt het een speciale editie!

Programma:

- 10:00 - 12:30** Fiets in 't groen: We fietsen onze nieuwe fietsroute in langs de groene plekjes van Kuurne en Lendeled
- 11:30 - 13:00** Aperitief del Mundo (m.m.v. De Drie Wijzen)
- 12:30 - 14:00** Bonte-os-burgers (variatie van bio hamburgers en veggie-burgers)
- 12:45** Speech van onze voorzitter en de burgemeesters
- 14:00 - 15:00** Crèmekar
- 14:00 - 17:00** Vlasbekplatse voor groot en klein
- Doorlopend** *Bar * Beestige schmink * Elektro de luxe
* Vlasbekcatch: spannende zoektocht
- 14:00 - 15:00 - 16:00** * Table d'oiseaux: zelf originele voederplankjes maken
- 14:30 - 15:30 - 16:30** * Zon om te zien: zonnetelescoop (of Nasa-film bij regen)
- 16:30** * Verhaaltjesmoment

Noteer alvast 11 september in je agenda!

Inschrijven eten en info: mail naar deedee.desmet@skynet.be.

Hou ook onze blog in de gaten voor meer info! <http://janusfoto.wordpress.com>

Zaterdag 24 september

//BEHEERWERKEN: BRAEBOSJE - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegum (Sint-Pietersbrugse) Kraaibosstraat, 8550 Zwevegum

WAT: Beheerwerken: Braebosje: maaibeheer

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zaterdag 1 oktober

//BRAMEN TREKKEN IN BASSEGEM-BOS - NPZA

WANNEER: 09:00 - 12:00

WAAR: Bassegembosstraat, Anzegem

WAT: We verwijderen bramen in Bassegembos. Natuurpunt trakteert met verse soep. Zorg voor werk-kledij, handschoenen en stevig schoeisel.

INFO: Griet Couvreur (0484/02 93 70 of griet.couvreur@scarlet.be)

//BEHEERWERKEN: DAALBEEKBOSJE - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegum (Sint-Pietersbrugse) Kraaibosstraat, 8550 Zwevegum

WAT: Beheerwerken: Daalbeekbosje: maaibeheer & scheren haag

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zondag 2 oktober

//PADDENSTOLENWANDELING IN BERGELEN - NPWM

WANNEER: 9:00 - 11:30

WAAR: NEC De Rand, Muizelstraat, Gul-

legem

WAT: Paddenstoelenwandeling in Berge-

len met gids Christine Hanssens
Jozef Bousse (0476/47 78 31 of
jozef.bousse@gmail.com)

Woensdag 5 oktober

//ZOEKEN NAAR PADDENSTOLEN IN HET DRIE BLOTENBOS IN ZILLEBEKE - MYC

WANNEER: 13:30

WAAR: Parking van het domein.

WAT: Met gids Frederik Foulon bezoeken we dit bijzonder rijk paddenstoelengebied.

INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Zaterdag 8 oktober

//BEHEERWERKEN - NPA

WANNEER: 08:30 - 12:00

WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem

WAT: Samen "werken" in natuurgebied en napraten tussen pot en pint 056/64 62 15 of 0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com

http://www.natuurpunt.be/natuurgebied/avelgemeschelde-meersen

//PLANTENRUILBEURS IN DE GROENE LONG TE KUURNE - NPDPV

WANNEER: 14:30 - 17:00

WAAR: Oudstrijderslaan 3, 8520 Kuurne
Plantenruilbeurs in samenwerking met Velt Kuurne-Harelbeke.

Iedereen is welkom ook de mensen die géén plantjes in ruil aan te bieden hebben.

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be) of
http://janusfoto.wordpress.com

//ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE VZW - NPDPV

WANNEER: 17:00 - 19:00

WAAR: Oudstrijderslaan 3, 8520 Kuurne

WAT: Alle leden van Natuurpunt De Vlasbek Vzw worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze algemene vergadering van de Vzw. Het programma van deze vergadering zal ten gepaste tijde per brief worden medegedeeld aan de leden van de Vzw.

Gelieve uw deelname te willen bevestigen via telefoonnummer 056 70 14 07 of mail naar deedee.desmet@skynet.be

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be) of
http://janusfoto.wordpress.com

//BEHEERSWERKEN VILLAPLASJES IN DE GAVERS - NATIONALE NATUURWERKDAAG - NPGS

WANNEER: 09:00 - 12:00

WAAR: Meersstraat, 8530 Harelbeke

INFO: 0475-368720, gaverstreke@natuurpunt.be of http://www.natuurpunt.be/gaverstreke

//NACHT VAN DE DUISTERNIS - NPZ

WANNEER: 19:30 - 22:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegum (Sint-Pietersbrugse) Kraaibosstraat, 8550 Zwevegum

WAT: Wandelen in de duisternis tussen Orveyt en Mortagne.

Lidverenigingen & werkgroepen

//NATUURVERENIGINGEN

JNM AFDELING KORTRIJK

Julie Detavernier, Hoogstraat 26,
8554 Sint-Denijs Tel: 0499/43 36 15,
julke268554@hotmail.com
Rek: BE39 0010 9591 7619

NATUURPUNT DE BUIZERD VZW

Hendrik Debeuf, Bruggestraat 195,
8770 Ingelmunster, Tel: 051/31 21 62
hendrik.debeuf@telenet.be
Rek: BE58 7512 0372 3379

NATUURPUNT DE VLASBEK VZW

Jan Vanaverbeke, Kouterstraat 38,
8520 Kuurne, Tel: 056/71 34 07
Jan.Vanaverbeke@UGent.be
Rek: BE38 9799 4048 9672

NATUURPUNT WERVIK

Marc Kina, Sint-Maartensplein 7,
8940 Wervik, Tel: 0473/51 46 39

NATUURPUNT GAVERSTREKE

Yann Feryn, Desselgemstraat 75,
8540 Deerlijk, Tel: 0495/21 57 72
yann@ferynjan.be
Rek: BE12 0013 5546 7892

NATUURPUNT KORTRIJK

Trees De Prest, Maandagveld 5,
8500 Kortrijk, Tel: 056/20 05 10
cats@telenet.be
Rek: BE13 3850 5224 1839

NATUURPUNT KREKEL ANZEGEM

Griet Couvreur, Blaarloekstraat 29,
8570 Anzegem, Tel: 056/68 15 15,
griet.couvreur@scarlet.be
Rek: BE57 4621 1050 6135

NATUURPUNT WAREGEM

Peter Depodt, Aststraat 35,
8790 Waregem, Tel: 056/61 04 55
depodt@scarlet.be
Rek: BE04 5230 8062 2031

NATUURPUNT AVELGEM

Bart De Clercq, Kaphoekstraat 12,
8580 Avelgem, Tel: 056/71 10 21
dcbart@hotmail.com
Rek: BE31 7775 9651 8855

NATUURPUNT WEVELGEM-MENEN

Jozef Bousse, Moeskroenstraat 368,
8930 Mene Tel: 0476/47 78 31
jozefbousse@natuurpuntwevelgem-menen.be
Rek: BE27 7380 3844 6273

NATUURPUNT ZWEVEGEM

Eddy Loosveldt, Lindelos 2,
8551 Heestert, Tel: 056/64 50 07
eddyloosveldt@gmail.com
Rek: BE72 9731 1343 0016

VELT HARELBEKE-KUURNE-WAREGEM

Robert Schouttens, Wijdhoegstraat 128,
8530 Harelbeke, Tel: 056/71 86 12
robert.schouttens@telenet.be

VELT WEVELGEM-MENEN

Wilfried Samaey, Neuvillestraat 34,
8930 Rekkem, 056/41 23 55
wsamaey@edpnet.be

VELT ZWEVEGEM-KORTRIJK

Martin Raepsaet, Oude Bellegemstraat 89,
8550 Zwevegum, Tel: 056/75 77 56
martin.raepsaet@skynet.be

//THEMATISCHE WERKGROEPEN

AMFIBIEËNWERKGROEP 'HYLA'

Maria Desloovere, Torrestraat 137,
8560 Wevelgem, Tel: 0477/75 58 52
hyla@natuurkoepel.be
Rek: BE37 7330 5637 6228

WERKGROEP GEOLOGIE EN LANDSCHAP

Erwin Decoene, G. Gezellestraat 15,
8560 Wevelgem, Tel: 056/41 68 22
erwind@telenet.be

INSECTENWERKGROEP

Roeland Libeer, Kleine Bissegemstraat 6,
8560 Wevelgem, Tel: 056/42 69 60
roeland.libeer@pandora.be
Rek: BE93 7785 9660 9467

BIJENWERKGROEP

Secretariaat: Natuurkoepel vzw,
Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk,
Tel: 056/36 28 04
bijenwerkgroep@natuurkoepel.be

SOLSUFFIT VZW

Kristina Naeyaert, Normandiëstraat 178,
8560 Wevelgem, Tel: 056/40 19 79
info@solsuffit.be
Rek: BE32 0688 9963 3702

PADDENSTOLENWERKGROEP 'MYCOLOGIA'

Christine Hanssens, Jan Breydellaan 94,
8500 Kortrijk, Tel: 056/21 23 13
christine.hanssens@gmail.com
Rek: BE13 7380 1066 2039

PLANTENWERKGROEP

Piet Missaen, Wielewaallaan 23,
8500 Kortrijk, Tel: 056/20 51 77
piet.missaen@pandora.be
Rek: BE15 9790 7934 8530

VOGELWERKGROEP

Luc Vandeghinste, Wolvenstraat 4,
8500 Kortrijk, Tel: 0498/90 92 90
Rek: BE50 7380 0311 3318

ZOOOGDIERENWERKGROEP ZWVL

Johan Staelens, Watervang 2, 8520 Kuurne, Tel: 056/71 62 39, johanstaelens@telenet.be
Rek: BE68 7380 0272 6934

WERKGROEP TRAGE WEGEN

Secretariaat: Natuurkoepel vzw,
Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk,
Tel: 056/36 28 04
tragewegen@natuurkoepel.be

STEENUILENWERKGROEP

Ludo Braeckman, Stedemansakker 1,
8800 Roeselare, Tel: 051/24 47 46
steenuilwerkgroep@natuurkoepel.be

natuur.koepel
zuid-west-vlaanderen vzw

INFO: Magda Callens (056/75 76 60)
of eddy.loosveldt@gmail.com

//MUIZENMONITORINGAVOND (AVONDACTIVITEIT) - NPW

WANNEER: 17:00 - 03:00

WAAR: Treinwagon Natuurpunt Waregem

WAT: We kijken met behulp van lifetraps en aas welke muizen er te vinden zijn op de spoorweg-talud. De vallen worden een tweetal uur voor zonsopgang geplaatst en daarna een 3-tal keer gecontroleerd met tussenpozen van 3 uur. Heb je interesse om te helpen of te komen kijken, neem dan best eerst even contact op. De lifetraps worden gezet rond 17u. Daarna zijn er controles rond 20 u. 23 u. en 02 u.) Bij slechte weersomstandigheden kan deze activiteit afgelast worden, dus bij twijfel op de dag zelf contact opnemen.

INFO: patrick.vandenbussche2@pandora.be (0472 88 12 62) of frederic.piesschaert@hotmail.com (0472 52 59 74)

//BRAMEN TREKKEN IN BAS-SEGEMBOS - NPKA

WANNEER: 09:00 - 12:00

WAAR: Bassegembosstraat, Anzegem

WAT: We verwijderen bramen in Bassegembos. Natuurpunt trakteert met verse soep. Zorg voor werkkledij, handschoenen en stevig schoeisel.

INFO: Griet Couvreur (0484/02 93 70 of griet.couvreur@scarlet.be)

//NACHT VAN DE DUISTERNIS - NPKA

WANNEER: 19:00 - 22:00

WAAR: Bassegembosstraat, Anzegem

WAT: Nacht van de Duisternis in Bassegembos.

INFO: Patriek Vaneeckhout (patrick.vaneeckhout@telenet.be)

//BEHEERWERKEN: BOOMGAARD COTTENIER - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint- Pietersbrugske) Kraaibosstraat, 8550 Zwevegem

WAT: Beheerwerken: Boomgaard Cottenier: maai-beheer

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zondag 9 oktober

//HERFSTWANDELING - EETBARE EN NIET EETBARE PLANTEN - NPGS

WANNEER: 09:00-12:00

WAAR: Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke

WAT: De gids neemt ons op sleeptouw in de Gavers en leert ons ontdekken wat culinair interessant is.

INFO: 0476/82 87 55, gaverstreke@natuurpunt.be of <http://www.natuurpunt.be/gaverstreke>

//VOGELTREKTELLING - NPDP

WANNEER: 09:00 - 18:00

WAAR: Waterstraat 10, 8531 Bavikhove

WAT: Zoals ieder jaar gaan we vogels tellen die op trek zijn aan onze trektelepost aan de Waterstraat

te Hulste.

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deede.desmet@skynet.be) of <http://janusfoto.wordpress.com>

//GELEIDE WANDELING MANDELHOEK - NPDB

WANNEER: 09:30 - 12:00

WAAR: Waterstraat, 8770 Ingelmunster

WAT: Geleide wandeling Mandelhoek Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debuizerd.be)

//WEEK VAN HET PRESCHOEBOS - NPK

WANNEER: 14:30 - 16:30

WAAR: Preschoebos, Afspraak aan de diensthoeve van ANB, Aalbeeksesteenweg, Lauwe

WAT: Op stap met onze gids door het Preschoebos.

INFO: Trees Deprest (056/20 04 10 of info@natuurpuntkortrijk.be)

Dinsdag 11 oktober

//BEHEERWERKEN - NPA

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem

WAT: Beheerwerken op dinsdag na de middag. Samen "werken" in natuurgebied en nagenieten tussen pot en pint.

INFO: 056/64 62 15 of 0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com <http://www.natuurpunt.be/natuurgebied/avelgemescheldemeersen>

colofon

KLIMOP:

Kwartal tijdschrift van Natuurkoepel vzw
26ste jaargang nr 3, juli - september 2016

NATUUR.KOEPEL VZW:

is een samenwerkingsverband tussen natuurverenigingen in Zuid-West-Vlaanderen.

e-mail info@natuurkoepel.be

website www.natuurkoepel.be

rekeningnr. BE45 7755 7540 1189

BTW 0451156502

SECRETARIAAT:

Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk

contact: Hans Vermeersch

Beleids- en verenigingsmedewerker

e-mail hans@natuurkoepel.be

tel 056/36 28 04

gsm 0487/64 45 85

open Van maandag t.e.m. donderdag van

9u-12u en van 13u-16u.

Vrijdag bereikbaar via gsm.

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL:

Normandiëstraat 178, 8560 Wevelgem

contact: Kristina Naeyaert, voorzitter

tel 056/40 19 79

e-mail kristina@natuurkoepel.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Emmanuel Desmet, Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk, gsm 04991/9 89 49

emmanuel@natuurkoepel.be

LEDENADMINISTRATIE:

Freddy Deckers, Jan Breydellaan 94,
8500 Kortrijk, tel 056/21 23 13

leden@natuurkoepel.be

PUBLICITEITSVERANTWOORDELIJKE:

Hans Vermeersch

OPPLAGE:

5150 exemplaren

DRUK:

Drukta NV, Walle 109, 8500 Kortrijk,
056/234567, info@drukta.be

EINDREDACTIE EN VORMGEVING:

Emmanuel Desmet, Goethalslaan 16

8501 Heule, 0499/19 89 49

Mira Feryn, mferyn@gmail.com

FOTO'S:

Christian Vandeputte, Kristina Nayaert, Griet Santy, Anthony Maréchal, Klimaat Podium Brugge vzw, Dirk Desmet, Zioundesi, Liam De Bosscher, Francis Pattyn, Eddy Scheinplug, Luc Clarysse, Free Claerbout, Yves Decneudt, Jan Vanaverbeke, Bioweb, Christine Hanssens, Nik Dooms, Roeland Libeer, Els Deprez, Hein Lapauw, Bert Van Dierdonck, Leiedal, Willy Denoulet, Collectie Provinciale Bibliotheek Tolhuis, Patrick Declercq, Gunther Van Schelvergem, Hendrik Debeuf.

REDACTIE:

klimop@natuurkoepel.be

Claudine Decocker, Virginie De Coene, Els

Deprez, Emmanuel Desmet, Mat-

thias Depoorter, Yann Feryn, Dirk Libbrecht,

Kristina Naeyaert, Maarten Tavernier, Hans

Vermeersch, Mira Feryn, Thijs Calu, Piet Mis-

sioen, Luc Capelle, Herman Nachtergaele

DEADLINE:

Artikels voor de volgende klimop moeten uiterlijk op de redactie zijn op 1 september 2016. Het volgende nummer verschijnt begin oktober 2016.

ARTIKEL:

De auteurs dragen de volle verantwoordelijkheid voor de inhoud van hun teksten. De redactie heeft het recht de artikels in te korten. Overname van teksten en illustraties mag mits toelating van de redactie en bronvermelding. Artikels, foto's, tekeningen en ideeën zijn steeds welkom op het redactieadres. Teksten liefst aanleveren op elektronische wijze. Foto's, tekeningen en grafieken zet je niet tussen de tekst maar lever je er als apart bestand bij. Ingescande foto's hebben bij voorkeur een resolutie van 300 dpi.

LID WORDEN:

Lid worden van Natuurkoepel vzw en Klimop ontvangen, kan door zich aan te sluiten bij één onze lidverenigingen. Bij Natuurpunt krijg je automatisch Klimop, andere verenigingen voorzien een combiformule.

NATUURPUNT:

Is dé vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen. Als lid van een afdeling van Natuurpunt die aangesloten is bij Natuurkoepel vzw, krijg je Klimop vier keer per jaar gratis in je bus. Lid worden van Natuurpunt vzw kost 27€ per jaar, te storten op rekeningnummer BE17 2300 0442 3321. Of je kunt je de rompslomp besparen én meteen ook de administratieve kosten voor Natuurpunt beperken door een domiciliëringsoverdracht in te vullen via www.natuurpunt.be > lid worden. Alle nieuws, activiteiten en aankondigingen van Natuurkoepel heet van de naald? Volg Natuurkoepel op Facebook en Twitter en kom alles als eerste te weten! Voor Facebook ga je naar <http://www.facebook.com/Natuurkoepel> en klik je op 'vind ik leuk'. Voor Twitter ga je naar <http://www.twitter.com/Natuurkoepel> en klik je op 'volgen'.

DRUKPROCES:

Het drukken van Klimop verloopt 100% isopropylalcoholvrij, met biologische inkt en chemievrije drukvormvervaardiging op 100% gerecycleerd papier.

klimop
Met de steun van:

Verbonden door vakmanschap.

enjoy plant power

natuurpunt

SPINSELS SPROKKELS SPOREN

IN HET BASSEGEMBOS

24 & 25
september
11-17u

[www.natuurpunt.be/
natuurpunt-krekel-anzegem](http://www.natuurpunt.be/natuurpunt-krekel-anzegem)